

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2002
IV. volební období

256

Vládní návrh

na vydání

o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Z Á K O N

ze dne ...

o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy a rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen „příslušník“), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen „služební vztahy“). Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

(2) V čele Policie České republiky je policejní prezident, Hasičského záchranného sboru České republiky je generální ředitel, Celní správy České republiky je generální ředitel Ministerstva financí – Generálního ředitelství cel, Vězeňské služby České republiky je generální ředitel, Bezpečnostní informační služby je ředitel a Úřadu pro zahraniční styky a informace je ředitel (dále jen „ředitel bezpečnostního sboru“).

(3) Příslušník je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor.

(4) Výkonem služby se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) úkony a činnosti realizující oprávnění a povinnosti stanovené právními předpisy upravujícími působnost bezpečnostních sborů,
- b) soustředování, vyhodnocování a evidování informací a údajů potřebných pro výkon služby, včetně činnosti v operačních a informačních střediscích,
- c) řízení výkonu služby,
- d) činnost ve vzdělávacích, technických a účelových zařízeních, která pro výkon služby zabezpečují přípravu příslušníků a výzkumné, technické a další podmínky, a to v rozsahu stanoveném ředitelem bezpečnostního sboru a
- e) plnění úkolů Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace (dále jen „zpravodajská služba“).

§ 2

Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru

(1) Ředitel bezpečnostního sboru jedná a rozhoduje jménem státu ve věcech služebního poměru příslušníků, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.¹⁾ V rozsahu jím stanoveném jednájí a rozhodují též vedoucí organizačních částí bezpečnostního sboru.

(2) Ve věcech služebního poměru ředitele bezpečnostního sboru, není-li dále stanoveno jinak, jedná a rozhoduje ministr, jemuž je ředitel bezpečnostního sboru odpovědný za činnost bezpečnostního sboru nebo z výkonu funkce podle zvláštního právního předpisu²⁾, a ve věcech služebního poměru ředitele Bezpečnostní informační služby jedná a rozhoduje vládou určený člen vlády, nestanoví-li zvláštní právní předpis³⁾ jinak (dále jen „nadřízený ředitel bezpečnostního sboru“).

(3) Ministr vnitra, ministr financí a ministr spravedlnosti mohou na žádost ředitele bezpečnostního sboru pověřit

a) a) ředitele organizační složky státu, která je zřízena k plnění úkolů jím řízeného ministerstva,⁴⁾ rozhodováním o věcech služebního poměru příslušníků zařazených v záloze činné a vyslaných k výkonu služby v této organizační složce státu a

b) b) vedoucího organizační jednotky ministerstva rozhodováním o výsluhovém příspěvku příslušníků.

c) (4) Ředitel bezpečnostního sboru může pověřit rektora Policejní akademie České republiky rozhodováním o věcech služebního poměru příslušníků zařazených v záloze činné a vyslaných k výkonu služby v této organizační složce státu a v záloze pro studující.

(5) Nadřízený ředitel bezpečnostního sboru, ředitel bezpečnostního sboru, vedoucí organizační části bezpečnostního sboru, ředitel organizační složky státu, která je zřízena k plnění úkolů zřizovatele, rektor Policejní akademie České republiky a pověřený vedoucí organizační jednotky jsou služebními funkcionáři.

§ 3

Evidenci služebních míst

Evidenci volných služebních míst v bezpečnostních sborech a evidenci osobních údajů o příslušnících bezpečnostních sborů zařazených v záloze pro přechodně nezařazené, s výjimkou zpravodajských služeb, vede Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“). Bezpečnostní sbor, s výjimkou zpravodajské služby, je povinen sdělit tyto údaje ministerstvu bez zbytečného odkladu v písemné nebo elektronické podobě a průběžně je aktualizovat. Evidenci volných služebních míst ve zpravodajské službě a evidenci osobních údajů o příslušnících zpravodajských služeb vede zpravodajská služba.

§ 4

Systemizace bezpečnostního sboru

(1) Systemizace bezpečnostního sboru zahrnuje stanovení počtu služebních míst příslušníků a objemu prostředků na jejich služební příjmy (dále jen „systemizace“).

(2) Systemizaci na příslušný kalendářní rok schvaluje vláda v předcházejícím roce.

(3) Návrh systemizace na příslušný kalendářní rok připravuje v předcházejícím roce na základě úkolů plněných bezpečnostním sborem podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ ředitel

---

¹⁾ Například § 3 odst. 5 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb. a zákona č. 265/2001 Sb.

²⁾ Například § 3 odst. 6 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění zákona č. 26/1993 Sb. a zákona č. 326/1993 Sb.

³⁾ § 4 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

⁴⁾ § 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

bezpečnostního sboru v součinnosti s nadřízeným ředitelem bezpečnostního sboru. Návrh systemizace příslušníků Policie České republiky povolaných k plnění úkolů v ministerstvu připravuje nadřízený ředitel bezpečnostního sboru.

(4) Návrh systemizace předkládá vládě nadřízený ředitel bezpečnostního sboru.

(5) Návrh organizační struktury bezpečnostního sboru připravuje ředitel bezpečnostního sboru a schvaluje ji podle vládou schválené systemizace nadřízený ředitel bezpečnostního sboru; v případě zpravodajské služby ji schvaluje ředitel zpravodajské služby.

(6) Organizační struktura bezpečnostního sboru, který je současně služebním úřadem⁶⁾ nebo je jeho součástí, se řídí závaznými pravidly pro organizaci služebních úřadů.⁷⁾

§ 5

Služební předpis

(1) Služební předpis stanoví zejména rozsah oprávnění příslušníků, kteří řídí výkon služby dalších příslušníků (dále jen „vedoucí příslušník“), dávat podřízeným příslušníkům rozkazy k výkonu služby.

(2) K vydání služebního předpisu je oprávněn služební funkcionář. Služební funkcionář je povinen zajistit vedení přehledu platných služebních předpisů a tento přehled průběžně aktualizovat.

(3) Služební předpis je pro příslušníky závazný.

§ 6

Místo služebního působení

(2) (1) Příslušník vykonává službu podle potřeb bezpečnostního sboru na území České republiky nebo v zahraničí.

(3) (2) Místo služebního působení na území České republiky je určeno územím obce,⁸⁾ v níž příslušník vykonává službu. Za místo služebního působení příslušníka provádějícího kontrolu cestovních dokladů⁹⁾ nebo celní kontrolu zboží a osob,¹⁰⁾ které překračují státní

⁵⁾ Zákon č. 283/1991 Sb., ve znění zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 186/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 138/1999 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 325/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 329/1999 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 216/2002 Sb.

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb., ve znění zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 63/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 1/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

Zákon č. 153/1994 Sb., ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 309/2002 Sb.

⁶⁾ § 4 zákona č. 218/2002 Sb.

⁷⁾ § 11 odst. 4 písm. b) a § 14 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb.

⁸⁾ § 18 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁹⁾ Například zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb. a zákona č. 217/2002 Sb.

¹⁰⁾ § 2 písm. k) zákona č. 13/1993 Sb.

hranice, se považuje území obce v České republice, i když místem výkonu služby je oblast území sousedního státu vymezená mezinárodní smlouvou¹¹⁾ (dále jen „hraniční přechod“).

§ 7

Služební hodnost, minimální stupeň vzdělání, minimální doba trvání služebního poměru pro služební hodnost a tarifní třída

(1) Pro příslušníky se stanovují tyto služební hodnosti, minimální stupně vzdělání, minimální doby trvání služebního poměru pro služební hodnost a tarifní třídy

Služební hodnost	Minimální stupeň vzdělání	Doba trvání služebního poměru	Tarifní třída
a) referent	střední odborné	-	1.,
b) vrchní referent	střední odborné	-	2.,
c) asistent	úplné střední, úplné střední odborné	-	3.,
d) vrchní asistent	úplné střední, úplné střední odborné	2 roky	4.,
e) inspektor	úplné střední, úplné střední odborné	3 roky	5.,
f) vrchní inspektor	úplné střední, úplné střední odborné	5 let	6.,
g) komisař	úplné střední, úplné střední odborné/vyšší odborné	6 let	7.,
h) vrchní komisař	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	7 let	8.,
i) rada	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	9 let	9.,
j) vrchní rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	10 let	10.,
k) vrchní státní rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	12 let	11.

(2) Služební hodnost referent se stanovuje pouze pro příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky.

(3) Dobou trvání služebního poměru pro služební hodnost je doba trvání služebního poměru podle tohoto zákona a doba započtená podle § 229 odst. 1 až 3 a odst. 5.

(4) Ředitel bezpečnostního sboru je oprávněn stanovit služebním předpisem pro služební místo výjimečně vyšší stupeň vzdělání, než je stanoven pro služební hodnost, jestliže to vyžadují služební činnosti vykonávané na služebním místě.

(5) Charakteristiky výkonu služby, které odpovídají služebním hodnostem, jsou uvedeny v příloze.

(6) Minimální doby trvání služebního poměru pro služební hodnost stanovené v odstavci 1 se nevztahují na příslušníky zpravodajských služeb.

§ 8

Hodnostní označení

¹¹⁾ Například Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě, vyhlášená pod č. 27/1994 Sb.

(1) Příslušníkovi ve služební hodnosti náleží toto hodnostní označení:

Služební hodnost	Hodnostní označení
a) referent	rotný,
b) vrchní referent	strážmistr,
c) asistent	nadstrážmistr,
d) vrchní asistent	podpraporčík,
e) inspektor	praporčík,
f) vrchní inspektor	nadpraporčík,
g) komisař	poručík,
h) vrchní komisař	kapitán,
i) rada	major,
j) vrchní rada	podplukovník,
k) vrchní státní rada	plukovník.

(2) Prezident republiky jmenuje ředitele bezpečnostního sboru, jeho náměstka nebo vedoucího organizační části bezpečnostního sboru na návrh vlády do hodnosti generálmajor nebo generálporučík.

(3) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí a Ministerstvem spravedlnosti stanoví vyhláškou vzory hodnostních označení příslušníků bezpečnostních sborů.

§ 9

Druhy služebního poměru

Druhy služebního poměru jsou:

- a) a) služební poměr na dobu určitou a
- b) b) služební poměr na dobu neurčitou.

§ 10

Služební poměr na dobu určitou

(1) Do služebního poměru na dobu určitou v trvání 3 let se zařadí příslušník při prvním přijetí do služebního poměru.

(2) Do služebního poměru na dobu určitou v trvání 1 roku se zařadí příslušník, který již byl ve služebním poměru příslušníka bezpečnostního sboru nebo vojáka z povolání a jenž trval alespoň 3 roky; to neplatí pro příslušníka, který již byl ve služebním poměru na dobu neurčitou, jestliže od skončení předchozího služebního poměru uplynulo méně než 5 let.

§ 11

Služební poměr na dobu neurčitou

(1) Do služebního poměru na dobu neurčitou se zařadí příslušník dnem, který následuje po uplynutí služebního poměru na dobu určitou, jestliže úspěšně vykonal služební zkoušku a podle závěru služebního hodnocení dosahuje alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby.

(2) Do služebního poměru na dobu neurčitou se zařadí při přijetí do služebního poměru též příslušník, který již byl ve služebním poměru příslušníka bezpečnostního sboru na dobu neurčitou nebo ve služebním poměru vojáka z povolání po dobu alespoň 3 roky a od jeho skončení uplynulo méně než 5 let.

(3) Do služebního poměru na dobu neurčitou se zařadí ředitel zpravodajské služby dnem vzniku služebního poměru.

§ 12

Služební zkouška

(1) Příslušník má nárok na vykonání služební zkoušky. Služební zkouška se vykoná nejdříve 6 měsíců a nejpozději měsíc před uplynutím doby, na kterou je zařazen do služebního poměru na dobu určitou.

(2) Služební zkoušku tvoří část písemná a ústní, popřípadě též část praktická. Jejím účelem je ověřit, zda příslušník má znalosti potřebné pro zařazení do služebního poměru na dobu neurčitou.

(3) Služební zkoušku vykonává příslušník před zkušební komisí, která je nejméně tříčlenná a jíž jmenuje a odvolává ředitel bezpečnostního sboru nebo jím pověřený služební funkcionář. O úspěšném vykonání služební zkoušky vystaví předseda zkušební komise příslušníkovi osvědčení.

(4) Brání-li příslušníkovi ve vykonání služební zkoušky závažná překážka, služební funkcionář prodlouží příslušníkovi dobu trvání služebního poměru tak, aby ji mohl příslušník vykonat do 1 měsíce po odpadnutí této překážky.

(5) Příslušník, který nevykonal služební zkoušku úspěšně, má právo na její opakování. Služební zkoušku příslušník opakuje před zkušební komisí v jiném složení. Tuto zkoušku lze vykonat nejdříve po uplynutí 2 týdnů od neúspěšné zkoušky a nejpozději před uplynutím doby, na kterou byl příslušník zařazen do služebního poměru na dobu určitou. Služební zkoušku lze opakovat jen jednou. Ustanovení odstavce 4 o prodloužení služebního poměru platí obdobně.

(6) Způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení stanoví vláda nařízením.

ČÁST DRUHÁ VZNIK, ZMĚNY A SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Hlava I

Vznik služebního poměru

§ 13

Předpoklady k přijetí do služebního poměru

(1) Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky (dále jen „občan“), který

- a) o přijetí písemně požádá,
- b) je starší 21 let, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby a Hasičského záchranného sboru České republiky, starší 18 let,
- c) je bezúhonný,
- d) splňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební místo, na které má být ustanoven,
- e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,
- f) vykonal základní nebo náhradní službu, jestliže podléhá služební povinnosti,¹²⁾
- g) je plně způsobilý k právním úkonům,

---

¹²⁾ § 16 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).

- h) je oprávněný seznamovat se s utajovanými skutečnostmi podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾ má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje,
- i) není členem politické strany nebo politického hnutí, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace,
- j) nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.

(2) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může být příslušník zpravodajské služby ve výjimečných případech přijat do služebního poměru, i když nesplňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební hodnost, do níž má být jmenován.

c)

d) § 14

Bezúhonnost

(1) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje občan, který byl

- a) v posledních 10 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nepřevyšující 2 roky,
- b) v posledních 15 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nepřevyšující 5 let,
- c) pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody vyšší než 5 let nebo k výjimečnému trestu, nebo
- d) v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.

(2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje též občan,

- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno, a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
- b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 10 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
- c) který byl v posledních 5 letech pravomocně uznán vinným z přestupku nebo jiného správního deliktu, je-li jednání, kterým spáchal přestupek nebo jiný správní delikt, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, nebo
- d) který vykazuje znaky závislosti na alkoholu či jiných psychotropních látkách nebo činnostech.

(3) Při posuzování bezúhonnosti se nepřihlíží k zahlázení odsouzení podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ nebo k rozhodnutí prezidenta republiky, v jejichž důsledku se na občana hledí, jako by odsouzen nebyl.

e)

f) § 15

g) Zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost

¹³⁾ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 164/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 363/2000 Sb., zákona č. 60/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 322/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

¹⁴⁾ § 69, § 70 a § 87 trestního zákona.
§ 363 až 365 trestního řádu.

(4) (1) Zdravotní způsobilost občana posuzuje zařízení závodní preventivní péče¹⁵⁾ na základě výpisu ze zdravotnické dokumentace registrujícího lékaře, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných vyšetření. Proti lékařskému posudku o zdravotní způsobilosti může podat občan návrh na přezkoumání vedoucímu zdravotnického zařízení.¹⁶⁾

(5) (2) Osobnostní způsobilost občana posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může podat občan návrh na přezkoumání služebním funkcionáři.

(6) (3) Za osobnostně způsobilého se považuje občan, u něhož byly podle závěru psychologa bezpečnostního sboru zjištěny takové osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru.

(7) (4) Za fyzicky způsobilého se považuje občan, který vyhovuje požadavkům na tělesnou zdatnost, jíž stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem pro výkon služebního místa, na které má být ustanoven.

(8) (5) Náklady spojené se zjišťováním zdravotní, osobnostní a fyzické způsobilosti občana hradí bezpečnostní sbor.

(9) (6) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, zpravodajskými službami a Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost občana pro výkon služby, obsah lékařských vyšetření, náležitosti lékařského posudku a dobu jeho platnosti.

(10) (7) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, a zpravodajskými službami stanoví vyhláškou osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, důvody zjišťování osobnostní způsobilosti, postup při zjišťování osobnostní způsobilosti, náležitosti závěru psychologa bezpečnostního sboru a postup při přezkumném řízení.

(11)

§ 16

Přijímací řízení

(12) (1) Přijímací řízení je zahájeno doručením písemné žádosti občana o přijetí do služebního poměru bezpečnostnímu sboru. V případě, že v bezpečnostním sboru není volné služební místo, přijímací řízení se nezahájí. Žádost občana se zařadí do evidence uchazečů o přijetí a občan se o této skutečnosti vyrozumí. Uvolní-li se služební místo, na které by mohl být občan přijat do služebního poměru, služební funkcionář se jej dotáže, zda jeho zájem o přijetí do služebního poměru trvá.

(2) Bezpečnostní sbor je oprávněn si ověřit, zda občan splňuje podmínky přijetí do služebního poměru. Za tím účelem zpracovává jeho osobní údaje a je oprávněn si k osvědčení bezúhonnosti občana

a) vyžádat opis z evidence Rejstříku trestů,¹⁷⁾

¹⁵⁾ § 9 odst. 2, § 18a, § 35a a § 40 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 14/1997 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

¹⁶⁾ § 77 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 285/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

¹⁷⁾ § 10 odst. 2 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

- b) vyžádat výpis z evidencí vedených ministerstvem a dalšími orgány veřejné správy a
- c) provádět šetření o bezúhonnosti občana nebo požádat Policii České republiky o provedení šetření.

(3) Bezpečnostní sbor písemně seznámí občana před jeho přijetím do služebního poměru s textem služebního slibu, předpokládaným dnem vzniku služebního poměru, druhem služebního poměru a dobou jeho trvání, služebním zařazením, místem služebního působiště, dobou služby, výší služebního příjmu a výplatním termínem, délkou dovolené, podmínkami výkonu služby a podmínkami skončení služebního poměru.

(4) Přijetí občana do služebního poměru nelze odeprít z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, jakož i z důvodu členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které stanovuje tento zákon nebo zvláštní právní předpis. Tyto výjimky se nepovažují za diskriminaci. Zakazuje se i takové jednání bezpečnostního sboru, které diskriminuje občana nikoliv přímo, ale až ve svých důsledcích. Za takové jednání se považuje i navádění k diskriminaci.

(5) Služební funkcionář písemně oznámí občanovi, který nebyl přijat do služebního poměru, důvody jeho nepřijetí. Povinnost oznámit důvody nepřijetí se nevztahuje na služební funkcionáře zpravodajské služby.

(6) Bezpečnostní sbor uchovává osobní údaje o občanovi, který nebyl přijat do služebního poměru, a údaj o důvodu jeho nepřijetí po dobu 50 let. Po uplynutí této doby údaje zničí.

§ 17

Vznik služebního poměru

(1) Služební poměr se zakládá rozhodnutím služebního funkcionáře příslušného bezpečnostního sboru. Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru obsahuje výrok o

- a) dni vzniku služebního poměru,
- b) dni nástupu k výkonu služby,
- c) druhu služebního poměru,
- d) době trvání služebního poměru,
- e) jmenování do služební hodnosti,
- f) ustanovení na služební místo,
- g) místě služebního působiště a
- h) složkách služebního příjmu.

(13) (2) Služební poměr ředitele zpravodajské služby vzniká dnem jeho jmenování do funkce podle zvláštního právního předpisu.³⁾

- a) (3) Služební poměr vzniká dnem, který je stanoven v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. V den nástupu k výkonu služby skládá příslušník služební slib, který zní: „Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“. Služební slib se považuje za složený, jestliže jeho text stvrdí příslušník svým podpisem. V případě, že se příslušník ke složení slibu nedostaví nebo odmítne složit služební slib anebo jej složí s výhradami, služební poměr mu nevznikne.

b) (4) Nenastoupí-li příslušník k výkonu služby v den, který je uveden v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, aniž by mu v tom bránila závažná překážka nebo neuvědomí-li služební funkcionáře o vzniku této překážky do týdne, služební funkcionář rozhodnutí o přijetí do služebního poměru zruší.

§ 18

Ustanovení na služební místo při přijetí do služebního poměru a jmenování do služební hodnosti

(1) Příslušník je při přijetí do služebního poměru ustanoven na služební místo v bezpečnostním sboru, pro které je stanovena služební hodnost asistent nebo vrchní asistent. Jde-li o příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky, též do služební hodnosti referent nebo vrchní referent.

(2) Příslušník je při přijetí do služebního poměru ustanoven na služební místo, pro které je stanovena vyšší služební hodnost, než je uvedena v odstavci 1, jestliže je přijat do služebního poměru na základě výběrového řízení podle § 22 odst. 4.

(3) Příslušníka, který již byl ve služebním poměru na dobu neurčitou, lze při přijetí do služebního poměru ustanovit na služební místo, pro které je stanovena služební hodnost, kterou dosáhl již v předchozím služebním poměru.

(4) Příslušník zpravodajské služby je při přijetí do služebního poměru jmenován do služební hodnosti stanovené pro služební místo, na které je ustanoven.

(5) Služební funkcionář jmenuje při přijetí do služebního poměru příslušníka do služební hodnosti stanovené pro služební místo, na něž byl ustanoven.

Hlava II

Změny služebního poměru

Díl 1

Obsazování volných služebních míst

§ 19

Služební místo

(1) Služební místo vyjadřuje organizační a právní postavení příslušníka v bezpečnostním sboru. Je charakterizováno zejména systemizovanou služební hodností, stupněm vzdělání, oborem nebo zaměřením vzdělání, dalším odborným požadavkem, základním tarifem, náplní služební činnosti, rozsahem oprávnění a povinností příslušníka.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, musí příslušník pro služební místo, na které je ustanoven, splňovat vedle stupně vzdělání též požadavek oboru nebo zaměření vzdělání, jsou-li pro služební místo stanoveny, a další odborný požadavek. Obor nebo zaměření vzdělání nemusí splňovat občan při přijetí do služebního poměru, jestliže nejde o přijetí do služebního poměru na základě výběrového řízení podle § 22 odst. 4. Další odborný požadavek, nejde-li o odborný požadavek, bez jehož splnění nelze na služební místo ustanovit, nemusí občan splňovat při přijetí do služebního poměru a příslušník při ustanovení na jiné služební místo podle § 25 odst. 1 až 4, § 26 odst. 1, 2 a 4 a § 27 nebo po vynětí ze zálohy.

(3) Oborem vzdělání se pro účely tohoto zákona rozumí

c) a) ucelená část vzdělání, jíž se dosahuje stupně vzdělání a která poskytuje kvalifikaci pro výkon povolání, nebo

- d) b) studijní obor, který je součástí studijního programu vysoké školy.¹⁸⁾
- e) (4) Zaměřením vzdělání se pro účely tohoto zákona rozumí vzdělání dosažené
- f) a) v odborném studiu určeném k doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služebních činností, nebo
- g) b) v programech celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon služby.¹⁹⁾
- h) (5) Dalším odborným požadavkem se pro účely tohoto zákona rozumí požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro služební místo.

(6) Bezpečnostní sbor je povinen příslušníkovi uvedenému v odstavci 2 větě třetí, který nesplňuje pro služební místo další odborný požadavek, umožnit absolvování odborné přípravy směřující ke splnění tohoto požadavku bez zbytečného odkladu.

§ 20

Ustanovení na služební místo

(14) (1) Služební funkcionář, s výjimkou služební funkcionáře zpravodajské služby, je povinen ustanovit na volné služební místo příslušníka jím řízeného bezpečnostního sboru, který dosáhl požadovanou nebo vyšší služební hodnost a který

- a) byl odvolán z dosavadního služební místa z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3 nebo § 26 odst. 2 a 3,
- b) je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené, nebo
- c) má být vyňat ze zálohy činné, zálohy pro studující nebo zálohy neplacené,

(2) Nelze-li volné služební místo obsadit podle odstavce 1, je služební funkcionář povinen ustanovit na toto místo příslušníka jiného bezpečnostního sboru, s výjimkou zpravodajské služby, který dosáhl požadovanou nebo vyšší služební hodnosti a

- a) byl odvolán z dosavadního služební místa z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3, nebo
- b) je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené.

Při obsazování volného služební místa využívá služební funkcionář evidence ministerstva o příslušnících zařazených do zálohy pro přechodně nezařazené.

(3) Nelze-li volné služební místo obsadit podle odstavce 1 nebo 2, může služební funkcionář obsadit volné služební místo

- a) a) příslušníkem jím řízeného bezpečnostního sboru nebo jiného bezpečnostního sboru, s výjimkou zpravodajské služby, který dosáhl požadovanou nebo vyšší služební hodnost a byl odvolán z dosavadního služební místa podle § 25 odst. 4 nebo § 26 odst. 2 a 3, anebo
- b) b) příslušníkem zpravodajské služby, který dosáhl požadovanou služební hodnost a splňuje požadovaný stupeň vzdělání.

§ 21

(15)(1) Služební funkcionář zpravodajské služby může ustanovit na volné služební místo příslušníka jím řízeného bezpečnostního sboru, který

- a) byl odvolán z dosavadního služební místa z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3, § 26 odst. 2 a 4 nebo § 27,
- b) je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené, nebo

¹⁸⁾ § 44 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

¹⁹⁾ § 60 zákona č. 111/1998 Sb., ve znění zákona č. 147/2001 Sb.

c) má být vyňat ze zálohy činné, zálohy pro studující, zálohy zvláštní nebo zálohy neplacené.

(16)(2) Jestliže nelze volné služební místo obsadit podle odstavce 1, může služební funkcionář zpravodajské služby ustanovit na toto místo příslušníka jím řízené zpravodajské služby, který byl odvolán z dosavadního služebního místa podle § 25 odst. 4, nebo příslušníka jiného bezpečnostního sboru, který má požadovanou služební hodnost, jestliže

a) byl odvolán z dosavadního služebního místa z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 písm. a),

b) je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené, nebo

c) byl odvolán z dosavadního služebního místa podle § 25 odst. 4.

Při obsazování volného služebního místa využívá služební funkcionář zpravodajské služby evidenci ministerstva o příslušnících zařazených do zálohy pro přechodně nezařazené.

a)

b) § 22

Výběrové řízení na služební místo

(1) Nelze-li obsadit volné služební místo způsobem uvedeným v § 20, vyhlásí ředitel bezpečnostního sboru nebo jím pověřený služební funkcionář výběrové řízení.

(2) Do výběrového řízení se může přihlásit příslušník, který má služební hodnost o jeden stupeň nižší, než je služební hodnost požadovaná pro volné služební místo, vykonává službu v bezpečnostním sboru, jehož služební funkcionář výběrové řízení vyhlásil, nebo vykonává službu v jiném bezpečnostním sboru. Příslušník musí splňovat stupeň vzdělání a obor nebo zaměření vzdělání, jestliže jsou stanoveny pro služební místo, dobu trvání služebního poměru pro služební hodnost a podle závěru služebního hodnocení dosahovat alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby.

(17) (3) Do výběrového řízení na obsazení volného služebního místa, pro které je stanovena služební hodnost o 2 a více stupňů vyšší, nejvýše však do služební hodnosti vrchní komisař, se může přihlásit příslušník, jenž získal vysokoškolské vzdělání, splňuje požadavky stanovené pro volné služební místo, s výjimkou požadavku doby trvání služebního poměru pro služební hodnost, a podle závěru služebního hodnocení dosahuje alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby.

(18) (4) Nepodaří-li se obsadit volné služební místo výběrovým řízením podle odstavce 2 nebo 3, pro které je v systemizaci služebních míst pro účely výběrového řízení zvlášť vyznačen obor nebo zaměření vzdělání, může se do výběrového řízení přihlásit i občan, který splňuje podmínky přijetí do služebního poměru.

§ 23

Průběh výběrového řízení

(19)(1) Výběrové řízení na volné služební místo se vyhláší v publikačním prostředku bezpečnostního sboru, popřípadě jiným vhodným způsobem. Je-li více volných služebních míst, pro které jsou stanoveny shodné požadavky, lze vyhlásit společné výběrové řízení.

(20)(2) Po výběrovém řízení ustanoví služební funkcionář na volné služební místo příslušníka, který se umístil první v pořadí vhodnosti pro obsazované služební místo. Není-li možno tohoto příslušníka na volné služební místo ustanovit, ustanoví na něj příslušníka, který se umístil jako následující v pořadí vhodnosti.

(21)(3) Jde-li o společné výběrové řízení na více volných služebních míst, služební funkcionář ustanoví na volná služební místa příslušníky podle pořadí vhodnosti, v jakém se umístili, a podle počtu obsazovaných volných služebních míst.

(22) (4) Výběrové řízení může být ukončeno se závěrem, že žádný z účastníků výběrového řízení není vhodný pro obsazované volné služební místo; v takovém případě vyhlásí služební funkcionář nové výběrové řízení.

§ 24

Rozsah osobní působnosti výběrového řízení

Ustanovení § 22 a 23 se nepoužijí pro obsazování služebních míst ve zpravodajské službě, jestliže ředitel zpravodajské služby nerozhodne jinak.

Díl 2

Převedení na jiné služební místo

§ 25

Převedení na jiné služební místo ve stejné služební hodnosti

(23) (1) Příslušník je odvolán z dosavadního služebního místa, jestliže

a) jeho dosavadní služební místo bylo v důsledku organizačních změn zrušeno, nebo

^{a)} b) zanikla platnost jeho osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi.¹³⁾

^{b)} (2) Příslušník, který působí jako agent nebo plní úkoly při předstíraném převodu anebo plní úkoly při zvláštní ochraně svědka, je odvolán z dosavadního služebního místa, jestliže to vyžaduje důležitý zájem služby.

(3) Z dosavadního služebního místa je odvolána též těhotná příslušnice, příslušnice do konce devátého měsíce po porodu nebo příslušnice, která kojí, jestliže to vyžaduje její bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby a nepodaří-li se odstranit rizika spojená s výkonem její služby.

(4) Příslušníka lze odvolat z dosavadního služebního místa a ustanovit na jiné služební místo, jestliže o to požádá.

(5) Příslušník, který je odvolán z dosavadního služebního místa podle odstavce 1, 2 nebo odstavce 4, je ustanoven na jiné služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnost, a to i v jiném místě služebního působení.

(6) Příslušnice odvolaná ze služebního místa podle odstavce 3 je ustanovena na jiné pro ni vhodné služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnost.

§ 26

Převedení na jiné služební místo v jiné služební hodnosti

(1) Příslušník je odvolán z dosavadního služebního místa a ustanoven na jiné služební místo, pro které je stanovena vyšší služební hodnost, jestliže se umístil ve výběrovém řízení jako první v pořadí vhodnosti pro obsazované služební místo, popřípadě jako následující v pořadí vhodnosti, a má být ustanoven na služební místo podle § 23 odst. 2.

(2) Příslušníka lze odvolat z dosavadního služebního místa a ustanovit na jiné služební místo, pro které je stanovena nižší služební hodnost, jestliže o to požádá.

(3) Příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky lze odvolat na jeho žádost z dosavadního služebního místa, pro které je stanovena služební hodnost referent nebo vrchní referent, a ustanovit jej na služební místo, pro které je stanovena služební hodnost vrchní referent nebo asistent, jestliže splňuje stupeň vzdělání, obor nebo zaměření vzdělání stanovené pro služební místo.

(4) Příslušníka zpravodajské služby lze též odvolat z dosavadního služebního místa a ustanovit na jiné služební místo, pro které je stanovena nižší služební hodnost, jestliže podle závěru služebního hodnocení dosahuje neuspokojivých výsledků ve výkonu služby.

(5) Příslušníka, který je odvolán z dosavadního služebního místa podle odstavce 1 až 4, lze ustanovit na služební místo i v jiném místě služebního působení.

§ 27

Převedení na jiné služební místo ve zvláštních případech

Ředitel zpravodajské služby, který je odvolán z dosavadního služebního místa, je ustanoven na jiné služební místo ve zpravodajské službě, pro které je stanovena stejná nebo o jeden stupeň nižší služební hodnost, a to ve stejném místě služebního působení.

Díl 3

Zálohy

§ 28

Druhy záloh

(1) Příslušník, který nemůže vykonávat službu na služebním místě, musí být odvolán z dosavadního služebního místa a zařazen do zálohy

- c) a) činné,
- d) b) pro studující,
- e) c) zvláštní,
- f) d) pro přechodně nezařazené, nebo
- g) e) neplacené.

(2) Příslušníkovi zařazenému do zálohy podle odstavce 1 písm. a) až c) lze stanovit i jiné místo služebního působení.

§ 29

Záloha činná

(1) Do zálohy činné se zařadí příslušník, který je vyslán k výkonu služby

- h) a) k jiné organizační složce státu, právnické nebo fyzické osobě, anebo
- ⁱ⁾ b) do zahraničí za účelem plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv.²⁰⁾

(2) Na příslušníky v záloze činné, kteří jsou vysláni k výkonu služby do zahraničí, se vztahují ustanovení tohoto zákona, jestliže mezinárodní smlouvy, které upravují podmínky výkonu služby příslušníků, nestanoví jinak.

§ 30

Záloha pro studující

---

²⁰⁾ Například Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lotyšské republiky o spolupráci v boji proti terorismu, nedovolenému obchodu s omamnými psychotropními látkami a organizovanému zločinu, vyhlášená pod č. 44/2001 Sb. m. s.

Do zálohy pro studující se zařadí příslušník, kterému bylo uděleno služební volno při denním studiu, je-li jeho studium delší než 12 měsíců.

§ 31

Záloha zvláštní

Do zálohy zvláštní se zařadí příslušník zpravodajské služby, jestliže to vyžaduje důležitý zájem služby. Na příslušníka zpravodajské služby, který je zařazen do zálohy zvláštní, se vztahují ustanovení tohoto zákona přiměřeně.

§ 32

Záloha pro přechodně nezařazené

(1) Do zálohy pro přechodně nezařazené se zařadí příslušník ve služebním poměru na dobu neurčitou,

- j) a) jehož dosavadní služební místo je v důsledku organizačních změn zrušeno,
- k) b) jemuž zanikla platnost osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi¹³⁾, nebo
- l) c) který byl vyňat ze zálohy činné, zálohy pro studující, zálohy zvláštní nebo zálohy neplacené,
- m) a nelze jej ustanovit na jiné služební místo.

(2) Do zálohy pro přechodně nezařazené se zařadí též těhotná příslušnice, příslušnice do konce devátého měsíce po porodu nebo příslušnice, která kojí, jestliže to vyžaduje její bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby, nepodaří-li se odstranit rizika spojená s výkonem její služby a nelze ji ustanovit na jiné pro ni vhodné služební místo.

§ 33

Záloha neplacená

Do zálohy neplacené se zařadí příslušnice nebo příslušník, jimž je

- n) a) udělena mateřská nebo rodičovská dovolená, anebo
- o) b) uděleno služební volno bez poskytnutí služebního příjmu na dobu delší než 1 měsíc.

§ 34

Ustanovení na služební místo po vynětí ze zálohy

(1) Příslušník musí být po vynětí ze zálohy činné, pro studující, zvláštní nebo neplacené, do níž byl zařazen podle § 33 písm. a), ustanoven na služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnota jako pro služební místo, na něž byl ustanoven před zařazením do této zálohy.

(2) Příslušník musí být po vynětí ze zálohy pro přechodně nezařazené ustanoven na služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnota jako pro služební místo, na něž byl ustanoven před zařazením do zálohy. Nepodaří-li se do 1 roku od zařazení do zálohy ustanovit příslušníka na služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnota, lze jej ustanovit na služební místo, pro které je stanovena služební hodnota o 1 stupeň nižší, než je stanovena pro služební místo, které zastával před zařazením do zálohy, a to i v jiném místě služebního působení.

(3) Příslušník může být po vynětí ze zálohy neplacené, do níž byl zařazen podle § 33 písm. b), ustanoven na služební místo, pro které je stanovena i nižší služební hodnota, nelze-li jej ustanovit na služební místo, pro které je stanovena stejná služební hodnota jako pro

služební místo, na něž byl ustanoven před zařazením do zálohy, a to i v jiném místě služebního působiště.

Díl 4 Další změny služebního poměru

§ 35

Jmenování do jiné služební hodnosti

(24) (1) Příslušník je jmenován do vyšší služební hodnosti, jestliže je ustanoven na jiné služební místo, pro které je stanovena vyšší služební hodnost.

(25)(2) Příslušník je jmenován do nižší služební hodnosti, jestliže je ustanoven na jiné služební místo, pro které je stanovena nižší služební hodnost.

§ 36

Převelení

(1) Příslušníka lze převelet z důvodu důležitého zájmu služby k plnění

- a) a) úkolů vyplývajících ze služebního místa, na které je ustanoven, do dočasně zřízené služební skupiny příslušníků určené k plnění mimořádného úkolu, nebo
- b) b) jiných úkolů bezpečnostního sboru, jež nevyplývají ze služebního místa, na které je ustanoven, nejdéle však na dobu 60 dnů, které jsou jeho obvyklými dny služby v průběhu kalendářního roku, popřípadě na dobu delší, jde-li o úkoly vyplývající z krizové situace,²¹⁾

a to i v jiném místě, než je jeho místo služebního působiště.

(2) Služební funkcionář může rozhodnout, že po dobu převelení bude příslušník podřízen i jinému vedoucímu příslušníkovi.

§ 37

Služební cesta

(1) Příslušníka lze k plnění služebních úkolů, které vyplývají z jím zastávaného služebního místa, vyslat na služební cestu do jiného místa, než je jeho místo služebního působiště.

(2) Služební funkcionář může rozhodnout, že po dobu služební cesty bude příslušník podřízen při plnění služebních úkolů jinému vedoucímu příslušníkovi.

§ 38

Studijní pobyt

(1) Příslušníka lze za účelem získání znalostí, dovedností a zkušeností potřebných k výkonu služby vyslat na studijní pobyt, zejména na školení, do kurzu nebo na odbornou stáž, a to i do jiného místa, než je jeho místo služebního působiště.

(2) Služební funkcionář může rozhodnout, že po dobu studijního pobytu bude příslušník podřízen při plnění služebních úkolů jinému vedoucímu příslušníkovi.

(3) Doba vyslání na studijní pobyt se považuje za výkon služby.

---

²¹⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

§ 39

Zastupování na jiném služebním místě

(26) (1) Příslušníka lze pověřit zastupováním na jiném služebním místě, pro které je stanovena vyšší služební hodnost, nejdéle po dobu

- a) nepřítomnosti příslušníka, který je na toto služební místo ustanoven, nebo
  - b) po kterou probíhá výběrové řízení,
- a to i v jiném místě, než je jeho místo služebního působiště.

(2) Po dobu zastupování na jiném služebním místě příslušník

- a) nevykonává dosavadní služební úkoly a
- b) má nárok na propůjčení služební hodnosti stanovené pro zastupované služební místo.

§ 40

Zproštění výkonu služby

(1) Příslušník musí být zproštěn výkonu služby na dobu, po kterou je důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu, kázeňského přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku²²⁾ nebo jiného správního deliktu,²³⁾ jestliže by jeho ponechání ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání.

(2) Po dobu zproštění výkonu služby nemá příslušník oprávnění a povinnosti, které pro něj vyplývají ze zvláštních právních předpisů.⁵⁾

(3) Služební funkcionář je oprávněn nařídít příslušníkovi zproštěnému výkonu služby dosažitelnost v místě trvalého pobytu nebo na jiném místě, které stanoví na žádost příslušníka, a to v rozsahu, jenž je nezbytný pro stanovení nástupu k výkonu služby.

(4) Jestliže v souvislosti se spácháním trestného činu, kázeňského přestupku, s jednáním, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu je dán důvod k propuštění příslušníka ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. a) až d), trvá jeho zproštění výkonu služby až do skončení služebního poměru.

(5) Pominou-li důvody, pro které byl příslušník zproštěn výkonu služby, zproštění výkonu služby se ukončí.

Hlava III

Skončení služebního poměru

§ 41

Způsoby skončení služebního poměru

Služební poměr příslušníka skončí

---

²²⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

²³⁾ Například § 27 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

- a) a) uplynutím doby určité,
- b) b) propuštěním,
- c) úmrtím nebo prohlášením za mrtvého,
- d) dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž příslušník dovršil věku 65 let.

c) § 42

Propuštění

(1) Příslušník musí být propuštěn, jestliže

- d) a) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně,
- e) b) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
- f) c) bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání²⁴⁾ nebo bylo pravomocně schváleno narovnání,²⁵⁾ a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.
- g) d) porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru,
- h) e) mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti,
- i) f) porušil omezení stanovená v § 47 nebo 48,
- j) g) pozbyl státní občanství České republiky,
- k) h) podle lékařského posudku zdravotnického zařízení dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby, s výjimkou zdravotních důvodů souvisejících s těhotenstvím,
- l) i) mu bylo odňato osvědčení o tělesné zdatnosti nebo o odborné způsobilosti stanovené zvláštním právním předpisem,²⁶⁾
- m) j) podle posudku psychologa bezpečnostního sboru pozbyl osobnostní způsobilost k výkonu služby,
- n) k) byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena nebo byl této způsobilosti zbaven,²⁷⁾ nebo
- o) l) požádal o propuštění.
- p)
- q) (2) Příslušník zpravodajské služby musí být též propuštěn, jestliže mu zanikla platnost osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi,¹³⁾ a nelze jej ustanovit na jiné služební místo, a to ani po 1 roce zařazení v záloze pro přechodně nezařazené.

(3) Příslušník ve služebním poměru na dobu určitou musí být též propuštěn, jestliže

- r) a) služební místo, na něž byl ustanoven, bylo zrušeno v důsledku organizačních změn a příslušníka nelze ustanovit na jiné služební místo,
- s) b) mu zanikla platnost osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi,¹³⁾ a nelze jej ustanovit na jiné služební místo nebo
- t) c) dosáhl neuspokojivých výsledků ve výkonu služby podle závěru služebního hodnocení.

(4) Rozhodnutí o propuštění z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) a písm. f) a odstavci 3 písm. c) musí být příslušníkovi doručeno do 2 měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy tento důvod vznikl. Jde-li o propuštění z důvodu uvedeného v odstavci 3 písm. c), nezapočítává se do lhůty 2 měsíců doba, po kterou je příslušník uznán neschopným ke službě.

---

²⁴⁾ § 307 trestního řádu.

²⁵⁾ § 309 trestního řádu.

²⁶⁾ § 72 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 203/1994 Sb. a zákona č. 237/2000 Sb.

²⁷⁾ § 10 občanského zákoníku.

- (5) Při propuštění příslušníka podle odstavce 1
- u) a) písm. a) až k) skončí jeho služební poměr dnem doručení rozhodnutí o propuštění, nebo
  - v) b) písm. l) skončí jeho služební poměr uplynutím 2 kalendářních měsíců následujících po dni doručení žádosti o propuštění, jestliže služební funkcionář nerozhodne na základě žádosti příslušníka o době kratší.
  - w)
  - x) (6) Při propuštění příslušníka podle odstavce 2 a 3 skončí služební poměr uplynutím 2 kalendářních měsíců následujících po dni doručení rozhodnutí o propuštění, jestliže služební funkcionář nerozhodne na základě žádosti příslušníka o době kratší.

§ 43

Potvrzení o výkonu služby a služební posudek

(1) Příslušník má při skončení služebního poměru nárok na vydání potvrzení o výkonu služby a na základě žádosti též na vydání služebního posudku.

(2) Potvrzení o výkonu služby obsahuje údaje o

- a) době trvání služebního poměru,
- b) pořadí srážek ze služebního příjmu a o osobě, v jejíž prospěch jsou prováděny,
- c) způsobu skončení služebního poměru a v případě propuštění o jeho důvodu,
- d) skutečnostech rozhodných pro posouzení nároků na dávky nemocenského pojištění,
- e) výši průměrného výdělku a o dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na hmotné zabezpečení uchazeče o zaměstnání a
- f) závazcích k bezpečnostnímu sboru.

(3) Služební posudek obsahuje pouze skutečnosti, které se týkají výkonu služby. Podkladem pro jeho zpracování je služební hodnocení.

§ 44

Nároky po zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru

Dojde-li ke zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru příslušníka, jeho služební poměr trvá se všemi nároky.

ČÁST TŘETÍ ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘÍSLUŠNÍKA A OMEZENÍ JEHO NĚKTERÝCH PRÁV

§ 45

Základní povinnosti příslušníka

(1) Příslušník je povinen

- y) a) dodržovat služební kázeň,
- z) b) zdržet se jednání, které může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními a ohrozit důvěru v nestranný výkon služby, zejména nezneužívat ve prospěch vlastní nebo v prospěch jiných osob informace nabyté v souvislosti s výkonem služby a v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody,

- aa) c) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby; to neplatí, jestliže byl příslušník této povinnosti zproštěn služebním funkcionářem, nestanoví-li zvláštní právní předpis²⁸⁾ jinak,
- bb) d) prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem,
- cc) e) dodržovat pravidla služební zdvořilosti,
- dd) f) poskytovat bezpečnostnímu sboru osobní údaje nezbytné pro rozhodování ve služebním poměru a pro plnění povinností bezpečnostního sboru podle zvláštních právních předpisů,
- ee) g) vykonávat službu tak, aby nebyla ovlivňována jeho politickým, náboženským nebo jiným přesvědčením,
- ff) h) ohlašovat vedoucímu příslušníkovi závady a nedostatky, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby, a skutečnost, že byl pravomocně odsouzen pro trestný čin bez zbytečného odkladu,
- gg) i) chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru.

(2) Vedoucí příslušník, je též povinen

- hh) a) hodnotit výkon služby podřízených příslušníků,
- ii) b) zabezpečovat, aby příslušníci byli pro výkon služby náležitě vyškoleni a vycvičeni,
- jj) c) oceňovat příkladné plnění služebních povinností,
- kk) d) vyvozovat důsledky z porušení služebních povinností a
- ll) e) přijímat podněty k odstranění závad a nedostatků, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby.

§ 46

Služební kázeň

(1) Služební kázeň spočívá v nestranném, řádném a svědomitém plnění služebních povinností příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů.

(2) Je-li rozkaz vedoucího příslušníka ve zřejmém rozporu s právním předpisem, příslušník je povinen jej na tuto skutečnost upozornit. Jestliže vedoucí příslušník trvá na splnění rozkazu, příslušník je oprávněn žádat o jeho písemné vydání. Vedoucí příslušník je povinen žádosti vyhovět, umožňují-li to okolnosti výkonu služby. V případě, že to okolnosti výkonu služby neumožňují, učiní tak bez zbytečného odkladu poté, co tyto okolnosti pomínou. Příslušník je povinen rozkaz splnit a oznámit tuto skutečnost bez zbytečného odkladu vedoucímu příslušníkovi toho, kdo takový rozkaz vydal.

(3) Příslušník nesmí splnit rozkaz, jehož splněním by zřejmě spáchal trestný čin.

Omezení práv příslušníka

§ 47

(1) Příslušník nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí ani vykonávat činnost v jejich prospěch; volební právo příslušníka tím není dotčeno.

(2) Příslušník zpravodajské služby nesmí být členem odborové organizace.

---

²⁸⁾ Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 310/2002 Sb.

§ 48

(1) Příslušník nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy je do těchto orgánů vyslán bezpečnostním sborem; vyslaný příslušník jedná v těchto orgánech jako zástupce České republiky, je povinen prosazovat její zájmy a nesmí od příslušné právnické osoby pobírat odměnu, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Odměna podle věty první nesmí být příslušníkovi vyplacena ani po skončení služebního poměru.

(2) Příslušník smí vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona jen se souhlasem služebního funkcionáře; toto omezení se nevztahuje na případy uvedené v § 29 a § 31, na činnost znalce a tlumočnicka vykonávanou podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾ pro soud nebo správní úřad, na činnost v poradních orgánech vlády, na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost zastupitele, přisedícího u soudu, vedoucího a jiného pracovníka táborů pro děti a mládež, na správu vlastního majetku a na výdělečnou činnost při výkonu vazby.³⁰⁾

(3) Udělení souhlasu nelze odeprít v případech, kdy činnost podle odstavce 2 nemůže ovlivnit plnění služebních povinností, nestrannost nebo nepodjatost příslušníka nebo jiné služební zájmy bezpečnostního sboru.

ČÁST ČTVRTÁ KÁZEŇSKÉ ODMĚNY A KÁZEŇSKÉ TRESTY

§ 49

Kázeňské odměny

(1) Příslušníkovi lze za projevení osobní statečnosti nebo za splnění zvlášť významného služebního úkolu anebo za účelem ocenění příkladného plnění služebních povinností udělit kázeňskou odměnu. Za příkladné plnění služebních povinností se považuje též opakované dosahování velmi dobrých výsledků ve výkonu služby konstatované v závěru služebního hodnocení.

(2) Kázeňskou odměnou je
mm) a) písemná pochvala,
nn) b) peněžitý nebo věcný dar, anebo
oo) c) udělení služební medaile.

(3) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti a zpravodajskými službami stanoví vyhláškou druh a vzor služebních medailí a důvody pro jejich udělení.

§ 50

Kázeňský přestupek

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje služební povinnost, ale nejde o trestný čin nebo o jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu. Za takové jednání se považuje i dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení.

²⁹⁾ § 12 odst. 1 a § 16 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

³⁰⁾ § 67 a násl. trestního řádu.

§ 19 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby.

- (2) Kázeňský přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže příslušník
pp) a) věděl, že svým jednáním může porušit služební povinnost, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že služební povinnost neporuší, nebo
qq) b) nevěděl, že svým jednáním může porušit služební povinnost, ač to vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl.

- (3) Kázeňský přestupek je spáchán úmyslně, jestliže příslušník
a) chtěl svým jednáním porušit služební povinnost, nebo
b) věděl, že svým jednáním může porušit služební povinnost, a pro případ, že ji poruší, byl s tím srozuměn.

(4) Za jednání se považuje i opomenutí konání, k němuž byl příslušník povinen.

§ 51

Kázeňský trest

- (1) Příslušníkovi se ukládá kázeňský trest
rr) a) písemné napomenutí,
ss) b) snížení základního tarifu až o 25 % na dobu nejvýše 3 měsíců,
tt) c) odnětí služební medaile,
uu) d) odnětí služební hodnosti,
vv) e) pokuta,
ww) f) propadnutí věci, nebo
xx) g) zákaz činnosti.

yy) (2) Kázeňské tresty uvedené v odstavci 1 písm. e) až g) lze uložit pouze za jednání, které má znaky přestupku.²²⁾ Lze je uložit společně, popřípadě společně s kázeňskými tresty uvedenými v odstavci 1 písm. a) a c).

zz) (3) Pokuta se ukládá příslušníkovi ve výši, kterou pro přestupek stanoví zvláštní právní předpis.

ČÁST PÁTÁ DOBA SLUŽBY, SLUŽEBNÍ POHOTOVOST A DOBA ODPOČINKU

Hlava I Doba služby

§ 52

Základní doba služby v týdnu

(1) Základní doba služby příslušníka činí 37,5 hodiny týdně. Příslušníkovi lze na jeho žádost stanovit kratší dobu služby v týdnu.

(2) Za týden výkonu služby příslušníka se považuje doba, v níž byla konána služba v rozsahu základní doby služby v týdnu podle předem stanoveného rozvržení doby služby. Za 1 den výkonu služby se považuje jedna pětina rozsahu doby uvedené ve větě první.

§ 53

Rozvržení doby služby

(1) Doba služby se rozvrhuje na jednotlivé směny předem zpravidla na období 1 měsíce, a to rovnoměrně, nebo nerovnoměrně. Změna rozvržení doby služby musí být oznámena příslušníkovi zpravidla nejpozději 3 dny před nástupem do služby. Neumožňuje-li povaha

služby stanovit příslušníkovi nerovnoměrné rozvržení doby služby předem, určí mu služební funkcionář nejpozději 1 den předem počátek směny. Konec směny určí podle potřeb služby.

(2) Při rovnoměrném rozvržení doby služby se doba služby rozvrhuje zpravidla na 5 dnů v týdnu tak, aby

- aaa) a) nepřetržitý odpočinek v týdnu připadl, jestliže je to možné, na sobotu a neděli,
- bbb) b) směna v jednotlivých dnech zpravidla nepřesáhla 10 hodin,
- ccc) c) rozdíl délky doby služby připadající na jednotlivé týdny nepřesáhl 5 hodin,
- ddd) d) průměrná doba služby v období 2 kalendářních měsíců nepřesahovala základní dobu služby v týdnu.

(3) Při nerovnoměrném rozvržení doby služby se rozvrhne doba služby tak, aby

- a) doba nepřetržité služby nebyla kratší než 4 hodiny a nepřesáhla 24 hodin a
- b) průměrná doba služby za období 3 kalendářních měsíců a v odůvodněných případech za období kalendářního roku nepřesáhla základní dobu služby v týdnu.

(4) Za dvousměnný režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve dvou směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Za třisměnný režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve třech směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Za nepřetržitý režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají v rámci 24 hodin po sobě jdoucích k zajištění nepřetržitého provozu, který vyžaduje výkon služby 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu.

(27)(5) Za směnu v celkovém trvání 16 hodin se u příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky považuje časový úsek v rozsahu 24 hodin, v němž je mimo výkon služby v trvání 16 hodin stanovena služební pohotovost v místě, kde jinak příslušník vykonává službu (dále jen „služebna“) v trvání 8 hodin.

§ 54

Služba přesčas

Příslušníkovi lze v důležitém zájmu služby nařídit výkon služby přesčas. Za službu přesčas se považuje služba vykonávaná nad základní dobu služby v týdnu mimo rámec rozvrhu směn. U příslušníka s kratší dobou služby v týdnu se za službu přesčas nepovažuje služba, která nepřesahuje základní dobu služby v týdnu.

§ 55

Služba v noci

Služba v noci je služba konaná v době od 22 hodin do 6 hodin.

§ 56

Pružná doba služby

(1) Služební funkcionář může při rovnoměrně rozvržené době služby rozhodnout o uplatňování pružné doby služby, jestliže tomu nebrání důležitý zájem služby.

(2) Při uplatňování pružné doby služby si příslušník volí začátek, popřípadě i konec směny v jednotlivých dnech podle zásad stanovených služebním funkcionářem (dále jen „volitelná doba služby“). Mezi dvě části volitelné doby služby je vložena doba, v níž je příslušník povinen být na služebně (dále jen „pevná doba služby“).

(3) Začátek a konec pevné doby služby stanoví služební funkcionář tak, aby při základní době služby v týdnu v rozsahu 37,5 hodiny činila pevná doba služby v jednotlivých dnech nejméně 5 hodin. Volitelnou dobu služby rozvrhne služební funkcionář

na začátek a konec směny tak, aby volitelná doba služby na začátku směny činila nejméně hodinu.

§ 57

Formy pružné doby služby

Pružná doba služby může být uplatněna jako

- a) a) pružný den služby, při němž si příslušník volí začátek směny a je povinen v příslušný den vykonat celou směnu připadající na tento den,
- b) b) pružný týden služby, při němž si příslušník volí začátek a konec směny a je povinen v příslušném týdnu vykonat službu připadající na celou dobu služby v týdnu, nebo
- c) c) čtyřtýdenní pružná doba služby, při němž si příslušník volí začátek a konec směny a je povinen v období kalendářního měsíce vykonat službu připadající na celou dobu služby v kalendářním měsíci.
- d)

§ 58

Překážky ve službě při pružné době služby

(1) Překážka ve službě na straně příslušníka při uplatnění pružné doby služby se posuzuje jako výkon služby pouze v rozsahu, v němž do pevné doby služby nezbytně zasáhla. V rozsahu, v němž překážka ve službě zasáhla do volitelné doby služby, se jako výkon služby neposuzuje a neposkytuje se za ni služební příjem. Jestliže zákon při překážce ve službě stanoví přesnou délku doby, po kterou má příslušník při překážce ve službě nárok na služební volno, posuzuje se jako výkon služby celá tato doba.

(2) Překážka ve službě na straně bezpečnostního sboru se posuzuje jako výkon služby, jestliže zasáhla do doby služby příslušníka, a to za každý jednotlivý den při uplatnění

- a) pružného dne služby, nejvýše v rozsahu délky směny připadající na příslušný den, nebo
- b) pružného týdne služby anebo čtyřtýdenní pružné doby služby, nejvýše v rozsahu průměrné délky služby připadající na týden nebo kalendářní měsíc.

(3) Jestliže příslušník pro překážku ve službě, která zasáhla do volitelné doby služby, nevykonal celou denní dobu služby při uplatnění pružného dne služby nebo celou týdenní dobu služby při uplatnění pružného týdne služby anebo celou čtyřtýdenní dobu služby při uplatnění čtyřtýdenní pružné doby služby, je povinen chybějící část doby služby vykonat do konce následujícího kalendářního měsíce, nestanoví-li služební funkcionář na žádost příslušníka jinou dobu výkonu služby. Vykonání služby podle věty první je možné pouze ve volitelné době služby.

§ 59

Služba přesčas při pružné době služby

(28)(1) Za službu přesčas se považuje při

- a) a) pružném dni služby služba, která je konaná nad délku směny připadající na příslušný den,
- b) b) pružném týdnu služby nebo čtyřtýdenní pružné době služby, která je konaná nad základní dobu služby stanovenou na příslušný týden, jestliže ji konal příslušník nad stanovenou dobu služby v týdnu, a při uplatnění čtyřtýdenní pružné doby služby, jestliže ji konal příslušník nad stanovenou dobu služby připadající na období čtyř týdnů.

(29)(2) O službu přesčas nejde v případě, že příslušník

- a) plnil v rámci téhož týdne povinnost vykonat dobu služby v týdnu nebo stanovenou dobu služby připadající na čtyřtýdenní období při uplatnění čtyřtýdenní pružné doby služby v rámci tohoto období, nebo

- b) konal nad stanovenou dobu služby v týdnu službu, kterou mu služební funkcionář nenařídil jako službu přesčas, a bez svého zavinění nemohl tuto službu v průběhu zbývajících částí týdne (měsíce) použít ke splnění povinnosti vykonat stanovenou týdenní (čtyřtýdenní) dobu služby.

Služební funkcionář započte příslušníkovi tuto službu do doby služby v týdnu (čtyřtýdenním období), který zpravidla bezprostředně následuje.

Přestávky ve službě

§ 60

Přestávka na jídlo a odpočinek

- a) (1) Příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny
- a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut,
- b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.
- b) (2) Přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.
- c) (3) Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušování výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.
- d)
- e) § 61

Přestávka ke kojení

(1) Příslušnice, která kojí své dítě, má nárok na přestávku ke kojení.

(2) Příslušnici, která vykonává službu po stanovenou dobu služby v týdnu, se poskytnou na každé dítě do konce 1 roku jeho věku dvě půlhodinové přestávky ke kojení a dalších 3 měsících jedna půlhodinová přestávka ke kojení při jednotlivé službě. Vykonává-li službu po dobu kratší, avšak alespoň po polovinu stanovené doby služby v týdnu, poskytnou se jí pouze jedna půlhodinová přestávka, a to na každé dítě do konce 1 roku jeho věku.

(3) Přestávka ke kojení se započítává do doby služby.

Hlava II

Služební pohotovost

§ 62

(1) Příslušníkovi lze nařídít služební pohotovost v důležitém zájmu služby, jestliže je dán předpoklad výkonu služby přesčas.

(2) Služební pohotovost vykonává příslušník mimo dobu služby na služebně určené služebním funkcionářem nebo mimo ni v místě trvalého pobytu (ubytování) nebo na jiném místě určeném služebním funkcionářem na žádost příslušníka.

Hlava III

Doba odpočinku

§ 63

Nepřetržitý odpočinek mezi jednotlivými směny

(1) Příslušník má nárok na nepřetržitý odpočinek mezi jednotlivými směnami v trvání nejméně 10 hodin. Jestliže vykonává službu přesčas, lze mu nepřetržitý odpočinek zkrátit až na 6 hodin.

(2) Do doby nepřetržitého odpočinku mezi jednotlivými směnami se příslušníkovi Hasičského záchranného sboru České republiky započítává doba odpočinku při nařízené služební pohotovosti na služebně stanovená v časovém úseku 24 hodin podle v § 53 odst. 5, jestliže nepřetržitě trvala alespoň 4 hodiny.

§ 64

Nepřetržitý odpočinek v týdnu

Příslušník má v každém týdnu nárok na nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 36 hodin. Jestliže vykonává službu přesčas, lze mu nepřetržitý odpočinek zkrátit až na 12 hodin. Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, lze příslušníkovi nepřetržitý odpočinek, na který má nárok, poskytnout v následujícím týdnu spolu s nepřetržitým odpočinkem za tento týden.

Dovolená

§ 65

Délka dovolené

(1) Příslušník má nárok na 6 týdnů dovolené v kalendářním roce.

(2) Netrvá-li služební poměr příslušníka celý kalendářní rok, příslušník má nárok na poměrnou část dovolené. Poměrná část dovolené se určí tak, že příslušník má nárok na jednu dvanáctinu dovolené za každý kalendářní měsíc. Vznikne-li služební poměr příslušníka nejpozději patnáctý den v měsíci, má nárok na poměrnou část dovolené i za tento kalendářní měsíc. Za kalendářní měsíc, v němž příslušníkovi služební poměr skončí, má nárok na poměrnou část dovolené jen v případě, že mu v tomto měsíci trvá služební poměr alespoň 15 dnů.

§ 66

Čerpání dovolené

(1) Nástup dovolené určuje služební funkcionář s přihlédnutím k důležitým zájmům služby a k oprávněným požadavkům příslušníka tak, aby ji mohl vyčerpat do konce kalendářního roku. Jestliže příslušník nemohl dovolenou v kalendářním roce vyčerpat pro důležitý zájem služby, určí její nástup služební funkcionář tak, aby ji mohl příslušník vyčerpat do konce následujícího kalendářního roku. Služební funkcionář je povinen příslušníkovi, jehož služební poměr trval celý kalendářní rok, určit čerpání dovolené nejméně v délce 2 týdnů v kalendářním roce, jestliže mu na ni vznikl nárok. Den nástupu dovolené oznamuje služební funkcionář příslušníkovi nejméně 15 dnů předem; tuto dobu lze zkrátit jen v případě, že příslušník o určení nástupu dovolené požádá.

(2) Služební funkcionář může v důležitém zájmu služby změnit příslušníkovi určený nástup dovolené nebo jej z dovolené odvolat. Vznikne-li příslušníkovi v souvislosti se změnou určeného nástupu dovolené nebo v souvislosti s odvoláním z dovolené majetková újma, má nárok na její náhradu.

(3) Služební funkcionář nesmí určit čerpání dovolené na dobu, kdy je příslušník uznán neschopným ke službě, ani na dobu, po kterou je příslušnice na mateřské nebo rodičovské dovolené nebo příslušník na rodičovské dovolené. Na dobu ostatních důležitých osobních

překážek ve službě může služební funkcionář určit příslušníkovi čerpání dovolené jen na jeho žádost.

(4) Požádá-li příslušnice o poskytnutí dovolené tak, aby bezprostředně navazovala na skončení mateřské dovolené, nebo požádá-li příslušník o poskytnutí dovolené tak, aby bezprostředně navazovala na dobu, po kterou je příslušnice oprávněna čerpat mateřskou dovolenou, je služební funkcionář povinen jejich žádosti vyhovět.

(5) Byl-li příslušník během dovolené uznán neschopným ke službě nebo ošetřuje-li nemocného člena rodiny, dovolená se mu přerušuje; to neplatí, jestliže služební funkcionář určí čerpání dovolené na dobu ošetřování nemocného člena rodiny nebo péče o dítě na žádost příslušníka. Dovolená příslušnice se také přerušuje nástupem mateřské nebo rodičovské dovolené a u příslušníka nástupem rodičovské dovolené.

(6) Za týden, popřípadě za 1 den čerpání dovolené, se u příslušníka považuje doba uvedená v § 52 odst. 2.

§ 67

Krácení dovolené

Příslušníkovi, který nevykonával službu v kalendářním roce, za který se mu dovolená poskytuje, se z důvodu

- a) zařazení do zálohy pro přechodně nezařazené nebo do zálohy neplacené,
- b) neschopnosti ke službě, s výjimkou neschopnosti vzniklé v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání,
- c) rodičovské dovolené, s výjimkou rodičovské dovolené poskytnuté příslušníkovi v rozsahu, v němž je příslušníci poskytována mateřská dovolená,
- d) zproštění výkonu služby, jestliže mu nebyl doplacen služební příjem, nebo
- e) výkonu vazby

krátí dovolená za první 3 zameškané měsíce o jednu dvanáctinu výměry dovolené a za každý další zameškaný měsíc o další jednu dvanáctinu výměry dovolené.

Hlava IV

Služební volno s poskytnutím služebního příjmu

Služební volno při překážkách ve službě z důvodu obecného zájmu

§ 68

(1) Nemůže-li příslušník službu vykonávat z důvodu obecného zájmu, má nárok na udělení služebního volna s poskytnutím služebního příjmu.

(2) Překážkou ve službě z důvodu obecného zájmu je výkon veřejné funkce, plnění občanské povinnosti a výkon jiného úkonu v obecném zájmu, který nelze uskutečnit mimo dobu služby.

(3) Za výkon veřejné funkce se považuje zejména výkon povinností, které vyplývají příslušníkovi z funkce člena zastupitelstva územního samosprávného celku a přisedícího.

(4) Za plnění občanské povinnosti se považuje zejména výkon povinnosti svědka, znalce nebo tlumočnicka předvolaného k jednání soudu nebo správního úřadu.

(5) Jiným úkonem v obecném zájmu je

- a) dárcovství krve nebo dalších biologických materiálů,
- b) účast ve státní sportovní reprezentaci,

- c) účast na zásahu jednotky Sboru dobrovolných hasičů, záchranné akci Horské služby, Vodní záchranné služby,
- f) d) činnost vedoucího tábora pro děti a mládež, jeho zástupce, oddílového vedoucího, vychovatele, instruktora, popřípadě zdravotnického nebo hospodářského pracovníka v tomto táboře,
- g) e) uvolnění příslušníka k výkonu funkce v odborovém orgánu, nebo
- h) f) činnost příslušníka při přednášce nebo výuce včetně zkušební činnosti.

§ 69

(1) Služební volno pro překážky ve službě z důvodu výkonu veřejné funkce nebo plnění občanské povinnosti se poskytne na dobu nezbytně nutnou.

(2) Služební volno na dobu nezbytně nutnou se při dárcovství krve poskytne na cestu k odběru, na odběr a na cestu zpět a dále k zotavení po odběru, jestliže tyto skutečnosti zasahují do doby služby v době 24 hodin od nástupu cesty k odběru, a v době 48 hodin, jde-li o odběr dalších biologických materiálů. Nedojde-li k odběru, poskytne se služební volno jen na nezbytně nutnou dobu nepřítomnosti ve službě.

(3) Služební volno při účasti ve státní sportovní reprezentaci nebo při účasti na zásahu podle § 68 odst. 5 písm. c) se poskytne v nezbytně nutném rozsahu.

(4) Služební volno se poskytne v nezbytně nutném rozsahu, nejvýše však 3 týdny v kalendářním roce, jestliže tomu nebrání důležitý zájem služby a za podmínky, že příslušník nejméně po dobu 1 roku před poskytnutím služebního volna pracoval soustavně a bezplatně s dětmi nebo mládeží. Podmínka soustavné a bezplatné práce podle věty první se nevyžaduje, jde-li o tábory pro zdravotně postižené děti a mládež, popřípadě o tábory bezpečnostního sboru.

(5) Služební volno k výkonu funkce v odborovém orgánu se poskytne v nezbytně nutném rozsahu.

(6) Služební volno při přednáškové nebo jiné výukové činnosti včetně zkušební činnosti se poskytuje v rozsahu nejvýše 10 dnů v kalendářním roce, jestliže tomu nebrání důležitý zájem služby.

Služební volno při důležitých osobních překážkách ve službě

§ 70

(1) Nemůže-li příslušník službu vykonávat z důvodu důležitých osobních překážek ve službě, má nárok na udělení služebního volna s poskytnutím služebního příjmu.

(2) Důležité osobní překážky ve službě jsou:

- a) vyšetření nebo ošetření příslušníka ve zdravotnickém zařízení,
- b) doprovod manželky (družky) do zdravotnického zařízení a zpět v souvislosti s porodem dítěte,
- c) doprovod člena rodiny do zdravotnického zařízení k vyšetření nebo ošetření, jestliže to nezbytně vyžaduje jeho věk nebo zdravotní stav,
- d) nepředvídané přerušení provozu nebo zpoždění hromadného dopravního prostředku,
- e) doprovod zdravotně postiženého dítěte do zařízení sociální péče nebo do internátní speciální školy,

- f) ošetřování nemocného dítěte mladšího 10 let, ošetřování jiného nemocného člena rodiny, jestliže jeho zdravotní stav vyžaduje nezbytné ošetření jinou osobou, a péče o dítě mladší 10 let z důvodu, že
1. dětské výchovné zařízení, v jehož péči dítě jinak je, nebo škola, do které chodí, byly uzavřeny z nařízení příslušných orgánů,
  2. dítě nemůže být pro nařízenou karanténu v péči dětského výchovného zařízení nebo docházet do školy, nebo
  3. osoba, která jinak o dítě pečuje, onemocněla nebo jí byla nařízena karanténa (karanténní opatření), a proto nemůže o dítě pečovat;
- souběžné poskytnutí služebního volna při ošetřování (péči) více oprávněným nebo souběžné poskytnutí podpory při ošetřování člena rodiny je vyloučeno.
- g) vlastní svatba, svatba dětí nebo rodičů,
- h) obstarání pohřbu člena rodiny, účast na něm nebo účast v delegaci na pohřbu určeném služebním funkcionářem, nebo
- i) stěhování příslušníka v důsledku rozhodnutí o ustanovení na jiné služební místo do jiného místa služebního působení.

§ 71

(1) Služební volno při vyšetření nebo ošetření příslušníka ve zdravotnickém zařízení, doprovodu manželky (družky) do zařízení, které poskytuje zdravotní péči, a zpět v souvislosti s porodem dítěte, doprovodu člena rodiny do zdravotnického zařízení k vyšetření nebo ošetření, jestliže to nezbytně vyžaduje jeho věk nebo zdravotní stav, nepředvídaném přerušení provozu nebo zpoždění hromadného dopravního prostředku anebo doprovodu zdravotně postiženého dítěte do zařízení sociální péče nebo do internátní speciální školy, se poskytne v nezbytně nutném rozsahu.

(2) Služební volno při ošetřování nemocného člena rodiny nebo při péči o dítě mladší 10 let se poskytne v nezbytně nutném rozsahu, v rámci prvních 9 kalendářních dnů, a jde-li o osamělého příslušníka, v rámci prvních 16 kalendářních dnů, jestliže doba potřeby ošetřování nebo péče trvá.

(3) Služební volno při vlastní svatbě nebo při obstarání pohřbu člena rodiny, včetně účasti na nich, se poskytne na 2 dny. Služební volno při svatbě dětí a rodičů a při účasti na pohřbu člena rodiny se poskytne na 1 den, při účasti v delegaci na pohřbu určeném služebním funkcionářem se poskytne v nezbytně nutném rozsahu, nejdéle na 1 den.

(4) Při stěhování příslušníka v důsledku rozhodnutí o ustanovení na jiné služební místo do jiného místa služebního působení se poskytne služební volno nejvýše na 2 dny.

§ 72

Služební volno k účasti na výběrovém řízení nebo k získání dalšího odborného požadavku

Příslušník má nárok na udělení služebního volna v nezbytně nutném rozsahu k účasti na výběrovém řízení nebo k získání dalšího odborného požadavku studiem ve škole nebo v kursu, které mu nebylo nařízeno služebním funkcionářem, nejdéle však na dobu 10 dnů v kalendářním roce.

§ 73

Služební volno při studiu

(1) Příslušníkovi lze na jeho žádost udělit služební volno při denním studiu na střední škole, vyšší odborné škole nebo vysoké škole, které je nezbytné pro výkon služby, a to na dobu trvání studia.

(2) Příslušníkovi lze na jeho žádost udělit služební volno při studiu při výkonu služby na střední škole, vyšší odborné škole nebo vysoké škole, které je nezbytné pro výkon služby, takto:

- a) na střední škole nebo vyšší odborné škole v rozsahu
  1. nezbytně nutném k účasti na studijních soustředěních a konzultacích, které jsou součástí studijního plánu,
  2. 8 dnů v každém školním roce,
  3. 10 dnů na přípravu a vykonání závěrečné zkoušky nebo maturitní zkoušky,³¹⁾
  4. 20 dnů na přípravu a vykonání absolutoria³²⁾ a
- b) na vysoké škole v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu anebo programu celoživotního vzdělávání v rozsahu
  1. nezbytně nutném k účasti na studijních soustředěních a konzultacích,
  2. 14 dnů v každém akademickém roce,
  3. 2 dny na přípravu a vykonání každé zkoušky,
  4. celkem 40 dnů na přípravu a vykonání státní závěrečné zkoušky³³⁾ v bakalářském studijním programu,
  5. celkem 80 dnů na přípravu a vykonání státní závěrečné zkoušky³⁴⁾ v magisterském studijním programu nebo celkem 40 dnů, jestliže navazoval magisterský studijní program na bakalářský studijní program, a
  6. celkem 40 dnů na přípravu a vykonání státní doktorské zkoušky.³⁵⁾

(3) Služební volno při studiu podle odstavce 2 písm. a) bodu 2. a písm. b) bodu 2. se čerpá během celého školního nebo akademického roku. Jestliže jej příslušník nevyčerpá z důvodu překážky na jeho straně, nárok na studijní volno zanikne. Nemohl-li příslušník služební volno vyčerpat pro překážky na straně bezpečnostního sboru, může jej čerpat v následujícím školním nebo akademickém roce.

§ 74

Povinnost příslušníka setrvat ve služebním poměru nebo uhradit náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem

(1) Příslušník, kterému bylo poskytnuto služební volno podle § 73 odst. 1, je povinen setrvat po ukončení studia³⁶⁾ ve služebním poměru po dobu odpovídající trojnásobku doby studia. Příslušník, kterému bylo poskytnuto služební volno podle § 73 odst. 2, je povinen setrvat po ukončení studia ve služebním poměru po dobu odpovídající době trvání studia. Příslušník, který byl vyslán na studijní pobyt, je povinen po skončení studijního pobytu setrvat ve služebním poměru po dobu 3 let, jestliže náklady na studijní pobyt přesáhnou částku 500 000 Kč.

(2) Nesplní-li příslušník povinnost setrvat ve služebním poměru po dobu uvedenou v odstavci 1, je povinen uhradit bezpečnostnímu sboru náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem. Povinnost uhradit náklady mu vznikne i tehdy, jestliže jeho služební poměr skončí v průběhu studia.

---

³¹⁾ § 25 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

³²⁾ § 27b zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 284/2002 Sb.

³³⁾ § 45 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb.

³⁴⁾ § 46 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb.

³⁵⁾ § 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb.

³⁶⁾ § 25 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.
§ 55 a 56 zákona č. 111/1998 Sb.

(3) Náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem obsahují služební příjem poskytnutý příslušníkovi po dobu služebního volna při studiu nebo studijním pobytu, náhrady cestovních výdajů, popřípadě též další náklady uhrazené bezpečnostním sborem v souvislosti se studiem. Celková výše nákladů, které je povinen příslušník uhradit, nesmí překročit částku

- i) a) 200 000 Kč, jde-li o denní studium na střední škole nebo vyšší odborné škole,
- j) b) 400 000 Kč, jde-li o denní studium na vysoké škole,
- k) c) 100 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na střední škole nebo vyšší odborné škole,
- l) d) 150 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na vysoké škole v bakalářském studijním programu nebo programu celoživotního vzdělávání,
- m) e) 200 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na vysoké škole v magisterském nebo doktorském studijním programu, anebo
- n) f) 500 000 Kč, jde-li o studijní pobyt.

(4) Splní-li příslušník povinnost setrvat ve služebním poměru jenom zčásti, úhrada nákladů spojených se studiem se poměrně sníží.

(5) Povinnost uhradit náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem zaniká v případech propuštění příslušníka podle § 42 odst. 1 písm. h) až k), odst. 2 a odst. 3 písm. a) nebo b).

(6) Bezpečnostní sbor vrátí příslušníkovi částku, kterou uhradil na náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem, jestliže při opětovném přijetí do služebního poměru dodatečně splnil povinnost setrvat ve služebním poměru. Splnil-li uvedenou povinnost jen z části, vrátí mu bezpečnostní sbor částku, která odpovídá míře splnění povinnosti.

§ 75

Společná ustanovení ke služebnímu volnu s poskytnutím služebního příjmu

(1) Služební volno se poskytuje příslušníkovi ve dnech, které jsou podle předem stanoveného rozvrhu směn jeho dny služby. Čerpá-li služební volno určené počtem dnů příslušník s dobou služby rozvrženou nerovnoměrně, považuje se za 1 den čerpání služebního volna doba uvedená v § 52 odst. 2.

(2) Příslušník je povinen o poskytnutí služebního volna požádat; to neplatí, jestliže mu není překážka ve službě podle § 68 odst. 5 písm. c) nebo § 70 odst. 2 písm. a) až f) známa předem.

(3) Příslušník je povinen překážku ve službě prokázat.

Hlava V

Služební volno bez poskytnutí služebního příjmu

§ 76

Příslušníkovi se na jeho žádost poskytne služební volno bez poskytnutí služebního příjmu, nebrání-li tomu vážný zájem služby.

ČÁST ŠESTÁ PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY

Hlava I

Péče o příslušníky

§ 77

Povinnosti v oblasti péče o příslušníky

(1) Bezpečnostní sbor ani příslušník nesmí výkonu práv a povinností vyplývajících ze služebního poměru zneužívat k újmě jiného účastníka služebního poměru nebo k ponižování jeho lidské důstojnosti.

(2) Ve služebním poměru je zakázána přímá i nepřímá diskriminace z důvodů pohlaví, sexuální orientace, jazyka, náboženského vyznání nebo víry, politického nebo jiného smýšlení, členství v odborových organizacích a jiných sdruženích, majetku, rodu, rasy, barvy pleti, národnosti, etnického nebo sociálního původu, věku, těhotenství a mateřství, manželského a rodinného stavu, povinností k rodině. Obtěžování a sexuální obtěžování se považuje za formu diskriminace; za diskriminaci se považuje i jednání zahrnující podněcování, navádění anebo vyvolávání nátlaku směřujícího k diskriminaci.

(3) Za přímou diskriminaci se pro účely tohoto zákona považuje jednání, v jehož důsledku bylo, je nebo by mohlo být z důvodu uvedeného v odstavci 2 s příslušníkem zacházeno nevýhodněji než s jiným příslušníkem ve srovnatelné situaci.

(4) Za nepřímou diskriminaci se pro účely tohoto zákona považuje zdánlivě nediskriminační jednání, které znevýhodňuje příslušníka vůči jinému na základě důvodů uvedených v odstavci 2.

(5) Obtěžováním se rozumí jednání, které je jiným příslušníkem oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé, a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti fyzické osoby nebo k vytváření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí.

(6) Sexuálním obtěžováním se rozumí nežádoucí jednání sexuální povahy v jakékoliv formě v době služby, které je jiným příslušníkem oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé, a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti fyzické osoby nebo k vytváření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí nebo které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí, která ovlivní výkon práv a povinností vyplývajících ze služebního poměru. Sexuální obtěžování se považuje za diskriminaci na základě pohlaví.

(7) Za diskriminaci se nepovažuje postup, kdy bezpečnostní sbor prokáže věcný důvod spočívající v předpokladech nebo požadavcích na výkon služby, které jsou pro výkon této služby nezbytné nebo zvláštní povaze služby, kterou má příslušník vykonávat; účel sledovaný takovou výjimkou musí být oprávněný a požadavek přiměřený.

(8) Bezpečnostní sbor je při vytváření podmínek výkonu služby povinen zajišťovat rovné zacházení se všemi příslušníky, zejména pokud jde o odbornou přípravu a dosažení služebního postupu, odměňování, jiná peněžitá plnění a plnění peněžité hodnoty. Za nerovné zacházení se nepovažuje postup podle odstavce 7.

(9) Dojde-li ve služebním poměru k porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení jiným jednáním než rozhodnutím služebního funkcionáře, má příslušník právo domáhat se u soudu, aby bylo upuštěno od tohoto porušování, aby byly odstraněny jeho následky a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění, toto právo má příslušník i v případě, že jeho služební poměr

již skončil. Výši náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a okolnostem, za nichž k porušení práv a povinností došlo.

(10) Bezpečnostní sbor nesmí postihovat příslušníka nebo jej zvýhodňovat proto, že se zákonným způsobem domáhá svých práv a nároků, které pro něj vyplývají ze služebního poměru. Postihovat či znevýhodňovat nelze ani osobu, která příslušníka v řízení zastupuje.

(11) Bezpečnostní sbor je povinen vytvářet podmínky pro řádný a pokud možno bezpečný výkon služby. Za tím účelem zajišťuje pro příslušníky zejména

- a) pisemné informování o změnách skutečností, které jsou uvedeny v § 16 odst. 3, a o opatřeních zajišťujících naplnění odstavce 2 a § 16 odst. 4 do 1 měsíce od jejich vzniku,
- b) informování o právních předpisech potřebných k výkonu služby,
- c) seznamování se služebními předpisy, nahlížení do nich a obstarávání jejich opisů na svůj náklad podle potřeby, jakož i seznamování s rozkazy a s informacemi potřebnými k výkonu služby,
- d) podmínky pro jejich soustavné vzdělávání a zdokonalování odborné způsobilosti, pro získávání a zdokonalování znalostí, dovedností a návyků potřebných pro výkon služby a pro získávání a udržování fyzické kondice,
- e) péči o vzhled, úpravu a sociální vybavení služeben,
- f) pomůcky, prostředky a zařízení potřebné k výkonu služby, případně pro zajištění bezpečnosti a ochrany života a zdraví příslušníků i v době mimo službu a k zajištění připravenosti příslušníků k výkonu služby,
- g) ubytování při výkonu služby v jiném místě, než je místo jejich trvalého pobytu; ubytování je možno poskytnout společně s členem rodiny,
- h) podmínky pro stravování,
- i) bezplatné stravování v potřebném rozsahu, jestliže vykonávají službu za ztížených podmínek při mimořádných bezpečnostních akcích nebo při služebních zásazích,
- j) bezpečnou úschovu svršků a osobních předmětů, které obvykle nosí do služby, a^{o)} k) zdravotní péči.³⁷⁾
- p)

q) Hlava II

Nemocenská péče

§ 78

(1) Nemocenskou péči u příslušníka upravuje zvláštní právní předpis.³⁸⁾

(2) U příslušníka je neschopnost ke službě, lázeňská péče, přijetí do ústavní péče ve zdravotnickém zařízení³⁹⁾ nebo nařízení karantény omluvenou překážkou ve službě.

³⁷⁾ § 40 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb. a zákona č. 14/1997 Sb.

³⁸⁾ Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákona č. 98/1971 Sb., zákona č. 8/1982 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 61/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 238/2000 Sb. a zákona č. 420/2002 Sb.

³⁹⁾ § 16 odst. 1 zákona č. 32/1957 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb. a zákona č. 238/2000 Sb.

Hlava III

Zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost příslušníka

§ 79

⁽³⁰⁾ (1) Zdravotní způsobilost příslušníka posuzuje zařízení závodní preventivní péče¹⁵⁾ při lékařských prohlídkách. Proti lékařskému posudku o zdravotní způsobilosti může podat příslušník návrh na přezkoumání vedoucím zdravotnického zařízení.¹⁶⁾

(31)(2) Osobnostní způsobilost příslušníka posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může podat příslušník návrh na přezkoumání služebnímu funkcionáři.

(32)(3) Za osobnostně způsobilého se považuje příslušník, u něhož byly podle závěru psychologa bezpečnostního sboru zjištěny takové osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru.

(33) (4) Za fyzicky způsobilého se považuje příslušník, který vyhovuje požadavkům na tělesnou zdatnost stanoveným ředitelem bezpečnostního sboru pro výkon služby na služebním místě, na které má být příslušník ustanoven.

(34) (5) Náklady spojené se zjišťováním zdravotní, osobnostní a fyzické způsobilosti příslušníka hradí bezpečnostní sbor.

(35) (6) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, zpravodajskými službami a Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost příslušníka pro výkon služby, druhy, obsah a četnost lékařských prohlídek, obsah lékařských vyšetření, náležitosti lékařského posudku a dobu jeho platnosti.

(36) (7) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, a zpravodajskými službami stanoví vyhláškou osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, důvody zjišťování osobnostní způsobilosti, postup při zjišťování osobnostní způsobilosti, náležitosti závěru psychologa bezpečnostního sboru a postup při přezkumném řízení.

Hlava IV

Ozdravný pobyt

§ 80

(1) Příslušník, jehož služební poměr trval alespoň 15 let, má nárok na ozdravný pobyt k upevnění tělesného a duševního zdraví v trvání 14 dnů nepřetržitě v kalendářním roce.

(2) Dobou rozhodnou pro vznik nároku na ozdravný pobyt je doba trvání služebního poměru a doba trvání služebního poměru vojáka z povolání. Do doby rozhodné se započítávají též doby započtené podle § 229 odst. 1 až 3 a odst. 5.

(3) Ozdravný pobyt se provádí formou lázeňské péče nebo tělesných rehabilitačních aktivit.

(4) Ozdravný pobyt formou lázeňské péče lze příslušníkovi poskytnout na základě doporučení lékaře zdravotnického zařízení, i když nesplňuje podmínku uvedenou v odstavci 1.

(5) Ozdravný pobyt organizuje a náklady s ním spojené hradí bezpečnostní sbor. Účast na ozdravném pobytu se považuje za dobu služby v rozsahu, který připadá na 2 týdny při rovnoměrném rozvržení doby služby.

(6) Příslušníkovi, který nemohl ozdravný pobyt v kalendářním roce nastoupit pro závažné překážky na jeho straně, nárok na ozdravný pobyt zanikne. Nemohl-li příslušník nastoupit ozdravný pobyt pro překážky na straně bezpečnostního sboru, určí mu služební funkcionář nástup na ozdravný pobyt v následujícím kalendářním roce.

Hlava V

Mateřská a rodičovská dovolená

§ 81

Mateřská dovolená

(1) Příslušnice má v souvislosti s porodem a péčí o narozené dítě nárok na mateřskou dovolenou po dobu 28 týdnů; porodí-li současně 2 nebo více dětí nebo jde-li o osamělou příslušnici, má nárok na mateřskou dovolenou po dobu 37 týdnů.

(2) Příslušnice nastupuje mateřskou dovolenou zpravidla od počátku šestého týdne přede dnem očekávaného porodu, nejdříve však od počátku osmého týdne před tímto dnem.

(3) Vyčerpá-li příslušnice z mateřské dovolené přede dnem porodu méně než 6 týdnů, protože porod nastal dříve, než určil lékař, náleží jí mateřská dovolená až do uplynutí doby stanovené v odstavci 1. Jestliže příslušnice vyčerpá z mateřské dovolené přede dnem porodu méně než 6 týdnů z jiného důvodu, náleží jí mateřská dovolená jen po dobu 22 týdnů ode dne porodu, popřípadě 31 týdnů, jde-li o příslušnici, která současně porodila 2 nebo více dětí, nebo o osamělou příslušnici.

(4) Narodí-li se příslušnici mrtvé dítě, náleží jí mateřská dovolená po dobu 14 týdnů.

(5) Mateřská dovolená v souvislosti s porodem nesmí být kratší než 14 týdnů a nemůže skončit ani být přerušena před uplynutím 6 týdnů ode dne porodu.

§ 82

Rodičovská dovolená

Příslušnice a příslušník mají nárok na rodičovskou dovolenou na základě žádosti. Rodičovská dovolená se příslušnici, která je matkou dítěte, poskytne po skončení mateřské dovolené a příslušníkovi, který je otcem dítěte, nejdříve dnem narození dítěte, a to v rozsahu, v jakém o ni požádají, nejdéle však do doby, kdy dítě dosáhne věku 3 let.

§ 83

Mateřská a rodičovská dovolená při převzetí dítěte

(1) Nárok na mateřskou dovolenou má příslušnice a nárok na rodičovskou dovolenou má příslušnice nebo příslušník, který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, nebo dítě, jehož matka zemřela. Za rozhodnutí příslušného

orgánu se považuje rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů pro účely státní sociální podpory.⁴⁰⁾

(2) Mateřská dovolená podle odstavce 1 se příslušnici poskytne ode dne převzetí dítěte po dobu 22 týdnů; jestliže příslušnice převzala 2 nebo více dětí nebo jde-li o osamělou příslušnici, poskytne se jí mateřská dovolená po dobu 31 týdnů, nejdéle však do dne, kdy dítě dosáhne věku 8 měsíců.

(3) Rodičovská dovolená podle odstavce 1 příslušnici a příslušníkovi náleží ode dne převzetí dítěte až do dne, kdy dítě dosáhne věku 3 let; příslušnici, která čerpala mateřskou dovolenou podle odstavce 2, náleží rodičovská dovolená až po skončení mateřské dovolené.

§ 84

Společná ustanovení o mateřské a rodičovské dovolené

(1) Mateřskou a rodičovskou dovolenou nebo rodičovskou dovolenou mohou čerpat příslušnice a příslušník současně.

(2) Jestliže je dítě převzato do péče kojeneckého nebo jiného zařízení, které poskytuje zdravotní péči, ze zdravotních důvodů a příslušnice nebo příslušník nastoupí do výkonu služby, přerušuje se jim tímto nástupem mateřská nebo rodičovská dovolená; její nevyčerpaná část se jim poskytne ode dne opětovného převzetí dítěte z ústavu do své péče, nejdéle do doby, kdy dítě dosáhne věku 3 let.

(3) Přestala-li se příslušnice nebo přestal-li se příslušník o dítě starat a z toho důvodu dojde k jeho svěřeni do rodinné nebo ústavní péče nahrazující péči rodičů nebo je-li jejich dítě v dočasné péči kojeneckého, popřípadě obdobného ústavu z jiných než zdravotních důvodů, nemá příslušnice nárok na mateřskou dovolenou a příslušnice a příslušník nemají nárok na rodičovskou dovolenou po dobu, po kterou o dítě nepečují.

(4) Jestliže dítě zemře v době, kdy je příslušnice na mateřské nebo rodičovské dovolené a příslušník na rodičovské dovolené, poskytne se jim mateřská nebo rodičovská dovolená ještě po dobu 2 týdnů ode dne úmrtí dítěte, nejdéle však do dne, kdy by dítě dosáhlo věku 1 roku.

Hlava VI

Zvláštní podmínky výkonu služby příslušnic a příslušníků pečujících o dítě

§ 85

Omezení při výkonu služby

(1) Těhotná příslušnice nesmí při výkonu služby konat činnosti, které jsou těhotným ženám zakázány, a činnosti, jejichž výkon ohrožuje podle lékařského posudku její těhotenství; to platí obdobně i pro příslušnici do konce devátého měsíce po porodu a příslušnici, která kojí.

(2) Příslušnice uvedená v odstavci 1 může být ustanovena na jiné služební místo v jiném místě služebního působiště, převelena nebo vyslána na služební cestu jen s předchozím souhlasem. Za stejných podmínek může vykonávat službu v noci, službu přesčas nebo služební pohotovost.

---

⁴⁰⁾ § 7 odst. 12 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 242/1997 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb.

(3) Příslušnice a příslušník, kteří pečují o dítě mladší než 1 rok, nebo osamělá příslušnice a osamělý příslušník, kteří pečují o dítě mladší než 3 roky, mohou být ustanoveni na jiné služební místo v jiném místě služebního působiště, převeleni nebo vysláni na služební cestu jen po jejich předchozím souhlasu.

(4) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, zpravodajskými službami a Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam činností zakázaných těhotným příslušnicím, příslušnicím do konce devátého měsíce po porodu a příslušnicím, které kojí.

Hlava VII

Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby

§ 86

Obecná ustanovení

(1) Bezpečnostní sbor je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví příslušníků při výkonu služby s ohledem na rizika spojená s možným ohrožením jejich života a zdraví (dále jen „rizika“); tato povinnost se vztahuje též na další osoby, které se s jeho vědomím zdržují ve služebnách.

(2) Za plnění úkolů bezpečnostního sboru v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby odpovídají služební funkcionáři.

(3) Dozor nad bezpečností při výkonu služby upravuje zvláštní právní předpis.⁴¹⁾

Prevence rizik a další povinnosti bezpečnostního sboru

§ 87

(1) Bezpečnostní sbor je povinen vytvářet podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující služební prostředí a přijímat opatření k prevenci rizik.

(2) Za prevenci rizik se považují všechna opatření, která směřují k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví příslušníků při výkonu služby, a opatření, jejichž cílem je předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat jejich působení.

(3) Bezpečnostní sbor je povinen vyhledávat rizika, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, a přijímat opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci jejich působení. Za tím účelem je povinen pravidelně kontrolovat bezpečnost a ochranu zdraví příslušníků při výkonu služby.

(4) Při přijímání a provádění technických, technologických, organizačních a jiných opatření k prevenci rizik vychází bezpečnostní sbor ze všeobecných preventivních zásad, kterými jsou:

- a) omezování vzniku rizik,
- b) odstraňování rizik u zdroje jejich původu,
- c) přizpůsobování podmínek výkonu služby potřebám příslušníků s cílem omezit působení negativních vlivů výkonu služby na jejich zdraví a
- d) plánování při provádění prevence rizik.

§ 88

Bezpečnostní sbor je dále povinen

---

⁴¹⁾ Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění zákona č. 575/1990 Sb., zákona č. 159/1992 Sb., zákona č. 47/1994 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

- a) a) zajistit příslušníkům školení o právních předpisech, služebních předpisech a rozkazech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví příslušníků při výkonu služby, pravidelně ověřovat jejich znalost, vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,
- b) b) zajistit příslušníkům podle potřeb vykonávané služby ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a rozkazy o bezpečnosti a ochraně zdraví příslušníků při výkonu služby; těhotné příslušnice, příslušnice do konce devátého měsíce po porodu a příslušnice, které kojí, informovat o rizicích spojených s výkonem služby a o opatřeních k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví,
- c) c) vést evidenci o školeních, informacích a rozkazech k bezpečnosti a ochraně zdraví příslušníků při výkonu služby,
- d) d) přijmout nezbytná opatření pro první pomoc,
- e) e) nepřipustit, aby příslušník vykonával službu, jejíž výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti,
- f) f) zajistit dodržování zákazu kouření na služebnách stanoveného zvláštními právními předpisy,⁴²⁾
- g) g) přizpůsobovat těhotným a kojícím příslušnicím na služebnách prostory pro jejich odpočinek a
- h) h) zajistit vedení a ukládání zdravotní a jiné dokumentace o služebních úrazech a nemocech z povolání.

§ 89

Osobní ochranné prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky

(37) (1) Bezpečnostní sbor je povinen poskytovat příslušníkům

- a) osobní ochranné prostředky podle zvláštního právního předpisu,⁴³⁾ jestliže nemůže odstranit rizika, a udržovat je v použitelném stavu, jakož i provádět kontrolu jejich používání, a
- b) mycí, čisticí a dezinfekční prostředky, jestliže to vyžaduje výkon služby.

(2) Poskytování osobních ochranných prostředků nelze nahrazovat peněžním plněním.

§ 90

Povinnosti bezpečnostního sboru při služebních úrazech a nemocích z povolání

(1) Bezpečnostní sbor je povinen vyšetřit příčiny a okolnosti vzniku poškození zdraví nebo smrti příslušníka úrazem při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním anebo pro výkon služby (dále jen „služební úraz“) za účasti příslušníka, jestliže to dovoluje jeho zdravotní stav, a neměnit bez vážných důvodů stav na místě úrazu do doby vyšetření příčin a okolností vzniku služebního úrazu.

(2) Bezpečnostní sbor pořizuje záznamy a vede dokumentaci o všech služebních úrazech, jejichž následkem došlo ke zranění příslušníka s následnou neschopností ke službě, která je delší než 3 kalendářní dny, nebo k jeho úmrtí.

(3) Bezpečnostní sbor vede evidenci o všech služebních úrazech, i když jimi nebyla způsobena neschopnost ke službě nebo když neschopnost ke službě nepřesáhla 3 kalendářní

⁴²⁾

Například zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění zákona č. 40/1995 Sb., nález Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 299/1997 Sb., zákona č. 190/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

⁴³⁾ Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných prostředků a mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků.

dny, a o nemocích z povolání. Způsob evidence, hlášení a zasílání záznamů o úrazu stanoví zvláštní právní předpis.⁴⁴⁾

§ 91

Služebny a služební prostředí

Bezpečnostní sbor je povinen zajistit, aby služebna odpovídala bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům a byla vybavena tak, aby podmínky pro výkon služby příslušníků odpovídaly bezpečnosti, hygieně a ochraně zdraví při výkonu služby, zejména aby

- a) a) místnosti, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané a dále, aby byly řádně osvětleny (pokud možno denním světlem), měly stanovené mikroklimatické podmínky, zejména jde-li o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,
- b) b) prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování příslušníků měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,
- c) c) nouzové východy a dopravní komunikace k nim byly stále volné,
- d) d) prostory uvedené v písmenu a) až b) byly pravidelně udržovány, uklízeny, čištěny a
- e) e) byly vybaveny prostředky pro poskytnutí první pomoci v rozsahu stanoveném zdravotnickým zařízením a pokyny pro zabezpečení zdravotnické pomoci.

§ 92

Práva a povinnosti příslušníka

(1) Příslušník má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, na informace o rizicích výkonu služby a o ochraně před jejich působením.

(2) Příslušník má právo a povinnost podílet se na vytváření zdravého a bezpečného služebního prostředí.

(3) Příslušník je povinen dbát, umožňují-li to podmínky výkonu služby, o vlastní bezpečnost a ochranu zdraví, i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání nebo opomenutí konání při výkonu služby. Příslušník je povinen:

- a) dodržovat při výkonu služby právní předpisy a služební předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
- f) b) dodržovat stanovené postupy a používat osobní ochranné prostředky,
- g) c) účastnit se školení zajišťovaných bezpečnostním sborem k bezpečnosti a ochraně zdraví při výkonu služby a podrobovat se ověřování získaných znalostí,
- h) d) oznamovat vedoucímu příslušníkovi nedostatky a závady, které mohou ohrozit bezpečnost nebo zdraví příslušníků při výkonu služby, a podle možností se účastnit na jejich odstraňování,
- i) e) podrobit se na výzvu služebního funkcionáře lékařskému a psychologickému vyšetření za účelem ověření zdravotní nebo osobnostní způsobilosti k výkonu služby,
- j) f) podrobit se na výzvu služebního funkcionáře testům fyzické způsobilosti k výkonu služby; vyžaduje-li to důležitý zájem služby též vyšetření na polygrafu,
- k) g) podrobovat se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetřením a diagnostickým zkouškám stanoveným zvláštními právními předpisy,⁴⁵⁾

⁴⁴⁾ Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu.

⁴⁵⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 550/1991 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 206/1996 Sb., zákona č. 14/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 167/1998

- l) h) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat ani jiné návykové látky⁴⁶⁾ ve služebnách, a v době služby i mimo ně, nenastupovat pod jejich vlivem do služby a nekouřit ve služebnách, kde vykonávají službu i nekuřáci,
- m) i) podrobit se zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, na rozkaz vedoucího příslušníka a
- n) j) oznámit vedoucímu příslušníkovi svůj úraz bez zbytečného odkladu, jestliže mu to jeho zdravotní stav dovolí, jakož i spolupracovat při vyšetřování jeho příčin.

o) (4) Služební funkcionář může povolit výjimku ze zákazu požívání alkoholických nápojů, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolu při použití operativně pátracích prostředků nebo při zpravodajské činnosti.

p)

ČÁST SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY

Hlava I Předcházení škodám

§ 93

Povinnosti a oprávnění bezpečnostního sboru

(1) Bezpečnostní sbor je povinen zajišťovat příslušníkům podmínky k výkonu služby, při nichž by nedocházelo ke vzniku škod; zjistí-li závady, je povinen učinit opatření k jejich odstranění. Dále je povinen kontrolovat, zda příslušníci plní své služební úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám.

(2) Bezpečnostní sbor je oprávněn kontrolovat v nezbytném rozsahu věci, které příslušníci vnášejí do míst nebo vynášejí z míst, kde vykonávají službu, provádět prohlídky příslušníků a jejich věcí. Při kontrole a prohlídce musí být dodrženy právní předpisy o ochraně osobnosti⁴⁷⁾ a nesmí při ní dojít k ponížení lidské důstojnosti. Osobní prohlídku může provádět pouze osoba stejného pohlaví.

§ 94

Povinnosti příslušníka

(1) Příslušník je povinen vykonávat službu tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku bezpečnostního sboru a k bezdůvodnému obohacení. Hrozí-li škoda, je povinen na ni upozornit vedoucího příslušníka.

(2) Je-li třeba neodkladného zákroku k odvrácení škody, která hrozí bezpečnostnímu sboru, je příslušník povinen zakročit; nemusí tak učinit, jestliže mu v tom brání důležitá překážka.

Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 260/2001 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 290/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

⁴⁶⁾ Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 354/1999 Sb., zákona č. 117/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 57/2001 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 407/2001 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

⁴⁷⁾ Například § 11 občanského zákoníku.

(3) Zjistí-li příslušník, že nemá vytvořeny podmínky pro výkon služby, je povinen oznámit tuto skutečnost vedoucímu příslušníkovi.

Hlava II

Odpovědnost příslušníka za škodu

Díl 1

Obecná odpovědnost

§ 95

(1) Příslušník odpovídá bezpečnostnímu sboru za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Příslušník je povinen uhradit bezpečnostnímu sboru skutečnou škodu v penězích nebo uvedením věci do předešlého stavu, jestliže s tím služební funkcionář souhlasí. Výše škody na věci se určí podle ceny věci v době poškození nebo ztráty.

(3) Výše náhrady škody se určí s přihlédnutím k míře zavinění příslušníka. Výše náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout čtyřapůlnásobek jeho průměrného měsíčního služebního příjmu (dále jen „průměrný služební příjem“) dosahovaného před porušením povinností, kterým příslušník způsobil škodu. Toto omezení neplatí, jestliže byla škoda způsobena úmyslně nebo v opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek.

(4) Příslušník, který nezakročil proti hrozící škodě, aniž mu v tom bránila důležitá překážka, nebo neupozornil na hrozící škodu, se podílí na náhradě škody, která byla způsobena bezpečnostnímu sboru, a to v rozsahu přiměřeném okolnostem případu; výše náhrady škody nesmí přesáhnout trojnásobek jeho průměrného služebního příjmu. Zjišťování a používání průměrného služebního příjmu se řídí § 17 zákona o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělk⁴⁸⁾.

(5) Příslušník neodpovídá za škodu,

- a) která vyplývá z rizika výkonu služby, nebo
- b) kterou způsobil při odvracení škody, jež hrozila bezpečnostnímu sboru nebo přímo ohrožovala život a zdraví osob, jestliže tento stav sám úmyslně nevyvolal a počínal si při odvracení škody způsobem přiměřeným okolnostem.

Díl 2

Zvláštní odpovědnost

§ 96

Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je povinen příslušník vyúčtovat

(1) Příslušník ustanovený na služebním místě, s nímž je spojena povinnost převzít hodnoty, které je povinen vyúčtovat (například hotovost, ceniny, zboží, zásoby materiálu), odpovídá za schodek vzniklý na těchto hodnotách. Za svěřené hodnoty může společně odpovídat více příslušníků.

---

⁴⁸⁾ § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělk^u, ve znění zákona č. 74/1994 Sb. a zákona č. 217/2000 Sb.

(2) Příslušník se zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, jestliže prokáže, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění, zejména tím, že bezpečnostní sbor nevytvořil podmínky pro řádné hospodaření se svěřenými hodnotami.

(3) Příslušník, který odpovídá za schodek, je povinen nahradit schodek v plné výši.

(4) Při společné odpovědnosti za schodek se jednotlivým příslušníkům určí podíl náhrady podle poměru jejich průměrných služebních příjmů, přičemž služební příjem jejich společně odpovědného vedoucího příslušníka a jeho zástupce se započítává ve dvojnásobné výši. Příslušník může mít společnou odpovědnost i se zaměstnanci v pracovním poměru nebo ve služebním poměru podle zvláštního právního předpisu.⁴⁹⁾

(5) Podíl náhrady škody stanovený podle odstavce 4 nesmí u jednotlivých příslušníků, s výjimkou společně odpovědného vedoucího a jeho zástupce, přesáhnout částku, která se rovná jejich průměrnému služebnímu příjmu před vznikem škody. Neuhradí-li se takto určenými podíly škoda v celém rozsahu, je zbytek povinen uhradit odpovědný vedoucí příslušník a jeho zástupce společně podle podílu jejich průměrných služebních příjmů.

(6) Jestliže schodek (část schodku) byl zaviněn některým ze společně odpovědných příslušníků, hradí jej tento příslušník podle míry svého zavinění.

§ 97

Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů

(1) Příslušník odpovídá v plné výši za ztrátu předmětů, které mu svěřil bezpečnostní sbor a on jejich převzetí písemně potvrdil.

(2) Příslušník se zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, jestliže prokáže, že ztráta svěřených předmětů vznikla zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

Hlava III

Odpovědnost bezpečnostního sboru za škodu

Díl 1

Obecná a zvláštní odpovědnost

§ 98

Obecná odpovědnost

(1) Bezpečnostní sbor odpovídá za škodu způsobenou příslušníkovi porušením právní povinnosti při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby.

(2) Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi i za jinou škodu na zdraví, než je škoda vzniklá služebním úrazem nebo nemocí z povolání, která mu vznikla za podmínek uvedených v odstavci 1; pro způsob a rozsah náhrady platí ustanovení o služebním úrazu s tím omezením, že nevzniká nárok na jednorázové odškodnění a jednorázové odškodnění pozůstalých.

(3) Bezpečnostní sbor je povinen uhradit příslušníkovi skutečnou škodu v penězích nebo uvedením do předešlého stavu, jestliže s tím příslušník souhlasí. Výše škody na věci se určí podle ceny věci v době poškození nebo ztráty.

(4) Bezpečnostní sbor neodpovídá příslušníkovi za škodu na věci, které použil při plnění služebních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním bez jeho souhlasu.

---

⁴⁹⁾ Zákon č. 218/2002 Sb.

§ 99

Zvláštní odpovědnost za škodu na věci

(1) Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi též za škodu na věci, kterou nosí běžně do služby, jestliže si ji odloží ve služebně na místě k tomu určeném nebo obvyklém.

(2) Za věc, kterou příslušník nenosí běžně do služby nebo kterou nepřevzal bezpečnostní sbor do zvláštní úschovy, odpovídá bezpečnostní sbor do částky 10 000 Kč. Jestliže se zjistí, že škodu na věci způsobil jiný příslušník bezpečnostního sboru nebo že došlo ke škodě na věci, kterou převzal bezpečnostní sbor do zvláštní úschovy, uhradí bezpečnostní sbor příslušníkovi škodu bez omezení.

(3) Nárok na náhradu škody zanikne, jestliže její vznik příslušník neohlásil služebnímu funkcionáři bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy se o škodě dověděl.

Díl 2

Odpovědnost za škodu při služebním úrazu nebo nemoci z povolání

§ 100

Obecná ustanovení

(1) Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi za škodu způsobenou služebním úrazem.

(2) Za úkon v přímé souvislosti s výkonem služby se považuje úkon, který je k výkonu služby potřebný nebo který je během služby obvyklý anebo nutný, je konaný před počátkem služby nebo po jejím skončení a v době přestávky na jídlo a oddech konané v objektu bezpečnostního sboru. Za takový úkon se nepovažuje cesta do služby a zpět, stravování, ošetření, popřípadě vyšetření ve zdravotnickém zařízení ani cesta k němu a zpět, jestliže není konána v objektu bezpečnostního sboru. Vyšetření ve zdravotnickém zařízení provedené na rozkaz služebního funkcionáře nebo ošetření při první pomoci včetně cesty k němu a zpět je považováno za úkon v přímé souvislosti s výkonem služby.

(3) Služebním úrazem je také úraz, který příslušník utrpěl při cestě do místa plnění služebních úkolů a zpět při vyslání na služební cestu, na studijní pobyt nebo při převelení.

(4) Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi za škodu způsobenou nemocí z povolání, jestliže příslušník před jejím zjištěním konal službu v podmínkách, za nichž nemoc z povolání vzniká. Nemocemi z povolání jsou nemoci uvedené ve zvláštním právním předpisu.⁵⁰⁾ Za nemoc z povolání se považuje i nemoc, která vznikla 3 roky před nabytím účinnosti tohoto zákona.

§ 101

Druhy náhrad

Příslušník, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, má nárok na

- a) náhradu za ztrátu na služebním příjmu,
- b) náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění,
- c) náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením,
- d) jednorázové odškodnění,
- e) náhradu věcné škody.

---

⁵⁰⁾ Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

§ 102

Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po dobu neschopnosti ke službě

(1) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu se příslušníkovi poskytuje po dobu jeho neschopnosti ke službě z důvodu služebního úrazu nebo nemoci z povolání v takové výši, aby se spolu se služebním příjmem nebo s nemocenským rovnala jeho průměrnému služebnímu příjmu před vznikem škody.

(2) Při další neschopnosti ke službě z důvodu téhož služebního úrazu nebo nemoci z povolání se vychází z průměrného služebního příjmu příslušníka před vznikem této další neschopnosti ke službě. Jestliže před vznikem další neschopnosti ke službě náležela příslušníkovi náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti, náleží mu náhrada podle odstavce 1 až do částky, do níž by mu náležela náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě, kdyby nebyl neschopen ke službě. Za služební příjem po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání se považuje i nemocenské.

§ 103

Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě

(1) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě se poskytuje po dobu trvání služebního poměru nebo v případě, že služební poměr skončil podle § 42 odst. 1 písm. h) v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání. Po skončení služebního poměru však náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě nenáleží, jestliže příslušník není výdělečně činný ani nepobírá plný nebo částečný invalidní důchod anebo hmotné zabezpečení uchazeče o zaměstnání.

(2) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě se příslušníkovi poskytuje ve výši, která se spolu se služebním příjmem nebo jiným výdělkem po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání, popřípadě s plným invalidním nebo s částečným invalidním důchodem poskytovaným z téhož důvodu anebo hmotným zabezpečením uchazeče o zaměstnání rovná průměrnému služebnímu příjmu před vznikem škody; ke zvýšení plného invalidního důchodu pro bezmocnost se nepřihlíží. Za dosahovaný výdělek se považuje výdělek alespoň ve výši minimální mzdy stanovené zvláštním právním předpisem,⁵¹⁾ z minimální mzdy se vychází též v případě, že skončila výplata hmotného zabezpečení uchazeče o zaměstnání z důvodu uplynutí doby, po kterou se hmotné zabezpečení poskytuje.

(3) Jestliže to tento zákon umožňuje, vychází se u příslušníka, který vykonával současně jinou výdělečnou činnost v pracovním poměru nebo byl činný na základě dohody o pracovní činnosti v době, kdy u něj došlo ke služebnímu úrazu nebo kdy u něho byla zjištěna nemoc z povolání, z jeho výdělečné činnosti za dobu, po kterou měla nebo mohla tato činnost trvat.

(4) Příslušníkovi, jemuž je po skončení služebního poměru poskytována náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě a který je osobou samostatně výdělečně činnou, se provede výpočet náhrady na základě předložení dokladu

---

⁵¹⁾ Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění nařízení vlády č. 320/1997 Sb., nařízení vlády č. 317/1998 Sb., nařízení vlády č. 131/1999 Sb., nařízení vlády č. 313/1999 Sb., nařízení vlády č. 162/2000 Sb., nařízení vlády č. 429/2000 Sb., nařízení vlády č. 436/2001 Sb. a nařízení vlády č. 559/2002 Sb.

o výši příjmu podle zvláštního právního předpisu.⁵²⁾ Jestliže je takto zjištěný příjem nižší než minimální mzda, náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě se poskytne ve výši rozdílu mezi minimální mzdou a průměrným služebním příjmem před vznikem škody.

(5) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě příslušníkovi náleží i při neschopnosti z jiného důvodu, než je původní služební úraz nebo nemoc z povolání; přitom se za příjem po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje příjem, z něhož se stanovuje nemocenské.

(6) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu příslušníka, který byl ustanoven na jiné služební místo z důvodu ohrožení nemocí z povolání nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání po převedení, vychází z výše jeho průměrného služebního příjmu, kterého dosáhl přede dnem převedení na jiné služební místo, jestliže to je pro něj výhodnější.

(7) Příslušník, jemuž je poskytována náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě a jenž odmítl po skončení služebního poměru přijmout práci v pracovním poměru odpovídající jeho zdravotnímu stavu zajištěnou bezpečnostním sborem, se poskytne pouze náhrada ve výši rozdílu mezi průměrným služebním příjmem před vznikem škody a průměrným výdělkem, kterého mohl dosáhnout v pracovním poměru.

(8) Vláda může s ohledem na změny, jež nastaly ve vývoji úrovně služebního příjmu, upravit podmínky, výši a způsob náhrady za ztrátu na služebním příjmu, která náleží příslušníkovi po skončení neschopnosti ke službě vzniklé služebním úrazem nebo nemocí z povolání.

(9) Příslušníkovi náleží náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší věku 65 let.

§ 104

Náhrada za bolest a za ztížení společenského uplatnění

(1) Náhrada za bolest a náhrada za ztížení společenského uplatnění se poskytne jednorázově.

(2) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti a zpravodajskými službami stanoví vyhláškou postup při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění.

§ 105

---

⁵²⁾ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb. a zákona č. 575/2002 Sb.

Jednorázové odškodnění

Jednorázové odškodnění ve výši 230 000 Kč se poskytne příslušníkovi, jehož služební poměr skončil podle § 42 odst. 1 písm. h) v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání.

§ 106

Druhy náhrad poskytovaných po úmrtí příslušníka

Zemře-li příslušník následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání, mají pozůstalí po příslušníkovi nárok na

- q) a) náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením,
- r) b) náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem,
- s) c) náhradu nákladů na výživu pozůstalých,
- t) d) jednorázové odškodnění pozůstalých,
- u) e) náhradu věcné škody.

§ 107

Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem

(1) Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada nákladů spojených s pohřbem se poskytne osobě, která tyto náklady vynaložila. Od přiměřených nákladů spojených s pohřbem se odečte pohřebné poskytnuté podle zvláštního právního předpisu.⁵³⁾

(2) Náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem obsahuje výdaje účtované za pohřeb, hřbitovní poplatky, jednu třetinu obvyklých výdajů na smuteční ošacení člena rodiny, cestovní výlohy, výdaje na úpravu hrobu a na zřízení pomníku nebo desky; výdaje na zřízení pomníku nebo desky se hradí až do výše 20 000 Kč.

§ 108

Náhrada nákladů na výživu pozůstalých

Náhrada nákladů na výživu pozůstalých se poskytuje členům rodiny, kterým byl příslušník povinen poskytovat výživu,⁵⁴⁾ a to po dobu, po kterou by tuto povinnost měl, nejdéle do 65 let jeho věku. Při výpočtu náhrady se vychází z průměrného služebního příjmu příslušníka. Výše náhrady činí 50 % průměrného služebního příjmu, jestliže měl povinnost vyživovat 1 osobu, a 80 %, jestliže měl povinnost vyživovat více osob. Náhrada nákladů na výživu pozůstalých se poskytuje členům rodiny jen v případě, že není uhrazena vdovským (vdoveckým) a sirotčím důchodem poskytovaným z téhož důvodu.

§ 109

Jednorázové odškodnění pozůstalých

Jednorázové odškodnění pozůstalých se poskytne pozůstalému manželovi příslušníka a nezaopatřenému dítěti,⁵⁵⁾ a to každému ve výši 200 000 Kč, a každému rodiči příslušníka, jestliže s ním žil v domácnosti, ve výši 100 000 Kč.

⁵³⁾ § 48 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění zákona č. 242/1997 Sb.

⁵⁴⁾ Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb., zákona č. 234/1992 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 72/1995 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 301/2000 Sb., zákona č. 109/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 321/2002 Sb.

⁵⁵⁾ § 20 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

§ 110

Náhrada věcné škody

Náhrada věcné škody náleží dědicům příslušníka.

Díl 3

Společné ustanovení k odpovědnosti za škodu

§ 111

(38)(1) Bezpečnostní sbor se zproští odpovědnosti za škodu, jestliže prokáže, že příslušník škodu způsobil

- a) porušením právních předpisů, služebních předpisů, rozkazů, nebo
- b) v důsledku požití alkoholického nápoje anebo v důsledku zneužití jiné návykové látky,⁵⁶⁾ a že tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody.

(2) Bezpečnostní sbor se zproští odpovědnosti zčásti, jestliže prokáže, že skutečnosti uvedené v odstavci 1 byly jednou z příčin škody. Výši náhrady škody určí služební funkcionář s přihlédnutím k míře zavinění příslušníka.

(3) Vláda může s ohledem na změny, jež nastaly ve vývoji úrovně služebního příjmu, upravit výši náhrady jednorázového odškodnění, náhrady přiměřených nákladů spojených s pohřbem na zřízení pomníku nebo desky a jednorázového odškodnění pozůstalých.

ČÁST OSMÁ

SLUŽEBNÍ PŘÍJEM A ODMĚNA ZA SLUŽEBNÍ POHOTOVOST

Hlava I

Obecné ustanovení

§ 112

(39) (1) Příslušník má nárok na služební příjem za výkon služby. Nárok na služební příjem má také v dalších případech, kdy to stanovuje zákon. Za služební příjem se považují peněžitá plnění poskytovaná příslušníkovi bezpečnostním sborem ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem. Příslušník s kratší dobou služby má nárok na služební příjem odpovídající této kratší době služby.

(40) (2) Příslušník a příslušnice mají nárok na stejný služební příjem za stejnou službu nebo za službu stejné hodnoty. Za stejnou službu nebo službu stejné hodnoty se považuje služba stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která je konána ve stejných nebo srovnatelných podmínkách služby, při stejných nebo srovnatelných schopnostech a způsobilosti k výkonu služby, při stejné nebo srovnatelné služební výkonnosti a výsledcích ve výkonu služby.

(41)Hlava II

Složky služebního příjmu

---

⁵⁶⁾ § 1 odst. 3 zákona č. 37/1989 Sb.

§ 113

Služební příjem příslušníka tvoří:

- a) základní tarif,
- b) příplatek za službu,
- c) příplatek za vedení,
- d) příplatek za službu v zahraničí,
- e) služební příjem za službu přesčas,
- f) příplatek za službu v noci,
- g) příplatek za službu ve svátek,⁵⁷⁾
- h) zvláštní příplatek,
- i) další služební příjem,
- j) osobní příplatek a
- k) odměna.

§ 114

Základní tarif

Základní tarif je měsíčně poskytovanou složkou služebního příjmu stanovenou v měsíčních částkách za stanovenou dobu služby. Příslušník má nárok na základní tarif stanovený pro tarifní třídu stanovenou pro služební místo a služební hodnost, do které byl jmenován, a pro tarifní stupeň, do kterého byl zařazen.

§ 115

Stupnice základních tarifů

(1) Příslušníkům se stanoví stupnice základních tarifů v jedenácti tarifních třídách a v každé z nich ve dvanácti tarifních stupních. Základní tarify v tarifních třídách se zvyšují oproti nižšímu základnímu tarifu o procentní přírůstek, který činí 9 % ve druhé tarifní třídě, 10 % ve třetí až sedmé tarifní třídě, 11 % v osmé až deváté tarifní třídě a 13 % v desáté a jedenácté tarifní třídě. Základní tarif ve dvanáctém tarifním stupni činí 1,5násobek základního tarifu v prvním tarifním stupni. Základní tarify v tarifních stupních se oproti nejbližší nižšímu základnímu tarifu zvyšují o shodný procentní přírůstek. Základní tarify se zaokrouhlují na desítky korun nahoru.

(2) Základní tarif v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni činí vždy od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 1násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok.

(3) Stupnici základních tarifů vypočítaných způsobem, jaký je uveden v odstavci 1 a 2, vyhláší pro příslušný kalendářní rok Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.⁵⁸⁾

§ 116

Tarifní třída

(1) Pro služební místo příslušníka se stanoví tarifní třída podle nejnáročnější činnosti, jejíž výkon se na služebním místě vyžaduje. Pro služební místo vedoucího příslušníka se stanoví tarifní třída podle nejnáročnější činnosti v působnosti příslušné organizační jednotky bezpečnostního sboru.

⁵⁷⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.

⁵⁸⁾ § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv.

(2) Není-li dále uvedeno jinak, v souladu s charakteristikami tarifních tříd uvedenými v příloze tohoto zákona stanoví vláda nařízením katalog činností v bezpečnostních sborech zařazených do jednotlivých tarifních tříd podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti.

(3) Katalog činností ve zpravodajské službě zařazených do jednotlivých tarifních tříd podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, stanoví ředitel zpravodajské služby služebním předpisem v souladu s charakteristikami tarifních tříd uvedenými v příloze tohoto zákona a s přihlédnutím ke srovnatelným činnostem v katalogu činností bezpečnostních sborů.

(4) Při změně systemizace stanoví ředitel bezpečnostního sboru tarifní třídu pro nové služební místo příslušníka podle katalogu činností. Nejsou-li požadované činnosti na nových služebních místech uvedeny v katalogu činností, stanoví ředitel bezpečnostního sboru po dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí tarifní třídu podle srovnatelných činností v katalogu uvedených s ohledem na složitost, odpovědnost a psychickou nebo fyzickou náročnost. Při porovnání se vychází z obecné charakteristiky tarifní třídy; ředitel zpravodajské služby tak stanoví bez dohody s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

§ 117

Tarifní stupeň

(1) Základní tarify se v tarifních třídách odstupňovávají podle získaných odborných zkušeností ve tříletých časových úsecích do 12 tarifních stupňů.

(2) Získané odborné zkušenosti se vyjadřují jako doba praxe, do které se započítává

- a) doba výkonu služby podle tohoto zákona,
- b) prokázaná doba jiné praxe, kterou příslušník vykonával v rozsahu, který podle její využitelnosti k výkonu služby na služebním místě určí služební funkcionář.

(3) Do doby praxe podle odstavce 2 se započítává i

- a) doba výkonu vojenské základní (náhradní) služby⁵⁹⁾ a civilní služby⁶⁰⁾ v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro výkon vojenské základní (náhradní) služby, jestliže výkon vojenské základní služby neprobíhal současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶¹⁾ nebo v prezenčním studiu⁶²⁾ a
- b) doba mateřské a rodičovské dovolené nebo doba trvalé péče o dítě nebo děti v rozsahu, který odpovídá délce mateřské nebo rodičovské dovolené, jestliže tato péče neprobíhala současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶¹⁾ nebo v prezenčním studiu⁶²⁾, nejvýše však v celkovém rozsahu 3 let.

(4) Příslušník se zařadí do příslušného tarifního stupně v závislosti na délce doby praxe podle odstavce 2 a 3. Do vyššího tarifního stupně postupuje příslušník od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dosažení stanovené doby praxe.

(5) Příslušníkovi, který je specialistou v zásahové jednotce, vykonává službu jako agent nebo plní úkoly při předstíraném převodu anebo plní úkoly při zvláštní ochraně svědka, je příslušníkem zpravodajské služby nebo je zařazen do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby v zahraničí v rámci jednotky mnohonárodnostních sil nebo mezinárodních policejních

---

⁵⁹⁾ § 17 a 18 zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění zákona č. 286/2002 Sb.

⁶⁰⁾ Zákon č. 18/1992 Sb., o civilní službě, ve znění zákona č. 135/1993 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 151/1999 Sb. a zákona č. 223/1999 Sb.

⁶¹⁾ § 20 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb.

⁶²⁾ § 44 zákona č. 111/1998 Sb.

sborů, může ředitel bezpečnostního sboru určit základní tarif v rámci rozpětí základních tarifů stanovených pro nejnižší až nejvyšší tarifní stupeň příslušné tarifní třídy, a to podle podmínek výkonu služby, jejího rozsahu a výkonnosti příslušníka. Okruh příslušníků a kritéria pro určení základního tarifu stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem. Základní tarif určený příslušníkovi podle věty první se vždy od prvního dne následujícího kalendářního roku zvyšuje o shodné procento, o které se zvýší shodný nebo nejbližší základní tarif stanovený ve stupnici základních tarifů pro příslušný kalendářní rok, jestliže se nezmění podmínky, za kterých byl příslušníkovi základní tarif podle věty první určen.

§ 118

Příplatek za službu

(42) Příplatek za službu je měsíčně poskytovanou složkou služebního příjmu k ocenění podmínek výkonu služby, věrnosti České republiky, její reprezentace, rizik a neuropsychické zátěže vyplývající z hájení jejich zájmů, která se příslušníkům zpravodajských služeb a příslušníkům zařazeným v organizační jednotce, která řídí bezpečnostní sbor, nebo v organizační jednotce bezpečnostního sboru s působností na celém území České republiky poskytuje ve výši 50 % jejich základního tarifu a příslušníkům zařazeným v ostatních organizačních jednotkách bezpečnostního sboru ve výši 40 % jejich základního tarifu. Příplatek za službu se zaokrouhluje na desítky korun nahoru.

§ 119

Příplatek za vedení

(1) Příplatek za vedení je měsíčně poskytovanou složkou služebního příjmu, na níž má nárok vedoucí příslušník.

(2) Výše příplatku za vedení se stanovuje v rámci rozpětí podle řídicí úrovně služebního místa a náročnosti řídicí činnosti.

(3) Rozpětí příplatku za vedení činí pro

a) ředitele bezpečnostního sboru	8 000 až 13 000 Kč,
b) vedoucího příslušníka 1. řídicí úrovně	3 000 až 8 000 Kč,
c) vedoucího příslušníka 2. řídicí úrovně	1 500 až 6 000 Kč,
d) vedoucího příslušníka 3. řídicí úrovně	1 000 až 3 000 Kč,
e) vedoucího příslušníka 4. řídicí úrovně	500 až 1 500 Kč.

(4) Konkrétní rozpětí příplatků za vedení pro služební místa vedoucích příslušníků jednotlivých řídicích úrovní podle toho, zda se jedná o vedoucího příslušníka na organizační jednotce s působností na celém území České republiky, nebo na nižším územním celku, stanoví ředitel bezpečnostního sboru v rámci rozpětí uvedeného v odstavci 3 služebním předpisem.

(5) Konkrétní rozpětí příplatků za vedení pro služební místa vedoucích příslušníků zpravodajské služby jednotlivých řídicích úrovní stanoví ředitel zpravodajské služby v rámci rozpětí uvedeného v odstavci 3 služebním předpisem.

§ 120

Příplatek za službu v zahraničí

Příslušník, který je zařazen do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby do zahraničí v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních policejních sborů, má nárok po dobu působení v zahraničí na příplatek ve výši 700 až 4 000 USD měsíčně, popřípadě v rovnocenné výši EURO . Jeho výši v rámci rozpětí stanoví vedoucí bezpečnostního sboru.

Po dobu poskytování tohoto příplatku nemá příslušník nárok na služební příjem a náhradní volno za službu přesčas, na příplatek za službu v noci, příplatek a náhradní volno za službu ve svátek a na odměnu za služební pohotovost.

§ 121

Náhradní volno a služební příjem za službu přesčas

(1) Příslušník má nárok na náhradní volno za hodinu služby přesčas v rozsahu služby přesčas. Neposkytne-li mu bezpečnostní sbor náhradní volno v době 3 kalendářních měsíců po výkonu služby přesčas, má nárok na část základního tarifu, příplatku za službu, osobního příplatku a zvláštního příplatku a na příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového služebního příjmu⁴⁸⁾, a jde-li o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, na příplatek ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku, který připadá na 1 hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, v němž službu přesčas konal. Na žádost příslušníka může bezpečnostní sbor příslušníkovi poskytnout místo náhradního volna část základního tarifu, příplatku za službu, osobního příplatku a zvláštního příplatku a příplatek podle věty první.

(2) Za dobu čerpání náhradního volna se služební příjem nekrátí.

(3) Vedoucímu příslušníkovi je služební příjem stanoven s přihlédnutím k případné službě přesčas. To neplatí o službě přesčas konané v noci, ve dnech nepřetržitého odpočinku v týdnu nebo ve svátek. Ve služebním příjmu ředitele bezpečnostního sboru a jeho zástupce je přihlédnuto k veškeré službě přesčas.

§ 122

Příplatek za službu v noci

Příslušník má za hodinu služby v noci nárok na příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového služebního příjmu. To neplatí pro ředitele bezpečnostního sboru a jeho zástupce.

§ 123

Příplatek a náhradní volno za službu ve svátek

(1) Příslušníkovi, který nevykonával službu proto, že na jeho obvyklý den výkonu služby připadl svátek, se služební příjem nekrátí.

(2) Příslušník má za službu ve svátek nárok na náhradní volno v rozsahu služby konané ve svátek, a to nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu služby ve svátek. Za dobu čerpání náhradního volna se služební příjem nekrátí. Na žádost příslušníka může bezpečnostní sbor poskytnout za hodinu služby ve svátek příslušníkovi příplatek ve výši průměrného hodinového služebního příjmu místo náhradního volna podle věty první.

§ 124

Zvláštní příplatek

(1) Příslušník, který koná službu ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, má nárok na zvláštní příplatek. Podmínky pro poskytování tohoto příplatku a jeho výše se řídí nařízením vlády o podmínkách pro poskytování a výši zvláštního příplatku za vykonávání činností ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách.⁶³⁾

---

⁶³⁾ § 11 odst. 1 a § 23 odst. 1 písm. e) zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 40/1994 Sb. a zákona č. 217/2000 Sb.

Nařízením vlády č. 252/1992 Sb., o podmínkách pro poskytování a výši zvláštního příplatku za vykonávání činností ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, ve znění nařízení vlády č. 77/1994 Sb.

(2) Příslušník, který vykonává službu v prostředí s vysokou mírou ohrožení zdraví, jež vyžaduje použití izolačních dýchacích přístrojů, má nárok na zvláštní příplatek ve výši 500 Kč až 1 500 Kč měsíčně.

(3) Příslušník, který vykonává službu spojenou s ochranou bezpečnostních a zvláště významných ekonomických zájmů státu, při nichž může dojít k ohrožení jeho života nebo zdraví, popřípadě k jiným závažným rizikům, nebo službu s mimořádnou psychickou zátěží, má nárok na zvláštní příplatek ve výši 3 000 Kč až 6 000 Kč měsíčně v I. skupině a 1 000 Kč až 4 000 Kč ve II. skupině.

(4) Zařazení služebních činností do I. a II. skupiny a výši zvláštního příplatku pro služební místa v bezpečnostním sboru stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem.

§ 125

Další služební příjem

(1) Další služební příjem je jednorázové peněžité plnění, na které má příslušník nárok v kalendářním pololetí roku.

(2) Příslušník má nárok na další služební příjem, jestliže v kalendářním pololetí koná službu alespoň 65 dnů a jeho služební poměr neskončí v prvním pololetí před 31. květnem nebo 30. červnem, jestliže dosáhne příslušník stanovený počet dnů výkonu služby až v červnu, a ve druhém pololetí před 30. listopadem nebo před 31. prosincem, jestliže dosáhne příslušník stanovený počet dnů výkonu služby až v prosinci.

(3) Za den výkonu služby se pro účely poskytování dalšího služebního příjmu považuje den, v němž příslušník

- a) konal službu po převážnou část směny,
- b) čerpal dovolenou v rozsahu poloviny své směny a větším,
- c) čerpal náhradní volno za službu přesčas nebo za službu ve svátek v rozsahu poloviny své směny a větším,
- d) nemohl konat službu pro překážky na straně bezpečnostního sboru v rozsahu poloviny své směny a větším, nebo
- e) nekonal službu proto, že na jeho obvyklý den služby připadl svátek.

(4) Den výkonu služby lze započítat jen z jednoho důvodu, který je uveden v odstavci 3.

(5) Příslušník, kterému bezpečnostní sbor rozvrhl stanovenou dobu výkonu služby nerovnoměrně, se pro účely odstavce 2 posuzuje jako příslušník, který vykonával službu 5 dnů výkonu služby v kalendářním týdnu, i když jeho doba výkonu služby není do všech těchto dnů výkonu služby rozvržena. Obdobně se postupuje i při posuzování dob uvedených v odstavci 3 písm. b) až e).

(6) Výše dalšího služebního příjmu je součtem měsíčních částek základního tarifu, příplatku za službu, příplatku za vedení, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které příslušníkovi vznikl nárok naposledy nebo které mu byly služebním bezpečnostním sborem určeny naposledy.

(7) Další služební příjem je splatný v nejbližším dnu stanoveném pro výplatu služebního příjmu po vzniku nároku na další služební příjem.

§ 126

Osobní příplatek

(1) Osobní příplatek je nenárokovou složkou služebního příjmu, kterou lze ocenit mimořádně kvalitní výkon služby. Osobní příplatek lze příslušníkovi přiznat, zvýšit nebo odejmout na základě závěru jeho služebního hodnocení.

(2) Osobní příplatek lze určit až do výše 20 % základního tarifu příslušníka.

(3) Příslušníka, který je uveden v § 117 odst. 5, lze za mimořádně kvalitní výkon služby ocenit přiznáním osobního příplatku až do výše 40% jeho základního tarifu.

§ 127

Odměna

Příslušníkovi lze poskytnout odměnu, kterou je možno jednorázově ocenit

- a) splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu,
- b) splnění náležitých služebních úkolů za nepřítomného příslušníka, nebo
- c) dosavadní výkon služby při dovršení 50 let věku.

§ 128

Služební příjem ředitele Bezpečnostní informační služby

Služební příjem ředitele Bezpečnostní informační služby upravuje zvláštní právní předpis.⁶⁴⁾

Hlava III

Služební příjem ve zvláštních případech

§ 129

(1) Příslušník, který je pověřen zastupováním na jiném služebním místě, má nárok na služební příjem ve výši, v jaké by mu náležel, kdyby byl na toto služební místo ustanoven.

(2) Příslušník, který je zařazen do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby k jiné organizační složce státu, právnické nebo fyzické osobě, má nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu, jestliže mu není poskytována odměna za vykonanou práci uvedenými subjekty. Je-li tato odměna nižší než služební příjem podle věty první, má nárok na doplatek služebního příjmu.

(3) Příslušník, který je zařazen do zálohy pro studující nebo zálohy pro přechodně nezařazené, má nárok na služební příjem ve výši odpovídající 80% průměrného služebního příjmu.

(4) Příslušník, který je zařazen do zálohy zvláštní, má nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu.

(5) Příslušník má ode dne vzniku neschopnosti ke službě nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu, a to po dobu nejdéle

- a) 30 dnů nebo
- b) 12 měsíců, jde-li o neschopnost ke službě v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání. Doba poskytování služebního příjmu se započítává do podpůrní doby.⁶⁵⁾

(6) Příslušník, který je zproštěn výkonu služby, má nárok na služební příjem ve výši 50 % služebního příjmu odpovídajícího průměrnému služebnímu příjmu; to neplatí, byl-li příslušník vzat

⁶⁴⁾ Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění zákona č. 138/1996 Sb., zákona č. 287/1997 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 420/2002 Sb. a zákona č. 425/2002 Sb.

⁶⁵⁾ § 16 odst. 2 a 3 zákona č. 32/1957 Sb., ve znění zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb. a zákona č. 238/2000 Sb.

do vazby. Jestliže se v řízení o kázeňském přestupku, o jednání, které má znaky přestupku²²⁾ nebo jiného správního deliktu²³⁾ anebo o trestném činu neprokáže vina příslušníka, doplatí se mu část služebního příjmu, o níž mu byl služební příjem zkrácen.

(7) Příslušník má za dobu čerpání dovolené nebo služebního volna nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu. Jestliže příslušník nemohl dovolenou vyčerpat do konce následujícího kalendářního roku, náleží mu za ni náhrada ve výši služebního příjmu, který odpovídá době nevyčerpané dovolené.

(8) Příslušník, který nemůže po přechodnou dobu vykonávat službu z provozní příčiny nebo jiné překážky ve službě na straně bezpečnostního sboru, má nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu. Za překážku ve službě na straně bezpečnostního sboru se považuje též doba jízdy v dopravním prostředku na služební cestě, jestliže je konána v době služby, účast na nařízené mimořádné preventivní prohlídce, očkování nebo diagnostické zkoušce.

(9) Příslušník má po zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru za dobu, po kterou nevykonával službu, nárok na služební příjem ve výši odpovídající průměrnému služebnímu příjmu.

Hlava IV

Odměna za služební pohotovost

§ 130

(1) Za hodinu služební pohotovosti ve službě mimo služební dobu má příslušník nárok na odměnu ve výši 50 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 100 % poměrné části základního tarifu, osobního a zvláštního příplatku, který připadá na 1 hodinu služby bez služby konané přesčas v kalendářním měsíci, na který připadla služební pohotovost.

(2) Za hodinu služební pohotovosti vykonávané mimo službu mimo služební dobu příslušníka má příslušník nárok na odměnu ve výši 15 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 25 % poměrné části základního tarifu, osobního a zvláštního příplatku připadajícího na 1 hodinu služby bez služby konané přesčas v měsíci, na který připadla služební pohotovost; to neplatí, jde-li o příslušníka, který má nárok na zvláštní požitky podle § 139.

(3) Příslušník má nárok na služební příjem za výkon služby v době služební pohotovosti. Odměna za služební pohotovost mu v takovém případě nenáleží.

(4) Ustanovení § 112 odst. 2 se vztahuje na odměnu za služební pohotovost obdobně.

Hlava V

Společná ustanovení o služebním příjmu příslušníků a odměně za služební pohotovost

§ 131

Určení složek služebního příjmu ředitele bezpečnostního sboru

Řediteli bezpečnostního sboru stanoví složky služebního příjmu, které jsou uvedeny v § 114, § 118, § 119 odst. 3, § 124, § 126 a § 127, nadřazený ředitele bezpečnostního sboru, není-li dále stanoveno jinak.

§ 132

Splatnost služebního příjmu

(1) Služební příjem je splatný zpětně za měsíční období, a to ve výplatním termínu, který stanoví vedoucí bezpečnostního sboru, nejpozději však do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém příslušníkovi nárok na služební příjem nebo na některou jeho složku vznikl. Případně-li výplatní termín na sobotu, neděli nebo svátek, je služební příjem splatný v den výkonu služby, který předchází výplatnímu termínu.

(2) Služební příjem, který je splatný během dovolené příslušníka, vyplatí bezpečnostní sbor příslušníkovi na jeho žádost před nástupem dovolené.

(3) V den skončení služebního poměru vyplatí bezpečnostní sbor příslušníkovi na jeho žádost služební příjem, na který mu vznikl nárok, jinak mu jej vyplatí v nejbližším výplatním termínu, který následuje po dni skončení služebního poměru.

§ 133

Výplata služebního příjmu

(1) Služební příjem se příslušníkovi vyplácí v zákonných penězích⁶⁶⁾ a zaokrouhluje se na celé koruny nahoru.

a) (2) Služební příjem se vyplácí v době výkonu služby na místě stanoveném služebním předpisem. Nemůže-li se příslušník z vážných důvodů k výplatě služebního příjmu dostavit, zašle mu bezpečnostní sbor služební příjem ve výplatním termínu, popřípadě v nejbližší den výkonu služby, na svůj náklad a své nebezpečí.

(3) Při výplatě služebního příjmu vydá bezpečnostní sbor příslušníkovi doklad, který obsahuje údaje o jednotlivých složkách služebního příjmu a o provedených srážkách. Bezpečnostní sbor příslušníkovi na jeho žádost předloží k nahlédnutí doklady, které byly podkladem pro zúčtování jeho služebního příjmu.

(4) Příslušník může písemně zmocnit jinou osobu k přijetí svého služebního příjmu. Bez písemného zmocnění příslušníka lze vyplatit služební příjem jiné osobě jen v případě, že tak stanoví zvláštní právní předpis.⁶⁷⁾

(5) Na žádost příslušníka je bezpečnostní sbor při výplatě služebního příjmu, popřípadě jiného peněžitého plnění v příslušníkům prospěch povinen na svůj náklad a své nebezpečí poukázat jím určenou částku na jeden jeho účet u banky⁶⁸⁾ ve výplatním termínu, nestanoví-li na základě písemné žádosti příslušníka jiný termín.

(6) Příslušníkovi s místem služebního působiště v zahraničí lze s jeho souhlasem poskytovat služební příjem nebo jeho část v dohodnuté cizí měně, ke které je Českou národní bankou vyhlášen kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr. Při zaokrouhlování se použije odstavec 1 přiměřeně.

(7) Pro přepočet služebního příjmu nebo jeho části na cizí měnu se použije kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr vyhlášený Českou národní bankou platný v den výplatního termínu.

§ 134

Srážky ze služebního příjmu

---

⁶⁶⁾ § 16 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

⁶⁷⁾ Například § 11 zákona č. 37/1989 Sb.

⁶⁸⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 83/1995 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 61/1996 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 16/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 319/2001 Sb. a zákona č. 126/2002 Sb.

(1) Srážky ze služebního příjmu lze provést jen na základě žádosti příslušníka o provedení srážek ze služebního příjmu. Jinak může bezpečnostní sbor srazit příslušníkovi ze služebního příjmu jen

- a) zálohu na daň z příjmů fyzických osob,
  - b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
  - c) částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem nebo orgánem zmocněným k tomu zákonem,
  - d) zálohu na služební příjem, kterou je příslušník povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro přiznání služebního příjmu,
  - e) nevyúčtovanou zálohu na cestovní náhrady,
  - f) služební příjem za dovolenou, na který příslušník ztratil nárok, popřípadě na který mu nárok nevznikl,
  - b) g) přeplatky na dávkách nemocenské péče, důchodového pojištění, státní sociální podpory, hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání a neprávem přijaté částky dávek sociálního zabezpečení, jestliže je příslušník povinen tyto přeplatky a neprávem přijaté částky vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů,⁶⁹⁾ nebo
  - c) h) částku, o kterou mu byl snížen základní tarif v důsledku uložení kázeňského trestu.
- d) (2) Pořadí srážek ze služebního příjmu příslušníka stanoví vláda nařízením.

§ 135

Nahlížení do právních předpisů o služebním příjmu

Bezpečnostní sbor příslušníkovi umožní nahlížet do právních předpisů, které upravují poskytování služebního příjmu.

§ 136

Postup při poskytování některých složek služebního příjmu a odměny za služební pohotovost

Při poskytování příplatku za službu v noci a ve svátek počítá bezpečnostní sbor celkovou dobu výkonu služby, kterou příslušník konal v kalendářním měsíci, a po sečtení poskytne příplatek pouze za celé hodiny. Při poskytování služebního příjmu za službu přesčas a odměny za služební pohotovost postupuje obdobně.

§ 137

Informační systém o služebním příjmu

(1) Ministerstvo financí vede o služebním příjmu informační systém, jehož účelem je shromažďovat, zpracovávat a uchovávat údaje o prostředcích na služební příjmy a na odměny za služební pohotovost, o průměrných služebních příjmech příslušníků a jejich osobních údajích,²⁸⁾ které ovlivňují výši služebního příjmu.

(2) Bezpečnostní sbor je povinen poskytovat do informačního systému o služebním příjmu údaje uvedené v odstavci 1 v rozsahu a způsobem, které stanoví vláda nařízením.

(3) Ministerstvo financí předává údaje z informačního systému Ministerstvu práce a sociálních věcí a Českému statistickému úřadu.

ČÁST DEVÁTÁ NATURÁLNÍ NÁLEŽITOSTI A ZVLÁŠTNÍ POŽITKY

⁶⁹⁾ Například § 29 zákona č. 32/1957 Sb., ve znění zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb. a zákona č. 113/1997 Sb.

Naturální náležitosti

§ 138

Služební stejnokroj nebo jiný oděv

(1) Příslušník má nárok na naturální náležitosti. Naturální náležitosti jsou:

- a) služební stejnokroj nebo jiný oděv a obuv, které používá při výkonu služby (dále jen „služební výstroj“),
- b) součástky určené k obměně nebo doplnění služební výstroje a
- c) služby spojené s údržbou služební výstroje.

(2) Při přijetí do služebního poměru má příslušník nárok na služební výstroj.

(3) Po dobu trvání služebního poměru má příslušník nárok na součástky určené k obměně a doplnění služební výstroje a na služby spojené s údržbou služební výstroje s výjimkou doby, po kterou mu nenáleží služební příjem; příslušník, který je zproštěn výkonu služby, má nárok na součástky určené k obměně nebo doplnění služební výstroje a na služby spojené s údržbou služební výstroje jen v případě, že mu byla doplacena část služebního příjmu, o kterou mu byl služební příjem po dobu zproštění výkonu služby zkrácen.

(4) Je-li příslušník ustanoven na jiné služební místo nebo dojde-li u něj k podstatné změně podmínek výkonu služby, má nárok na poskytnutí služební výstroje nebo na její doplnění v rozsahu, v jakém to podmínky výkonu služby vyžadují.

(5) Nelze-li příslušníkovi poskytnout služební výstroj, součástky určené k její obměně nebo doplnění anebo zajistit služby spojené s údržbou služební výstroje, má nárok na poskytnutí náhrady v penězích.

(6) Při skončení služebního poměru nemá příslušník nárok na náhradu v penězích za nevyčerpanou služební výstroj.

(7) Ustanovení odstavce 1 až 6 se nevztahují na ředitele Bezpečnostní informační služby; jeho naturální náležitosti upravuje zvláštní právní předpis.⁶⁴⁾

Zvláštní požitky

§ 139

Užívání služebních prostředků k jiným účelům

(1) Ředitel bezpečnostního sboru a jeho zástupce mají nárok na užívání služebních prostředků k jiným účelům, a to

- e) a) služebního vozidla a
- f) b) jedné účastnické telefonní stanice

k výkonu služebního místa nebo v souvislosti s ním a k osobní dispozici za účelem zajištění okamžité dosažitelnosti.

(2) Služební funkcionář může příslušníkovi povolit použití služebního vozidla k cestě do služby a zpět v souvislosti s plněním činností v krizových štábech, bezpečnostních radách, při nařízené služební pohotovosti, službě přesčas, návratu ze služební cesty mimo dobu služby a v dalších případech, kdy to vyžaduje důležitý zájem služby. Může též povolit používání účastnické telefonní stanice za účelem okamžitého vyrozumění o uložení služebního úkolu.

ČÁST DESÁTÁ NÁHRADY CESTOVNÍCH VÝDAJŮ

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 140

(1) Příslušník má nárok na náhrady cestovních výdajů při vyslání na služební cestu ke studiu, ozdravný pobyt, při vzniku nebo změně služebního poměru, při zařazení do zálohy pro službu v zahraničí nebo při stěhování.

(2) Služební funkcionář určuje písemně podmínky pro přiznání cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu cesty a ukončení cesty, místo plnění služebních úkolů, způsob dopravy a způsob ubytování; přitom přihlíží k oprávněným zájmům příslušníka.

(3) Za služební cestu se považuje doba, která počíná nástupem příslušníka na cestu za účelem plnění služebních úkolů v jiném místě, než je jeho místo služebního působiště, včetně plnění služebních úkolů v tomto místě, a končí návratem z této cesty.

(4) Za zahraniční služební cestu se považuje služební cesta podle odstavce 3 konaná mimo území České republiky. Dobou rozhodnou pro vznik nároku příslušníka na náhradu cestovních výdajů v cizí měně je doba přechodu státní hranice České republiky nebo doba odletu a příletu letadla při letecké přepravě. Za zahraniční služební cestu se nepovažuje cesta konaná na hraniční přechod.

Hlava II

Náhrady cestovních výdajů při služební cestě

§ 141

Druhy náhrad cestovních výdajů

Příslušník, který je vyslaný na služební cestu, má za podmínek dále stanovených nárok na náhradu

- a) jízdních výdajů,
- b) jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny,
- c) výdajů za ubytování,
- d) zvýšených stravovacích výdajů (dále jen „stravné“) a
- e) nutných vedlejších výdajů.

§ 142

Náhrada jízdních výdajů

(1) Příslušník má nárok na náhradu jízdních výdajů za použití veřejných dopravních prostředků, jež vynaložil v souladu s podmínkami služební cesty, a to ve výši, kterou prokáže služebnímu funkcionáři.

(2) Použije-li příslušník se souhlasem služebního funkcionáře při služební cestě jiné než služební silniční motorové vozidlo, náleží mu za každý 1 km jízdy sazba základní náhrady a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu ve výši stanovené zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.⁷⁰⁾

(3) Náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu se vypočte z ceny pohonné hmoty a ze spotřeby pohonné hmoty silničního motorového vozidla.

---

⁷⁰⁾ § 7 odst. 2 a 3 a § 8 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 125/1998 Sb.

Vyhláška č. 445/2001 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot.

(4) Při výpočtu náhrady výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu se vychází z ceny pohonné hmoty prokázané příslušníkem. Jestliže příslušník cenu pohonné hmoty neprokáže, vypočte se mu tato náhrada výdajů z průměrné ceny pohonné hmoty stanovené zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.⁷¹⁾

(5) Spotřeba pohonné hmoty silničního motorového vozidla se vypočte aritmetickým průměrem z údajů o spotřebě paliva uvedených v technickém průkazu tohoto vozidla. Jestliže je technický průkaz neobsahuje, náleží příslušníkovi náhrada výdajů za pohonnou hmotu jen v případě, že spotřebu pohonné hmoty prokáže technickým průkazem jiného silničního motorového vozidla shodného typu se shodným objemem válců motoru.

(6) Použije-li příslušník se souhlasem služebního funkcionáře při služební cestě jiné než služební silniční motorové vozidlo, lze s ním předem dohodnout též poskytnutí náhrady výdajů za použití silničního motorového vozidla ve výši odpovídající ceně jízdenky hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy.

§ 143

Náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny

(1) Příslušník má nárok na náhradu jízdních výdajů podle § 142 za cesty k návštěvě člena rodiny do jeho místa trvalého pobytu nebo jiného předem dohodnutého místa pobytu člena rodiny, které služební funkcionář schválí na základě žádosti příslušníka.

(2) Jestliže místo trvalého pobytu člena rodiny nebo jiné předem dohodnuté místo pobytu člena rodiny, které schválí služební funkcionář na základě žádosti příslušníka, je mimo území České republiky, má příslušník nárok na náhradu jízdních výdajů podle odstavce 1 do místa překročení státní hranice České republiky. Při letecké přepravě má příslušník nárok na náhradu jízdních výdajů do místa překročení státní hranice České republiky ve výši odpovídající ceně jízdenky silničního nebo železničního dopravního prostředku dálkové přepravy, který stanoví služební funkcionář.

(3) Náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny příslušníkovi náleží, jestliže doba služební cesty trvá déle než 7 kalendářních dnů, a to za každý kalendářní týden trvání služební cesty, nestanoví-li služební funkcionář dobu delší, nejméně však jedenkrát za měsíc.

§ 144

Náhrada výdajů za ubytování

Příslušník má nárok na náhradu výdajů za ubytování, jež vynaložil v souladu s podmínkami služební cesty, a to ve výši, kterou prokáže služebnímu funkcionáři.

§ 145

Stravné

(1) Příslušník má nárok na stravné podle délky doby služební cesty v kalendářním dni ve výši určené ředitelem bezpečnostního sboru v rámci rozpětí sazeb stravného stanovených zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.⁷²⁾

---

⁷¹⁾ § 7 odst. 5 a § 8 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 125/1998 Sb. Vyhláška č. 445/2001 Sb.

⁷²⁾ § 5 odst. 1 a § 8 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 125/1998 Sb. Vyhláška č. 445/2001 Sb.

(2) Zabezpečí-li služební funkcionář příslušníkovi na služební cestě plně bezplatné stravování, stravné se mu neposkytne. Zabezpečí-li služební funkcionář příslušníkovi bezplatné stravování jen částečně, krátí se náležející stravné o 20 % za snídani, o 40 % za oběd a o 40 % za večeři. Stravné zkrácené podle věty druhé se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Příslušník vyslaný na služební cestu, která trvá 5 a více hodin a jejíž doba nástupu je určena po devatenácté hodině kalendářního dne a doba ukončení před pátou hodinou následujícího kalendářního dne, má nárok na stravné stanovené pro časové pásmo 5 až 12 hodin.

(4) Je-li příslušník vyslán na služební cestu, která trvá déle než 1 kalendářní den, a je ubytován v místě trvalého pobytu nebo v místě trvalého pobytu člena rodiny anebo se denně vrací k ubytování do místa svého trvalého pobytu, popřípadě místa trvalého pobytu člena rodiny, má nárok na stravné pouze za dobu výkonu služby.

(5) Příslušník má nárok na stravné do skončení výkonu služby před cestou k návštěvě člena rodiny a od počátku výkonu služby po této cestě. Po dobu návštěvy člena rodiny příslušníkovi stravné nenáleží.

§ 146

Náhrada nutných vedlejších výdajů

(1) Příslušník má nárok na náhradu nutných vedlejších výdajů vynaložených při služební cestě ve výši, kterou prokáže služebnímu funkcionáři.

(2) Nemůže-li příslušník prokázat výši náhrady nutných vedlejších výdajů, má nárok na náhradu výdajů ve výši, kterou určí služební funkcionář podle ceny věcí a služeb obvyklých v době a v místě konání služební cesty.

Hlava III

Náhrady výdajů při zahraniční služební cestě

§ 147

(1) Na poskytování náhrad výdajů při zahraniční služební cestě se vztahuje ustanovení § 140 až 142 a § 144 až 146, jestliže tento zákon nestanoví jinak.

(2) Poskytování náhrad výdajů při zahraniční služební cestě konané na základě dohody o vzájemné výměně příslušníků upravuje zvláštní právní předpis.⁷³⁾

§ 148

Náhrada jízdních výdajů

Použije-li příslušník se souhlasem služebního funkcionáře při zahraniční služební cestě jiné než služební silniční motorové vozidlo, má nárok na náhradu jízdních výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu v cizí měně za kilometry ujeté mimo území České republiky.

§ 149

Náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny

⁷³⁾ § 16 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 125/1998 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

(1) Příslušník má nárok na náhradu jízdních výdajů podle § 142 za cesty k návštěvě člena rodiny do jeho místa trvalého pobytu a za podmínek, které stanoví služební funkcionář.

(2) Jestliže je místo trvalého pobytu člena rodiny mimo území České republiky, má příslušník nárok na náhradu jízdních výdajů podle odstavce 1, nejvýše však ve výši, která odpovídá jízdním výdajům do místa posledního služebního působiště na území České republiky.

§ 150

Stravné v cizí měně

(1) Příslušník má za podmínek dále stanovených nárok na stravné v cizí měně stanovené zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.⁷⁴⁾ Výše stravného v cizí měně se stanoví ze základní sazby stravného stanovené pro stát, v němž pobývá příslušník v kalendářním dni nejvíce času.

(2) Příslušník má nárok na stravné v cizí měně ve výši základní sazby stravného v cizí měně, jestliže doba zahraniční služební cesty strávená mimo území České republiky trvá v kalendářním dni déle než 12 hodin. Trvá-li tato doba 12 a méně hodin, příslušník má nárok na stravné v cizí měně ve výši, která se určí násobkem dvanáctiny poloviční výše základní sazby stravného v cizí měně a počtu celých hodin zahraniční služební cesty strávených mimo území České republiky.

(3) Příslušníkovi nevznikne nárok na stravné v cizí měně, jestliže doba zahraniční služební cesty strávená mimo území České republiky trvá méně než 1 hodinu.

(4) Příslušník má nárok na stravné v české měně podle § 145 za dobu zahraniční služební cesty strávené na území České republiky; jako doba na území České republiky se posuzuje i doba strávená mimo její území, která trvá méně než 1 hodinu.

(5) Příslušník, který provádí kontrolu cestovních dokladů osob nebo celní kontrolu zboží a osob, které překračují státní hranice v dopravních prostředcích během jízdy nebo plavby na trase stanovené mezinárodní smlouvou,¹¹⁾ náleží stravné v cizí měně podle předchozích odstavců.

§ 151

Kapesné

(1) Služební funkcionář může příslušníkovi přiznat kapesné v příslušné cizí měně až do výše 40 % stravného stanoveného podle § 150.

(2) Služební funkcionář může příslušníkovi, který provádí kontrolu cestovních dokladů osob nebo celní kontrolu zboží a osob překračujících státní hranice v dopravních prostředcích během jízdy nebo plavby, přiznat kapesné v příslušné cizí měně až do výše 20 % stravného stanoveného podle § 150.

Hlava IV

Náhrady cestovních výdajů v ostatních případech

§ 152

Náhrada cestovních výdajů při studiu a při vyslání na studijní pobyt

(1) Příslušník, kterému je uděleno služební volno při studiu, má nárok na

---

⁷⁴⁾ § 12 odst. 2, 3 a odst. 5 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 125/1998 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

- g) a) náhradu jízdních výdajů podle § 142 nebo § 148 za cesty k účasti na studijních soustředěních (konzultacích), k vykonání zkoušek nebo absolutoria a zpět,
- h) b) náhradu výdajů za ubytování podle § 144 po dobu účasti na studijních soustředěních (konzultacích), konání zkoušek nebo absolutoria a
- i) c) stravné podle § 145 nebo § 150 za dobu související s účastí na studijních soustředěních (konzultacích), s konáním zkoušek nebo absolutoria; to neplatí pro příslušníka ve služebním poměru na dobu určitou,
- j) jestliže plní studijní povinnosti v jiném místě, než je jeho místo služebního působiště.

(2) Příslušník, který je vyslán na studijní pobyt do jiného místa, než je jeho místo služebního působiště, má nárok na náhradu cestovních výdajů za podmínek a ve výši jako při služební cestě.

§ 153

Náhrada cestovních výdajů při vzniku nebo změně služebního poměru

(1) Příslušník, který je

- a) převeden na jiné služební místo z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3, § 26 odst. 1 a 4 a § 27,
  - b) ustanoven na služební místo po vynětí ze zálohy,
  - c) převelen,
  - d) pověřen zastupováním na jiném služebním místě,
  - e) zařazen do zálohy činné k výkonu služby k jiné organizační složce státu, právnické nebo fyzické osobě, do zálohy pro studující nebo zálohy zvláštní,
- do jiného místa služebního působiště, má nárok na náhrady cestovních výdajů za podmínek a ve výši jako při služební cestě. Náhrady cestovních výdajů podle písmena a), b) nebo c) se příslušníkovi poskytují do doby jeho přestěhování do jiného místa služebního působiště; stravné se poskytuje nejdéle po dobu 6 let.

(2) Příslušníkovi, který žije odloučeně od člena rodiny v místě služebního působiště z důvodu

- a) přijetí do služebního poměru nebo
- b) převedení na jiné služební místo do jiného místa služebního působiště podle § 25 odst. 4 nebo § 26 odst. 1, 2 a 3,

lze přiznat náhrady cestovních výdajů za podmínek a do výše stanovené pro služební cestu. Náhrady cestovních výdajů lze příslušníkovi poskytovat až do doby jeho přestěhování do místa služebního působiště s výjimkou stravného, které lze poskytovat nejdéle po dobu 3 let.

(3) Příslušník uvedený v odstavci 2, jemuž bylo přiznáno stravné nižší, než je stravné podle § 145 odst. 1 stanovené pro časové pásmo nad 18 hodin, má nárok na stravné při uskutečnění cesty k návštěvě člena rodiny do skončení výkonu služby před cestou k návštěvě člena rodiny a od počátku výkonu služby po této cestě, a to ve výši

- a) 41 % přiznaného stravného, trvá-li tato doba 5 až 12 hodin,
- b) 64 % přiznaného stravného, trvá-li tato doba déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hodin, nebo
- c) 100 % přiznaného stravného, trvá-li tato doba déle než 18 hodin.

(4) Stravné podle odstavce 3 se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(5) Příslušník, který byl po přiznání náhrad cestovních výdajů podle odstavce 1 nebo 2 opětovně převeden na jiné služební místo v témže místě služebního působiště, má nárok na náhrady cestovních výdajů v rozsahu, ve kterém mu byly přiznány.

§ 154

Náhrada jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu a stravné v místě služebního působiště

Příslušník, který je vyslán za účelem plnění služebních úkolů na cestu v místě služebního působiště, má nárok na náhradu jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu a na stravné za podmínek a ve výši jako při služební cestě; to neplatí pro cesty konané do služby a zpět.

Náhrada výdajů při zařazení příslušníka do zálohy činné, který je vyslán k výkonu služby do zahraničí

§ 155

(1) Příslušník, který je zařazený do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby do zahraničí, s výjimkou příslušníka, který vykonává službu v rámci jednotky mnohonárodnostních sil nebo mezinárodních policejních sborů, má nárok na náhradu cestovních výdajů jako při zahraniční služební cestě za dobu cesty z České republiky do místa výkonu služby v zahraničí a zpět a ze služební cesty v zahraničí.

(2) Příslušník má nárok na náhradu prokázaných jízdních, ubytovacích a nutných vedlejších výdajů za člena rodiny, který s ním cestuje do zahraničí na základě rozhodnutí služebního funkcionáře.

(3) Příslušník má nárok na náhradu některých dalších výdajů ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.⁷⁵⁾

(4) Příslušník nemá nárok na stravné za dobu služební cesty strávené na území České republiky a na území státu, kde má místo služebního působiště, a na náhradu jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu a stravné v místě služebního působiště.

§ 156

Příslušník zařazený do zálohy činné, který je vyslán k výkonu služby do zahraničí v rámci jednotky mnohonárodnostních sil nebo mezinárodních policejních sborů, má nárok na náhradu cestovních výdajů za podmínek a ve výši jako při zahraniční služební cestě.

Hlava V

Společná ustanovení k náhradám cestovních výdajů

§ 157

(1) Náhrady cestovních výdajů lze paušalizovat. Služební funkcionář při výpočtu paušální částky vychází z průměrných podmínek rozhodných pro poskytování náhrad výdajů příslušníkovi nebo skupině příslušníků. Jestliže se změni okolnosti, za nichž byly paušální částky stanoveny, služební funkcionář paušální částky upraví.

(2) Jestliže zákon požaduje, aby příslušník prokázal cestovní výdaje, a příslušník je neprokáže, může mu služební funkcionář výjimečně přiznat náhradu ve výši, která odpovídá podmínkám cesty; to neplatí, jde-li o náhradu výdajů za ubytování, jízdních výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu a za místní hromadnou dopravu v místě služebního

---

⁷⁵⁾ § 24 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 44/1994 Sb. a zákona č. 125/1998 Sb. Nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění nařízení vlády č. 183/1999 Sb. a nařízení vlády č. 465/2001 Sb.

působitě. Koná-li příslušník cestu v obci, která je jeho místem služebního působitě, má nárok na náhradu jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu v prokázané výši. Jestliže příslušník tyto výdaje neprokáže, má nárok na náhradu jízdních výdajů ve výši, kterou stanoví služební funkcionář podle ceny jízdného platného v době konání cesty a způsobu dopravy.

(3) Příslušníkovi se na jeho žádost poskytne záloha na náhrady cestovních výdajů.

(4) Příslušník má při zahraniční služební cestě nárok na zálohu v příslušné cizí měně ve výši, která odpovídá předpokládané době trvání a podmínkám cesty. Služební funkcionář se může s příslušníkem dohodnout na poskytnutí zálohy i v jiné cizí měně, než je stanovena pro příslušný stát, jestliže k této měně Česká národní banka vyhláší kurz devizového trhu. Při určení výše stravného v dohodnuté měně se zjistí korunová hodnota stravného ve stanovené měně, která se přepočítá na dohodnutou měnu. Pro určení korunové hodnoty stravného a částky stravného v dohodnuté měně se použijí kurzy devizového trhu vyhlášené Českou národní bankou a platné v den určení výše zálohy.

(5) Příslušník předkládá doklady potřebné k vyúčtování služební cesty služebnímu funkcionáři do patnáctého dne v měsíci, který následuje po dni ukončení služební cesty. Bezpečnostní sbor provede vyúčtování náhrad cestovních výdajů do dne stanoveného pro výplatu služebního příjmu za kalendářní měsíc, v němž příslušník doklady potřebné pro vyúčtování náhrad předložil.

(6) Částku, o kterou záloha poskytnutá příslušníkovi při zahraniční služební cestě převyšuje výši jeho nároku na náhrady, vrací příslušník v měně, v níž mu byla poskytnuta, nebo v měně, na kterou ji směnil v zahraničí, anebo v české měně. Jestliže byla příslušníkovi poskytnuta záloha nižší než činil jeho nárok, doplatí se mu rozdíl v české měně. Při vyúčtování zálohy příslušníkovi se použije prokázaný kurz, kterým mu byla poskytnutá měna v zahraničí směněna na jinou měnu, jinak se použije kurz uvedený v odstavci 4.

(7) Příslušník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit služebnímu funkcionáři změnu skutečnosti, která je rozhodná pro poskytnutí náhrady cestovních výdajů.

(8) Příslušník, který je zařazen do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby k jiné organizační složce státu, právnické nebo fyzické osobě, má nárok na náhradu cestovních výdajů, jestliže mu ji tyto subjekty neposkytují.

(9) Příslušník, který je vyslán na zahraniční služební cestu nebo je přidělen k výkonu služby do zahraničí a po tuto dobu mu náleží podle mezinárodní smlouvy náhrada cestovních výdajů, náhrada některých výdajů nebo náhrada obdobných výdajů v nižší výši než podle tohoto zákona, má nárok na náhradu cestovních výdajů nebo na náhradu některých dalších výdajů ve výši rozdílu mezi nárokem podle tohoto zákona a náhradou výdajů poskytovanou podle mezinárodní smlouvy.

(10) Příslušník, který je vyslán na zahraniční služební cestu nebo je přidělen k výkonu služby v zahraničí a po tuto dobu mu náleží podle mezinárodní smlouvy náhrada cestovních výdajů, náhrada některých dalších výdajů nebo náhrada obdobných výdajů ve stejné nebo vyšší výši než podle tohoto zákona, nemá nárok na náhradu cestovních výdajů nebo na náhradu některých výdajů podle tohoto zákona.

(11) Náhrada cestovních výdajů, náhrada některých dalších výdajů nebo náhrada obdobných výdajů, které jsou poskytovány příslušníkovi podle mezinárodní smlouvy, se považuje za náhradu cestovních výdajů nebo za náhradu některých dalších výdajů poskytovaných podle tohoto zákona.

(12) Příslušník, kterému vznikne souběh náhrad cestovních výdajů podle ustanovení tohoto zákona, náleží náhrada, která je pro něj výhodnější.

§ 158

Náhrady cestovních výdajů ředitele Bezpečnostní informační služby upravuje zvláštní právní předpis.⁶⁴⁾

Hlava VI

Náhrada stěhovacích výdajů

§ 159

Příslušník, který splňuje podmínky nároku na poskytnutí náhrady cestovních výdajů podle § 157, a přestěhuje se do obce, v níž mu nárok na poskytování těchto náhrad zanikne, má nárok na náhradu prokázaných

- a) výdajů za přepravu bytového zařízení,
- b) jízdních výdajů a jízdních výdajů člena rodiny podle § 142 z místa trvalého pobytu do nového místa trvalého pobytu,
- c) nutných vedlejších výdajů souvisejících s přepravou bytového zařízení a
- d) nezbytně nutných výdajů spojených s úpravou bytu, a to až do výše 15 000 Kč.

ČÁST JEDENÁCTÁ VÝSLUHOVÉ NÁROKY

Hlava I

Odchodné

§ 160

Podmínky nároku na odchodné

Příslušník, jehož služební poměr skončil (dále jen „bývalý příslušník“) a který vykonával službu alespoň po dobu 6 let, má nárok na odchodné; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1

- a) písm. a),
- b) písm. c),
- c) písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
- d) písm. l) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen.

§ 161

Výměra odchodného

(1) Základní výměra odchodného činí 1 měsíční služební příjem a za každý další ukončený rok služebního poměru se zvyšuje o jednu třetinu tohoto příjmu. Nejvyšší výměra odchodného činí osminásobek měsíčního služebního příjmu.

(2) Bylo-li při předchozím skončení služebního poměru bývalému příslušníkovi vyplaceno odchodné, vyplatí se mu při novém skončení služebního poměru odchodné snížené o částku, která mu již byla vyplacena. Jestliže bylo bývalému příslušníkovi vyplaceno odchodné ve stejné nebo vyšší výměře, než je výměra odchodného, na kterou mu vznikl nárok, odchodné se mu nevyplatí.

Hlava II

Výsluhový příspěvek

§ 162

Podmínky nároku na výsluhový příspěvek

Bývalý příslušník, který vykonával službu alespoň po dobu 15 let, má nárok na výsluhový příspěvek; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1

- a) písm. a),
- b) písm. c),
- c) písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo
- d) písm. l) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen.

§ 163

Výměra výsluhového příspěvku

Základní výměra výsluhového příspěvku činí za 15 let služby 20 % měsíčního služebního příjmu. Výměra výsluhového příspěvku se zvyšuje za šestnáctý a každý další ukončený rok služby o 4 % měsíčního služebního příjmu, za dvacátý první a každý další ukončený rok služby o 2 % a za dvacátý sedmý a každý další ukončený rok služby o 1 % tohoto příjmu. Výměra výsluhového příspěvku může činit nejvýše 55 % měsíčního služebního příjmu.

§ 164

Zvyšování výměry výsluhového příspěvku

Výsluhový příspěvek se zvyšuje stejným způsobem a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů podle zvláštního právního předpisu,⁷⁶⁾ přičemž zvýšení výsluhového příspěvku činí polovinu zvýšení procentní výměry důchodů.

§ 165

Souběh výsluhového příspěvku s důchody

(1) Při souběhu nároku na výplatu výsluhového příspěvku s nárokem na výplatu starobního důchodu, plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu⁷⁷⁾ se výsluhový příspěvek vyplácí pouze tehdy, jestliže je vyšší než některý z uvedených důchodů, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem. Rozdíl mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem se zjišťuje ke dni přiznání starobního důchodu, plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu anebo ke dni úpravy částečného invalidního důchodu v souběhu s výdělkem, a to nejdéle na dobu do dne, kdy uplynuly 2 roky od vzniku nároku na starobní důchod.⁷⁷⁾ Od tohoto dne náleží výsluhový příspěvek ve výši rozdílu mezi náležejícím starobním důchodem a výsluhovým příspěvkem k tomuto dni a nadále se samostatně zvyšuje podle § 164 bez přihlídnutí k výši důchodu.

⁷⁶⁾ § 67 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb. a zákona č. 264/2002 Sb.

⁷⁷⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 224/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 188/2001 Sb., zákona č. 346/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 264/2002 Sb. a zákona č. 420/2002 Sb.

(2) Při souběhu nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na dávky nemocenské péče podle zvláštního právního předpisu⁷⁸⁾ se postupuje obdobně podle odstavce 1 věty první.

§ 166

Souběh nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na výsluhový příspěvek ze služebního poměru vojáka z povolání

(1) Při souběhu nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na výsluhový příspěvek ze služebního poměru vojáka z povolání se bývalému příslušníkovi vyplácí vyšší výsluhový příspěvek.

(2) Zanikne-li příjemci nárok na výsluhový příspěvek ze služebního poměru vojáka z povolání, vyplácí se mu výsluhový příspěvek ode dne následujícího po dni zániku tohoto nároku, a to po přičtení všech zvýšení, která by k němu náležela ode dne skončení služebního poměru.

§ 167

Zánik nároku na výplatu výsluhového příspěvku

(1) Při opětovném vzniku služebního poměru podle tohoto zákona zaniká příslušníkovi nárok na výplatu výsluhového příspěvku dnem, který předchází dni opětovného vzniku služebního poměru.

(2) Jestliže je bývalý příslušník přijat do služebního poměru vojáka z povolání, zaniká mu nárok na výplatu výsluhového příspěvku dnem, který předchází dni jeho přijetí do služebního poměru vojáka z povolání.

§ 168

Povinnosti příslušníka, jemuž je poskytován výsluhový příspěvek

(1) Bývalý příslušník, jemuž je poskytován výsluhový příspěvek, je povinen oznámit bezpečnostnímu sboru do 8 dnů vznik plné nebo částečné invalidity anebo vznik nároku na výplatu dávek nemocenské péče. Nepožádá-li bývalý příslušník v případě, že se stal plně nebo částečně invalidním, o přiznání plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu anebo nejpozději do 2 let po dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod o přiznání starobního důchodu, výplata výsluhového příspěvku se zastaví. Požádá-li bývalý příslušník o přiznání plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu později, než je stanoveno ve větě druhé, stanoví se rozdíl způsobem uvedeným v § 165 a případný rozdíl výsluhového příspěvku se doplácí.

(2) Bývalý příslušník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit bezpečnostnímu sboru přijetí do služebního poměru podle tohoto zákona nebo do služebního poměru vojáka z povolání a změnu místa trvalého pobytu.

Hlava III

Úmrtí

§ 169

---

⁷⁸⁾ Zákon č. 32/1957 Sb.

§ 33 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb. a zákona č. 238/2000 Sb.

(1) Skončí-li služební poměr příslušníka ve služebním poměru na dobu neurčitou jeho úmrtím, náleží každému pozůstalému úmrtné.

(2) Pro účely úmrtného se za pozůstalého považuje manžel, manželka, nezaopatřené dítě a za podmínky, že příslušník je povinen poskytovat výživu⁵⁴⁾, také rodič nebo další osoba.

(3) Výše úmrtného činí trojnásobek měsíčního služebního příjmu zemřelého příslušníka.

Hlava IV

Společná ustanovení o výsluhových nárocích

§ 170

Doba rozhodná pro výsluhové nároky

(1) Dobou rozhodnou pro výsluhové nároky je doba trvání služebního poměru a doby započtené ke dni účinnosti tohoto zákona nebo při přijetí do služebního poměru podle § 229.

(2) Do doby rozhodné pro výsluhové nároky se nezapočítává doba

- a) zařazení v neplacené záloze, s výjimkou zařazení v této záloze z důvodu čerpání mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené poskytnuté příslušníkovi v rozsahu, v němž je příslušnici poskytována mateřská dovolená, a zvolení do funkce v odborové organizaci,
- b) neschopnosti ke službě, po kterou nenáleží služební příjem ve zvláštních případech, nebo nemocenské,
- c) zproštění výkonu služby, jestliže příslušníkovi nebyl doplacen rozdíl, o který byl jeho služební příjem zkrácen, a
- d) výkonu vazby a trestu odnětí svobody, s výjimkou případů, kdy měl příslušník podle zvláštního právního předpisu⁷⁹⁾ nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu odnětí svobody,

§ 171

Měsíční služební příjem pro účely stanovení výše výsluhových nároků

(1) Za měsíční služební příjem se pro účely stanovení výše výsluhových nároků považuje průměrný hrubý služební příjem poskytovaný podle tohoto zákona za předchozí kalendářní rok přede dnem skončení služebního poměru příslušníka. Jestliže služební poměr skončil posledním dnem kalendářního roku, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z tohoto kalendářního roku. Trval-li služební poměr po dobu kratší než 1 rok, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z celé doby trvání služebního poměru. Je-li to pro příslušníka výhodnější, zjišťuje se průměrný hrubý služební příjem za předchozí 3 kalendářní roky.

(2) Do doby, za kterou se zjišťuje průměrný hrubý služební příjem, se nezapočítává doba, po níž se příslušníkovi poskytovaly dávky nemocenské péče.

(3) Při stanovení výsluhových nároků se nepřihlíží ke snížení služebního příjmu v důsledku zproštění výkonu služby a uložení kázeňského trestu snížení základního tarifu.

§ 172

Výplata výsluhových nároků

---

⁷⁹⁾ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. 120/2001 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 234/2002 Sb.

(1) Odchodné a úmrtné se vyplácí jednorázově do 30 dnů ode dne skončení služebního poměru.

(2) Bývalému příslušníkovi, jehož služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1 písm. d) nebo písm. l) a je proti němu vedeno trestní řízení, se odchodné a výsluhový příspěvek vyplácí až po pravomocném skončení tohoto řízení, jestliže nebyl odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně.

(3) Výsluhový příspěvek se vyplácí měsíčně v termínech stanovených pro výplatu důchodu.⁷⁷⁾

§ 173

Srážky z výsluhových nároků

Srážky z výsluhových nároků lze provádět ve prospěch bezpečnostního sboru jen na základě dohody o srážkách z výsluhových nároků nebo na základě vykonatelného rozhodnutí služebního funkcionáře. Srážka z úmrtného se neprovádí.

ČÁST DVANÁCTÁ ŘÍZENÍ VE VĚCECH SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 174

Účastníci řízení

Účastníkem řízení (dále jen „účastník“) je příslušník, bývalý příslušník nebo pozůstalý po příslušníkovi; účastníkem řízení o jednání, které má znaky přestupku, je též navrhovatel.⁸⁰⁾

Předmět řízení

§ 175

V řízení ve věcech služebního poměru se rozhoduje o právech nebo povinnostech účastníků.

§ 176

Řízení ve věcech služebního poměru se nevztahuje na

- a) přijímací řízení,
- b) služební hodnocení,
- c) vyslání na služební cestu,
- d) vyslání na studijní pobyt,
- e) vyslání na ozdravný pobyt,
- f) nařízení služební pohotovosti,
- g) rozvržení doby služby v týdnu,
- h) nařízení služby přesčas,
- i) určení nástupu dovolené a odvolání z ní a
- j) udělování služebního volna s poskytnutím služebního příjmu.

---

⁸⁰⁾ § 68 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb.

Zastoupení

§ 177

(1) Účastník si v řízení může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí, v níž musí být uveden rozsah zmocněncova oprávnění, jinak je neplatná.

(2) Zmocněnec jedná jménem zastoupeného a ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

(3) Překročí-li zmocněnec rozsah svého oprávnění, je tím zastoupený vázán pouze v případě, že takový úkon schválí nebo na jeho základě jedná.

§ 178

Zástupcem účastníka, který byl rozhodnutím soudu zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena, je soudem ustanovený opatrovník.⁸¹⁾

§ 179

Práva a povinnosti účastníka v řízení

(1) Účastník má právo

- a) nahlížet do spisu a pořizovat si z něj výpisy, navrhovat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení, na poskytnutí informací o řízení potřebných k hájení svých práv a oprávněných zájmů, vyjádřit v řízení své stanovisko, klást otázky svědkům a znalcům, a
- b) vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhnout jejich doplnění.

(2) Účastník je povinen postupovat tak, aby řízení neztěžoval a nezpůsobil jeho průtahy.

§ 180

Podání a postoupení podání

(1) Účastník může učinit podání služebnímu funkcionáři, který je oprávněn ve věci rozhodnout, a to písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem.⁸²⁾ Za podmínky, že podání je do 3 dnů doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu nebo telefaxu.

(2) Podání se posuzuje podle svého obsahu. Musí z něj být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, vrátí jej služební funkcionář účastníkovi, vyzve jej k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

(3) Podání je doručeno, jestliže je převzato služebním funkcionářem uvedeným v odstavci 1. V případě, že jde o podání, pro něž je stanovena zákonná lhůta, považuje se podání za doručené, jestliže je podáno na místo, které je k tomu účelu určeno nebo je k tomu účelu obvyklé (podatelna bezpečnostního sboru nebo organizační části), anebo je držiteli poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jinému provozovateli poštovních služeb podáno s označením „doporučeně“.

⁸¹⁾ § 192 občanského soudního řádu.

⁸²⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 517/2002 Sb.

(4) Není-li služební funkcionář příslušný k rozhodnutí ve věci, je povinen postoupit podání příslušnému služebnímu funkcionáři bezodkladně a uvědomit o tom účastníka.

(5) Služební funkcionář je povinen rozhodnout o podání do 30 dnů a ve složitějších případech do 60 dnů od jeho doručení.

§ 181

Doručování

(1) Rozhodnutí doručuje bezpečnostní sbor účastníkovi do vlastních rukou na služebně, v místě trvalého pobytu (ubytování) nebo kdekoliv, kde bude zastižen.

(2) Není-li možno rozhodnutí doručit způsobem uvedeným v odstavci 1, lze jej doručit prostřednictvím držitele poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jiného provozovatele poštovních služeb.⁸³⁾ Rozhodnutí se zasílá na poslední známé místo pobytu účastníka jako zásilka s označením „do vlastních rukou“ a se žádostí o písemné potvrzení o jejím dodání.

(3) Nebyl-li účastník, kterému má být zásilka doručena, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží zásilku v místě příslušné provozovně držitele poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jiného provozovatele poštovních služeb nebo u orgánu obce a účastníka o tom vhodným způsobem uvědomí. Zásilka se uloží po dobu 10 dnů. Počátek doby uložení musí být na zásilce vyznačen. Není-li zásilka v době uvedené ve větě druhé účastníkem vyzvednuta, vrátí ji držitel poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jiný provozovatel poštovních služeb odesílajícímu služebnímu funkcionáři jako nedoručitelnou. Odmítne-li účastník zásilku převzít, držitel poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jiný provozovatel poštovních služeb tuto skutečnost vyznačí na zásilce a odesílajícímu služebnímu úřadu zásilku vrátí.

(4) Povinnost rozhodnutí doručit je splněna, jestliže účastník písemnost převezme nebo jestliže byla zásilka držitelem poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo jiným provozovatelem poštovních služeb vrácena odesílajícímu služebnímu funkcionáři jako nedoručitelná a účastník svým jednáním nebo opomenutím doručení zásilky zmařil. Účinky doručení nastanou i tehdy, jestliže účastník odmítne zásilku přijmout.

(5) Je-li účastník v řízení zastupován, doručuje se rozhodnutí jeho zástupci.

(6) Ustanovení odstavce 1 až 5 se použije i při doručování jiných písemností.

§ 182

Náklady řízení

(1) Náklady řízení, které vznikly bezpečnostnímu sboru, nese tento sbor. Náklady řízení, které vznikly účastníkovi, nese účastník.

(2) Jestliže je účastník v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení úspěšný, má nárok na náhradu nákladů od bezpečnostního sboru. Jestliže má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů. Nárok musí účastník uplatnit před ukončením řízení, a jestliže to není možné, do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jinak zaniká.

(3) Bezpečnostní sbor hradí svědkovi nutné výdaje spojené s podáním svědecké výpovědi a prokázaný ušlý výdělek. Nárok musí svědek uplatnit nejpozději do 5 dnů ode dne jejich vzniku, jinak zaniká.

---

⁸³⁾ Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

(4) Bezpečnostní sbor hradí osobě, která není účastníkem řízení, náklady spojené s předložením listiny nebo s ohledáním. Nárok musí osoba uplatnit nejpozději do 5 dnů ode dne jejich vzniku, jinak zaniká.

(5) Při náhradě výdajů a poskytování odměn znalcům a tlumočnickům se postupuje podle zvláštního právního předpisu.⁸⁴⁾

Hlava II

Průběh řízení

§ 183

Zahájení řízení

(1) Řízení se zahajuje na žádost účastníka nebo z podnětu bezpečnostního sboru.

(2) Řízení je zahájeno dnem, kdy

k) a) je žádost účastníka doručena věcně příslušnému služebnímu funkcionáři, nebo
l) b) služební funkcionář učiní první úkon vůči účastníku, jestliže se zahajuje řízení z podnětu bezpečnostního sboru.

m)

n) (3) Řízení je neveřejné.

§ 184

Zastavení řízení

Služební funkcionář řízení zastaví, jestliže účastník vzal svou žádost zpět, účastník v určené lhůtě neodstraní podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení, byla podána žádost zjevně právně nepřipustná nebo se žádost stala zjevně bezpředmětnou. Řízení, které bylo zahájeno z podnětu bezpečnostního sboru, se zastaví, jestliže odpadl jeho důvod.

§ 185

Podklady rozhodnutí

(1) Služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

(2) Důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořizovaná dokumentace skutkového děje.

(3) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého pohlaví, národnosti nebo rasy, má služební funkcionář za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

(4) Služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

(5) Vyskytne-li se v řízení otázka, o které již bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem, je služební funkcionář rozhodnutím vázán. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, která nepřísluší služebnímu funkcionáři rozhodnout, a která dosud nebyla pravomocně vyřešena, služební funkcionář může dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení o dané otázce nebo si o ní může učinit úsudek. Služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Probíhá-li před příslušným

---

⁸⁴⁾ Zákon č. 36/1967 Sb.

orgánem řízení o předběžné otázce, vyčká služební funkcionář jeho výsledku.

§ 186

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutím je úkon služebního funkcionáře v určité věci, jímž se zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určeného účastníka nebo jímž se prohlašuje, že tento účastník má určitá práva a povinnosti.

(2) Rozhodnutí musí

- a) být v souladu s právními předpisy,
- b) být vydáno příslušným služebním funkcionářem,
- c) být dostatečně obsahově určité,
- d) obsahovat předepsané náležitosti a
- d) mít vždy písemnou formu.

(3) Rozhodnutí obsahuje výrok, odůvodnění a poučení o odvolání (rozkladu). Dále obsahuje jméno, příjmení, datum narození, případně evidenční číslo, služební hodnost a hodnostní označení účastníka, kterého se týká, datum vydání rozhodnutí, jméno, příjmení, služební hodnost, hodnostní označení a podpis služebního funkcionáře, který ve věci rozhodoval, a otisk razítka bezpečnostního sboru se státním znakem. Osobní údaje příslušníka zpravodajské služby mohou být uvedeny v rozsahu umožňujícím zakrytí jeho totožnosti.

(4) Výrok obsahuje řešení otázky, která je předmětem rozhodování, ustanovení právního nebo služebního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto, popřípadě též rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady řízení. V případě, že je účastníku ukládána povinnost k plnění, obsahuje rovněž lhůtu pro její splnění.

(5) V odůvodnění služební funkcionář uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže služební funkcionář vyhoví žádosti účastníka v plném rozsahu.

(6) V poučení o odvolání (rozkladu) se uvede, zda je rozhodnutí konečné, nebo zda je možno proti němu podat odvolání (rozklad). Jestliže je možno podat proti němu odvolání (rozklad), poučení obsahuje údaje o tom, od kterého dne běží lhůta pro podání odvolání (rozkladu), v jaké lhůtě je možno je podat a ke kterému služebnímu funkcionáři se podává.

(7) O konkrétním právu či povinnosti účastníka není možno rozhodnout opakovaně bez změny skutkového stavu, nejde-li o přezkoumání rozhodnutí; to neplatí v případě rozhodnutí o náhradě škody, jestliže po rozhodnutí dojde k podstatné změně podmínek, za nichž bylo o škodě rozhodnuto.

(8) Chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí opraví služební funkcionář kdykoliv i bez návrhu a vyzorumí o tom účastníka.

§ 187

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Rozhodnutí, proti kterému již nelze podat odvolání (rozklad), je v právní moci.

(2) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže je v právní moci nebo jestliže odvolání (rozklad) proti němu nemá odkladný účinek. Je-li v rozhodnutí uložena povinnost k plnění, pravomocné rozhodnutí je vykonatelné, uplynula-li lhůta k plnění.

(3) Na žádost účastníka bezpečnostní sbor na písemné vyhotovení rozhodnutí vyznačí, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, popřípadě vykonatelnosti.

Hlava III

Řízení o propuštění podle § 42 odst. 1 písm. d)

§ 188

Při řízení o propuštění podle § 42 odst. 1 písm. d) (dále jen „zvláštní řízení“) je postupováno podle hlavy I a II s výjimkou ustanovení § 179 odst. 1 písm. b).

§ 189

Zahájení zvláštního řízení

(1) Zvláštní řízení je zahájeno dnem, kdy ředitel bezpečnostního sboru nebo vedoucí organizační části bezpečnostního sboru, jenž má pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru, učiní první úkon vůči účastníkovi.

(2) Prvním úkonem může být doručení rozhodnutí o propuštění, jestliže služební funkcionář uvedený v odstavci 1 zjistil takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí.

§ 190

Odvolání je možno podat do 7 kalendářních dnů ode dne doručení rozhodnutí o propuštění. Odvolání nemá odkladný účinek.

Hlava IV

Řízení o kázeňském přestupku a o jednání, které má znaky přestupku

§ 191

Ukládání kázeňských trestů

(1) Řízení o kázeňském přestupku a o jednání, které má znaky přestupku²²⁾, vede služební funkcionář ústně. O ústním jednání a o důležitých úkonech v řízení vyhotovuje písemný záznam.

(2) Příslušníkovi musí být před uložením kázeňského trestu dána možnost vyjádřit se k věci, navrhopvat důkazy a hájit se. Služební funkcionář musí vyslechnout také osobu, která podala podnět k zahájení řízení.

(3) Na příslušníka, o jehož kázeňském přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku, se vede řízení, se do doby, než je o jeho vině pravomocně rozhodnuto, hledí, jako by byl nevinný.

(4) Řízení o kázeňském přestupku a o jednání, které má znaky přestupku, nelze vést společně.

(5) Při určení druhu kázeňského trestu se přihlédne k závažnosti kázeňského přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, pohnutkám, dosavadnímu přístupu příslušníka k plnění služebních povinností a k tomu, zda již byl kázeňsky trestán. Jestliže se

ve společném řízení projednává více kázeňských přestupků téhož příslušníka, přihlédne se při ukládání druhu kázeňského trestu též k této skutečnosti.

(6) Za více kázeňských přestupků téhož příslušníka projednaných ve společném řízení uloží služební funkcionář kázeňský trest podle nejzávažnějšího kázeňského přestupku.

(7) Kázeňský trest odnětí služební hodnosti se ukládá za kázeňský přestupek se zvlášť škodlivým následkem, za porušení povinnosti vyplývající z omezení práv příslušníka, za jednání, kterým příslušník porušil služební slib, za opakované spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem, jestliže předcházející uložení kázeňských trestů nevedlo v období 3 let k obnovení služební kázně příslušníka, za jednání, které má znaky přestupku a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, anebo za opakované dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení.

(8) Od uložení kázeňského trestu lze v rozhodnutí o kázeňském přestupku upustit, jestliže k nápravě příslušníka postačí samotné projednání kázeňského přestupku.

(9) Kázeňský trest lze uložit nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dověděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku nebo přestupku, a nejpozději do 1 roku ode dne, kdy došlo ke spáchání tohoto jednání. Kázeňský trest je příslušníkovi uložen dnem, v němž je mu doručeno rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.

(10) Kázeňský trest nelze uložit příslušníkovi, který již byl za týž skutek pravomocně odsouzen.

§ 192

Postoupení věci

Služební funkcionář věc bezodkladně postoupí státnímu zástupci i v průběhu řízení, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že jde o trestný čin.

§ 193

Zastavení řízení o kázeňském přestupku

Služební funkcionář zastaví řízení o kázeňském přestupku, jestliže zjistí, že

- a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není kázeňským přestupkem,
- b) skutek nespáchal příslušník,
- c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo příslušníkovi prokázáno,
- d) odpovědnost za kázeňský přestupek zanikla,
- e) o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto orgánem činným v trestním řízení,
- f) příslušník zemřel, nebo
- g) věc byla postoupena podle § 192 po zahájení řízení.

§ 194

Zvláštní postup při projednávání jednání, které má znaky přestupku

(1) Při projednávání jednání, které má znaky přestupku, se postupuje podle zvláštního právního předpisu,²²⁾ jde-li o

- o) a) rozhodování, zda má jednání příslušníka všechny znaky potřebné k určení viny,
- p) b) rozhodování o propadnutí věci, zákazu činnosti a upuštění od výkonu jeho zbytku,
- q) c) ukládání ochranného opatření zabránění věci,
- r) d) posuzování, zda byla zmeškána lhůta k podání podnětu,
- s) e) společné řízení,
- t) f) odložení věci, nebo

u) g) zastavení řízení.

(2) Za jednání, které má znaky přestupku ublížení na cti, ublížení na zdraví z nedbalosti, úmyslného narušení občanského soužití nebo proti majetku spáchané mezi osobami blízkými, lze uložit kázeňský trest jen tehdy, jestliže podnět k zahájení řízení podala postižená osoba nebo její zákonný zástupce anebo opatrovník; jde-li o jednání, které má znaky přestupku ublížení na cti, lze uložit kázeňský trest až po neúspěšném pokusu o smír osoby ublížené na cti a příslušníka. O způsobu vyřízení tohoto jednání vyrozumí služební funkcionář osobu, která podala podnět.

(3) Jestliže služební funkcionář příslušníkovi ukládá kázeňský trest snížení základního platu za jednání, které má znaky přestupku, nesmí překročit jeho úhrnná výše horní hranici pokuty, která je za toto jednání stanovena zvláštním právním předpisem.²²⁾

(4) Kázeňský trest zákazu činnosti se vykoná i tehdy, jestliže příslušníkovi, kterému byl uložen, skončil služební poměr.

Hlava V

Přezkoumávání rozhodnutí

§ 195

Odvolání

(1) Účastník může podat odvolání proti rozhodnutí služebního funkcionáře do 15 dnů ode dne jeho doručení. Účastník podává odvolání u služebního funkcionáře, který rozhodnutí vydal.

(43) (2) Jestliže účastník v důsledku chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podal odvolání po uplynutí stanovené lhůty nebo u nepřislušného služebního funkcionáře, má se za to, že je podal včas a u příslušného služebního funkcionáře, učiní-li tak nejpozději do 90 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

(44) (3) Účastník může vzít odvolání zpět, dokud mu není doručeno rozhodnutí o odvolání. Vezme-li účastník odvolání zpět, nemůže je podat znovu.

(4) Odvolání nemá odkladný účinek, s výjimkou odvolání proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, o náhradě škody nebo o povinnosti vrátit bezdůvodné obohacení.

(5) Služební funkcionář, který napadené rozhodnutí vydal, může rozhodnutí zrušit nebo změnit, jestliže odvolání plně vyhoví. Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání. Jestliže tak neučiní, je povinen předložit odvolání spolu se svým stanoviskem do 15 dnů ode dne jeho podání odvolacímu orgánu.

(6) Odvolacím orgánem je služební funkcionář nadřízený služebnímu funkcionáři, který napadené rozhodnutí vydal. Jde-li o rozhodnutí ředitele organizační složky státu zřízené k plnění úkolů zřizovatele, vedoucího organizační jednotky ministerstva nebo rektora Policejní akademie České republiky, je odvolacím orgánem ředitel bezpečnostního sboru.

(7) Odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, v rozsahu, jaký je uveden v odvolání. Zákonnost přezkoumává v celém rozsahu. K vadám řízení přihlíží jen tehdy, pokud mohly mít vliv na zákonnost nebo správnost napadeného rozhodnutí.

(8) Odvolací orgán je povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů ode dne jeho podání. Jsou-li pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změní nebo zruší a řízení zastaví; jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

(9) Proti rozhodnutí o odvolání není možno podat odvolání.

§ 196

Rozklad

(1) Proti rozhodnutí ministra nebo vládou určeného člena vlády je možno podat rozklad do 15 dnů ode dne jeho doručení.

(2) O rozkladu rozhoduje služební funkcionář, který napadené rozhodnutí vydal; v řízení o rozkladu se postupuje podle § 195.

§ 197

Obnova řízení

(1) Řízení, které je ukončeno rozhodnutím, jež nabylo právní moci, se na žádost účastníka obnoví, jestliže

- a) a) vyšla najevo nová skutečnost, která existovala v době původního řízení a kterou nemohl účastník, jemuž je ku prospěchu, bez svého zavinění v tomto řízení uplatnit,
- b) b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak, nebo
- c) c) rozhodnutí se opírá o důkaz, o němž se zjistilo, že je nepravdivý,
- d) a tato skutečnost může mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí.

(45) (2) Účastník může podat žádost o obnovu řízení do 90 dnů ode dne, kdy se o některém důvodu uvedeném v odstavci 1 dozvěděl, nejpozději do 4 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

(46) (3) Nové řízení ve věci provede služební funkcionář, který rozhodnutí vydal.

(4) Novým rozhodnutím ve věci se původní rozhodnutí ruší.

(5) Proti novému rozhodnutí ve věci je možno podat odvolání (rozklad).

§ 198

Přezkumné řízení

(1) Pravomocné rozhodnutí, o němž se účastník nebo služební funkcionář domnívá, že je v rozporu s právními předpisy, přezkoumá příslušný ministr, a jde-li o rozhodnutí služebního funkcionáře Bezpečnostní informační služby, vládou určený člen vlády.

(2) Služební funkcionář, který rozhodnutí vydal, může vyhovět podnětu účastníka k přezkoumání rozhodnutí v celém rozsahu. Jestliže bylo vedeno odvolací řízení, může vyhovět podnětu účastníka i odvolací orgán.

(3) Při přezkoumávání rozhodnutí vychází služební funkcionář z právního stavu a skutkových okolností existujících v době jeho vydání.

(4) Přezkumné řízení lze zahájit nejdéle do 4 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí a rozhodnutí v přezkumném řízení lze vydat do 5 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí v přezkumném řízení je možno podat rozklad. Proti rozhodnutí služebního funkcionáře podle odstavce 2 je možno podat odvolání.

§ 199

Poradní komise

O odvolání (rozkladu), v obnoveném řízení, v přezkumném řízení a o námitkách proti služebnímu hodnocení rozhoduje služební funkcionář na základě návrhu poradní komise. Členy poradní komise jmenuje a pravidla jejího jednání stanoví služební funkcionář, pro kterého poradní komise připravuje návrh rozhodnutí.

Hlava VI

Výkon rozhodnutí a přezkoumávání pravomocných rozhodnutí soudem

§ 200

Výkon rozhodnutí

(1) Nesplní-li účastník ve stanovené lhůtě povinnost k peněžitému plnění, která je mu uložena vykonatelným rozhodnutím, rozhodne služební funkcionář o srážkách z jeho služebního příjmu nebo výsluhových nároků.

(2) Nelze-li zajistit výkon rozhodnutí způsobem uvedeným v odstavci 1, ředitel bezpečnostního sboru podá návrh soudu na nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 201

Přezkoumávání pravomocných rozhodnutí soudem

(47)(1) Účastník může podat žalobu u soudu proti rozhodnutí, které bylo vydáno v řízení podle tohoto zákona, do 60 dnů od právní moci rozhodnutí.

(48) (2) Byla-li podána žaloba podle odstavce 1 proti pravomocnému rozhodnutí služebního funkcionáře, kterým se ukládá kázeňský trest, náhrada škody nebo povinnost vrátit bezdůvodné obohacení, odkládá se vykonatelnost tohoto rozhodnutí do nabytí právní moci rozhodnutí soudem.

ČÁST TŘINÁCTÁ INFORMOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ A PROJEDNÁVÁNÍ ZÁLEŽITOSTÍ TÝKAJÍCÍCH SE VÝKONU SLUŽBY A VZTAHY BEZPEČNOSTNÍHO SBORU A ODBOROVÉ ORGANIZACE

§ 202

Právo na informace a projednání záležitostí týkajících se výkonu služby

(49) (1) Příslušníci mají právo na informace a na projednání záležitostí, které se týkají výkonu služby. Jestliže u bezpečnostního sboru nepůsobí odborová organizace, je bezpečnostní sbor povinen příslušníky informovat a jednat s nimi přímo. Za projednání záležitostí týkajících se výkonu služby se považuje jednání mezi bezpečnostním sborem a příslušníky nebo jednání mezi bezpečnostním sborem a příslušným orgánem odborové organizace za účelem dosažení shody o podmínkách výkonu služby.

(50) (2) Bezpečnostní sbor je povinen informovat příslušníky o

- a) a) pravděpodobném vývoji zaměstnanosti v bezpečnostním sboru,
- b) b) stavu a struktuře příslušníků v bezpečnostním sboru,
- c) c) základních podmínkách výkonu služby a jejich změnách a
- d) d) stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby.

(51) (3) Bezpečnostní sbor je povinen s příslušníky projednat otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby v rozsahu stanoveném zákonem.

§ 203

Působnost odborové organizace a vyššího odborového orgánu

(52) (1) Odborová organizace, která působí v bezpečnostním sboru, má právo na informace a na projednání záležitostí, které se týkají výkonu služby, a dále je oprávněna

(53) a) projednat a zaujmout stanovisko k podkladům potřebným pro systemizaci služebních míst bezpečnostního sboru,

a) b) projednat a zaujmout stanovisko k systému hodnocení a odměňování příslušníků a k vývoji služebních příjmů,

c) být informována o příslušníkovi přijatém do služebního poměru,

b) d) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se změn a skončení služebního poměru,

c) e) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům právních předpisů,

d) f) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům na rozvržení doby služby,

e) g) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům na zlepšení podmínek výkonu služby a tyto návrhy předkládat,

f) h) být zúčastněna v hodnotících a poradních orgánech služebního funkcionáře a

g) i) vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby.

(54) (2) Nevyjádří-li se odborová organizace k návrhu na projednání a zaujetí stanoviska ve věcech uvedených v odstavci 1 písm. a) nebo d) až g) do 15 dnů ode dne, kdy jí byl doručen písemný návrh, nebo v dohodnuté lhůtě, postupuje služební funkcionář dále bez jejího stanoviska.

(55) (3) Vyšší odborový orgán při projednávání podle § 202 odst. 1 je zejména oprávněn

(56) a) projednávat a zaujímat stanoviska v záležitostech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a písm. e) a písm. f),

(57) b) být účasten v hodnotících a poradních orgánech ředitele bezpečnostního sboru,

(58) c) vykonávat kontrolu nad dodržováním právních a služebních předpisů a nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby.

(59) (4) Služební funkcionář je povinen zajistit, aby odborová organizace, která působí v bezpečnostním sboru, a vyšší odborový orgán mohly uskutečňovat oprávnění, která jim stanoví tento zákon.

(60) (5) Za odborovou organizaci, která působí v bezpečnostním sboru, jedná příslušný odborový orgán. Za příslušný odborový orgán nebo vyšší odborový orgán se pro účely tohoto zákona považuje orgán, který je oprávněn vystupovat v právních vztazích jménem příslušné odborové organizace; za vyšší odborový orgán se považuje též ústřední odborový orgán, který je oprávněn vystupovat v právních vztazích jménem příslušného svazu odborových organizací.⁸⁵⁾

---

⁸⁵⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb., zákona č. 513/1991 Sb., zákona č. 68/1993 Sb. a zákona č. 151/2002 Sb.

§ 204

Kolektivní dohoda

(61)(1) Za účelem zlepšení podmínek výkonu služby příslušníků, zdravotních, sociálních a kulturních podmínek může příslušný odborový orgán, popřípadě vyšší odborový orgán, uzavřít jménem příslušníků kolektivní dohodu s bezpečnostním sborem.

(62)(2) Na postup při uzavírání kolektivní dohody, na její platnost, účinnost a na řešení kolektivních sporů se vztahují ustanovení zvláštního právního předpisu⁸⁶⁾ přiměřeně, s výjimkou ustanovení o stávce a o výluce.

§ 205

Ochrana odborových funkcionářů a zabezpečení činnosti odborových organizací

(1) Příslušník, který byl zvolen do funkce v orgánu odborové organizace, nesmí být pro výkon této funkce propuštěn ze služebního poměru.

(2) Bezpečnostní sbor je povinen odborové organizaci, která v něm působí, poskytnout informace a podklady k výkonu její činnosti a je povinen přihlížet k jejím stanoviskům. Dále je povinen vytvářet materiálně technické podmínky pro činnost odborové organizace a umožnit příslušníkům konání voleb do jejich orgánů.

(63)(3) Okruh funkcí v odborovém orgánu, k jejichž výkonu budou příslušníci dlouhodobě uvolněni, stanoví ředitel bezpečnostního sboru v dohodě s příslušným odborovým svazem.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Hlava I

Společná ustanovení

§ 206

Výklad některých pojmů

(1) Za důležitý zájem služby se považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.

(2) Za člena rodiny se považuje manžel nebo manželka příslušníka, jeho děti, osvojenci, děti svěřené do pěstounské péče nebo do výchovy na základě rozhodnutí příslušného orgánu, rodiče, osvojitelé, nebo další osoby, které žijí s příslušníkem v domácnosti.⁸⁷⁾

§ 207

Osobní údaje

(64) (1) Bezpečnostní sbor zpracovává osobní údaje příslušníka, které jej identifikují, údaje o jeho způsobilosti k výkonu služby, dosaženém vzdělání, osobním stavu a bezúhonnosti, jež jsou potřebné pro rozhodování ve věcech služebního poměru, zabezpečení

⁸⁶⁾ Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 155/1995 Sb., zákona č. 220/2000 Sb. a zákona č. 151/2002 Sb.

⁸⁷⁾ § 115 občanského zákoníku.

řádného výkonu služby, uplatnění práv a povinností příslušníka ve služebním poměru. Dále zpracovává osobní údaje, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis.⁸⁸⁾

(2) Osobní údaje příslušníka a doklady nebo jejich ověřené kopie, které je osvědčují, vede bezpečnostní sbor v osobním spisu příslušníka. Dále v něm vede dokumentaci o průběhu služebního poměru příslušníka. Tu tvoří zejména doklady o způsobilosti příslušníka vykonávat službu, rozhodnutí ve věcech služebního poměru a služební hodnocení.

(3) Příslušník je povinen oznámit služebnímu funkcionáři změnu v osobních údajích do 8 dnů ode dne změny.

(4) Příslušník, jehož se spis týká, může nahlížet do osobního spisu, činit z něj výpisy a na náklady bezpečnostního sboru požadovat stejnopisy listin.

(5) Za podmínek a v rozsahu stanoveném ředitelem bezpečnostního sboru může do osobního spisu nahlížet i

- a) služební funkcionář,
- b) odvolací orgán,
- c) členové poradní komise,
- d) vedoucí příslušník,
- e) příslušník (zaměstnanec) personálního, kontrolního, právního nebo bezpečnostního útvaru.

a) (6) Právo nahlížet do osobního spisu má též zaměstnanec Národního bezpečnostního úřadu; to neplatí pro nahlížení do osobního spisu příslušníka zpravodajské služby.

(7) Ochranu osobních údajů v osobním spisu upravuje zvláštní právní předpis.²⁸⁾

(8) Bezpečnostní sbor uchovává osobní spis příslušníka po dobu 50 let. Po uplynutí této doby se postupuje podle zvláštního právního předpisu.⁸⁹⁾

§ 208

Služební hodnocení

(1) Služební hodnocení příslušníka obsahuje posouzení jeho odbornosti, kvality plnění služebních povinností a úrovně teoretických znalostí včetně jejich aplikace při výkonu služby. Služební hodnocení obsahuje i úkoly pro další odborný rozvoj příslušníka.

(2) Služební hodnocení je podkladem pro rozhodování ve věcech služebního poměru příslušníka. Provádí jej vedoucí příslušník (dále jen „hodnotitel“) nebo jím pověřený příslušník.

---

⁸⁸⁾ Například zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 293/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 518/2002 Sb.

⁸⁹⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění zákona č. 343/1992 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

Vyhláška č. 117/1974 Sb., kterou se stanoví kritéria pro posuzování písemností jako archiválií a podrobnosti skartačního řízení.

Vyhláška č. 118/1974 Sb., o podnikových archivech.

(3) Opis služebního hodnocení obdrží hodnocený příslušník. Jestliže s ním nesouhlasí, má právo podat proti němu písemné námítky vedoucímu hodnotiteli do 15 dnů ode dne jeho obdržení. Vedoucí hodnotitele námítkám vyhoví a služební hodnocení změní nebo námítky zamítne a služební hodnocení potvrdí do 30 dnů ode dne jejich podání.

(4) V závěru služebního hodnocení hodnotitel uvede, zda příslušník ve výkonu služby dosahuje

- a) vynikajících výsledků,
- b) velmi dobrých výsledků,
- c) dobrých výsledků,
- d) dobrých výsledků s výhradami, nebo
- e) neuspokojivých výsledků.

(5) Služební hodnocení příslušníka ve služebním poměru na dobu určitou se provádí jednou ročně; provádí se vždy před konáním služební zkoušky. Služební hodnocení příslušníka ve služebním poměru na dobu neurčitou se provádí podle potřeby, nejméně jednou za 3 roky. Služební hodnocení se provádí též na základě žádosti příslušníka, nejdříve však po uplynutí 6 měsíců od posledního služebního hodnocení.

(6) Služební hodnocení se nezpracovává na příslušníka, který v hodnoceném období vykonával službu kratší než 6 měsíců.

(7) Ředitel bezpečnostního sboru služebnímu hodnocení nepodléhá.

§ 209

Způsobilost účastníka

(1) Způsobilost účastníka mít v právních vztazích podle tohoto zákona práva a povinnosti se řídí zvláštním právním předpisem.⁹⁰⁾

(2) Způsobilost účastníka nabývat vlastními právními úkony práv a brát na sebe povinnosti (procesní způsobilost), jakož i zbavení či omezení způsobilosti soudem se řídí zvláštním právním předpisem.⁹⁰⁾

§ 210

Neplatnost právního úkonu účastníka

Neplatný je právní úkon účastníka, který

- b) a) je svým obsahem nebo účelem v rozporu se zákonem nebo jej obchází,
- c) b) nebyl učiněn svobodně, vážně, určitě nebo srozumitelně,
- d) c) nebyl učiněn formou stanovenou zákonem,
- e) d) směřuje ke vzdání se práv předem,
- f) e) byl učiněn v duševní poruše, jež ho činí k tomuto právnímu úkonu nezpůsobilým, nebo
- g) f) nemá způsobilost k právním úkonům.

Promlčení

§ 211

---

⁹⁰⁾ § 8 až 10 občanského zákoníku.

(1) Právo se promlčí, jestliže nebylo uplatněno ve stanovené lhůtě. K promlčení práva se přihlídně jen v případě, že bezpečnostní sbor nebo účastník, vůči němuž se právo uplatňuje, se práva promlčení dovolá. Promlčené právo nelze v takovém případě přiznat.

(2) Jestliže příslušník uplatní svoje právo a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí lhůta po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které se vede řízení k nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 212

(1) Lhůta pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru činí 3 roky, není-li stanoveno jinak.

(2) Lhůta pro uplatnění nároku na jednotlivá opěťující se plnění činí 3 roky ode dne jejich splatnosti.

(3) Lhůta pro uplatnění nároku na náhradu škody činí 2 roky; začne běžet dnem, kdy se poškozený dozví, že škoda vznikla a kdo za ni odpovídá. Nárok na náhradu škody se promlčí, jestliže nebyl uplatněn ve lhůtě 3 let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, ve lhůtě 10 let ode dne, kdy došlo k události, ze které škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.

§ 213

(1) Právo přiznané pravomocným rozhodnutím se promlčuje ve lhůtě 10 let ode dne, kdy mělo být podle rozhodnutí plněno.

(2) Promlčecí lhůta uvedená v odstavci 1 platí i pro jednotlivé splátky, na něž bylo plnění v rozhodnutí rozloženo; promlčecí lhůta u jednotlivých splátek počíná běžet ode dne jejich splatnosti.

(3) Právo na náhradu za ztrátu na služebním příjmu a za ztížení společenského uplatnění z důvodu služebního úrazu nebo nemoci z povolání, právo na náhradu nákladů na výživu pozůstalých a na výsluhový příspěvek se nepromlčuje; promlčují se však nároky na jednotlivá plnění.

(4) Úroky a opěťující se plnění přiznaná pravomocným rozhodnutím, jejichž splatnost nastala po nabytí právní moci rozhodnutí, se promlčují po 3 letech ode dne jejich splatnosti.

§ 214

Zánik práva

K zániku práva z důvodu, že nebylo ve stanovené lhůtě vykonáno, dochází jen v případech uvedených v § 42 odst. 4, § 99 odst. 3, § 191 odst. 9, § 195 odst. 1, § 197 odst. 2 a 198 odst. 4; k zániku práva se přihlídně, i když není v řízení namítán.

§ 215

Lhůty

(1) Lhůta počíná běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.

(2) Bylo-li dohodnuto plnění ve splátkách, lhůta jednotlivých splátek počíná běžet ode dne jejich splatnosti. Je-li pro nesplnění splátky splatná celá dlužná částka, lhůta počíná běžet ode dne splatnosti nesplněné splátky.

§ 216

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná běžet. Není-li takový den v měsíci, případně poslední den lhůty na poslední den v měsíci. Polovinou měsíce je 15 dnů.

§ 217

Zánik a přechod nároků po smrti příslušníka

(1) Nárok na náhradu za škodu při služebním úrazu nebo nemoci z povolání zaniká smrtí příslušníka. Ostatní peněžité nároky nezanikají.

(2) Nároky ze služebního poměru až do výše trojnásobku průměrného služebního příjmu příslušníka přecházejí na jeho manžela, a není-li jej, na jeho děti, a není-li manžela ani dětí, na rodiče, jestliže s ním žili v době smrti v domácnosti. Jestliže není těchto osob, nároky se stávají předmětem dědictví.

(3) Peněžité nároky bezpečnostního sboru zanikají smrtí příslušníka, s výjimkou nároků, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto.

§ 218

Bezdůvodné obohacení

(1) Za bezdůvodné obohacení se považuje prospěch získaný plněním bez právního důvodu, z neplatného právního úkonu nebo z rozhodnutí služebního funkcionáře, které bylo zrušeno.

(2) Bezpečnostní sbor nebo příslušník, který získá bezdůvodné obohacení, je povinen je vydat.

§ 219

Mlčenlivost

Povinnost příslušníka zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby, trvá i po skončení služebního poměru; to neplatí, jestliže je příslušník této povinnosti zproštěn služebním funkcionářem, nestanoví-li zvláštní právní předpis²⁸⁾ jinak.

Hlava II

Přechodná ustanovení

§ 220

(65)(1) Příslušník ustanovený do funkce podle dosavadních právních předpisů, který vykonává službu podle § 1 odst. 4, bude dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ustanoven na služební místo, pro které splňuje stanovený stupeň vzdělání, a jmenován do služební hodnosti, která je stanovena pro toto služební místo. Splnění požadavku oboru nebo zaměření vzdělání a dalšího odborného požadavku pro služební místo se nevyžaduje.

(66)(2) Příslušníkovi ustanovenému do funkce podle dosavadních právních předpisů, který nevykonává službu podle § 1 odst. 4 a jehož nelze ustanovit na služební místo podle odstavce 1, skončí služební poměr ke dni 28. února 2005.

(67)(3) Příslušníkovi uvedenému v odstavci 1, který pro služební místo nespĺňuje další odborný požadavek, je bezpečnostní sbor povinen vytvořit podmínky pro splnění tohoto požadavku bez zbytečného odkladu.

(68)(4) Příslušníka je možno dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ustanovit na služební místo, pro které nespĺňuje stanovený stupeň vzdělání, a jmenovat do služební hodnosti stanovené pro toto služební místo, nejdéle však na dobu 8 let, jestliže nespĺňuje vysokoškolské vzdělání, nebo nejdéle na 4 roky, jestliže nespĺňuje úplné střední nebo úplné střední odborné vzdělání.

(69)(5) Příslušníka ustanoveného do funkce podle dosavadních právních předpisů je možno dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vyžaduje-li to důležitý zájem služby, ustanovit na služební místo a jmenovat do služební hodnosti, i když nespĺňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební hodnost, do níž má být jmenován.

(70)(6) Příslušník zařazený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona do zálohy činné, zálohy pro přechodně nezařazené nebo do zálohy pro studující na školách bude dnem nabytí účinnosti tohoto zákona jmenován do hodnosti a zařazen do zálohy, jestliže pro zařazení do zálohy splňuje podmínky stanovené tímto zákonem. Příslušník, který je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona zařazen do zálohy neplacené nebo je zproštěn výkonu služby, bude jmenován do hodnosti a ustanoven na služební místo až po vynětí ze zálohy neplacené nebo až po skončení zproštění výkonu služby, a to za podmínek stanovených v odstavci 1 nebo 3.

(71)(7) Příslušník, jehož služební poměr podle dosavadních právních předpisů trvá alespoň 3 roky, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává příslušníkem ve služebním poměru na dobu neurčitou.

(72)(8) Příslušník, jehož služební poměr podle dosavadních právních předpisů trvá kratší dobu než 3 roky, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává příslušníkem ve služebním poměru na dobu určitou, a to na dobu zbývající do uplynutí 3 let.

(73)(9) Příslušník uvedený v odstavci 4 se stává příslušníkem ve služebním poměru na dobu určitou v době trvání 8 let, jestliže nespĺňuje vysokoškolské vzdělání, nebo 4 let, jestliže nespĺňuje úplné střední nebo úplné střední odborné vzdělání. Do služebního poměru na dobu neurčitou se zařadí, jestliže splní stupeň vzdělání a obor nebo zaměření vzdělání stanovený pro služební hodnost, do níž je jmenován, a jeho služební poměr trval déle než 3 roky; vykonání služební zkoušky se v tomto případě nepožaduje. Do služebního poměru na dobu neurčitou se zařadí též příslušník, který byl v uvedené době ustanoven na služební místo, pro které splňuje stupeň vzdělání a obor nebo zaměření vzdělání, a jeho služební poměr trval déle než 3 roky.

(74) § 221

(75) Příslušník Policie České republiky povolaný k plnění úkolů v Úřadu pro zahraniční styky a informace se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává příslušníkem Úřadu pro zahraniční styky a informace.

(76) § 222

(77) Ředitel bezpečnostního sboru, který není ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve služebním poměru, se stává příslušníkem ve služebním poměru na dobu neurčitou.

§ 223

(1) Hodnost dosažená příslušníkem podle dosavadních právních předpisů zaniká dnem, který předchází dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Dnem nabytí účinnosti tohoto zákona má příslušník nárok na užívání hodnostního označení podle § 8 odst. 1.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na příslušníka, kterého prezident republiky jmenoval nebo povýšil do generálské hodnosti.

§ 224

Příslušníkovi, který je dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ustanoven na služební místo, na němž bude vykonávat službu srovnatelnou se službou vykonávanou do 31. prosince 2004, se pro účely zařazení do tarifního stupně započte celá doba praxe započtená podle dosavadního právního předpisu.⁹¹⁾

§ 225

Příslušník, kterému byl podle dosavadních právních předpisů udělen souhlas k členství v řídicích nebo kontrolních orgánech právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, k výkonu podnikatelské nebo živnostenské činnosti anebo jiné výdělečné činnosti v pracovním nebo obdobném poměru, je povinen bez zbytečného odkladu učinit úkon směřující k ukončení činnosti v souladu s příslušnými zvláštními právními předpisy,⁹²⁾ podle nichž je tato činnost vykonávána; to neplatí v případech, kdy se jedná o činnosti, které může příslušník vykonávat podle § 48.

§ 226

Složení služební přísahy podle dosavadních právních předpisů se považuje za složení služebního slibu podle tohoto zákona.

§ 227

Závazky, které vyplývají z dohod o rozšíření nebo zvýšení vzdělání uzavřených podle dosavadních právních předpisů, se nemění. Služební volno při studiu se poskytuje podle tohoto zákona.

§ 228

Nárok na náhradu cestovních výdajů přiznaných příslušníkovi podle dosavadních právních předpisů při vzniku služebního poměru nebo při přeložení na žádost příslušníka zaniká ke dni 31. prosince 2004. Služební funkcionář může příslušníkovi, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona žije odloučeně od člena rodiny v místě služebního působiště, přiznat náhrady podle § 153 odst. 2.

§ 229

(78)(1) Příslušníkům se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona provede zápočet dob pro účely výsluhových nároků.

---

⁹¹⁾ Nařízení vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací (služební platový řád), ve znění nařízení vlády č. 143/1995 Sb., nařízení vlády č. 72/1996 Sb., nařízení vlády č. 327/1996 Sb., nařízení vlády č. 354/1997 Sb., nařízení vlády č. 249/1998 Sb., nařízení vlády č. 127/2000 Sb., nařízení vlády č. 496/2000 Sb. a nařízení vlády č. 69/2002.

⁹²⁾ Například § 51 zákoníku práce.

(79)(2) Do doby rozhodné pro výsluhové nároky se započtou doby, po které trval služební poměr podle zvláštních právních předpisů⁹³⁾ na území České republiky, včetně doby trvání služebních poměrů na území československého státu do 31. prosince 1992, do nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou doby

- a) zařazení v neplacené záloze, s výjimkou zařazení v této záloze z důvodu čerpání mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené poskytnuté příslušníkovi v rozsahu, v němž je příslušníci poskytována mateřská dovolená, a s výjimkou zvolení do funkce v odborové organizaci.
- b) neschopnosti ke službě, po kterou nenáleží služební příjem ve zvláštních případech, nebo nemocenské, a
- c) zproštění výkonu služby, jestliže příslušníkovi nebyl doplacen rozdíl, o který byl jeho služební příjem zkrácen,
- d) výkonu vazby a trestu odnětí svobody, s výjimkou případů, kdy měl příslušník podle zvláštního právního předpisu⁷⁹⁾ nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu odnětí svobody.

a) (3) Do doby rozhodné pro výsluhové nároky se započtou též doby pracovního poměru, které se podle zvláštních právních předpisů⁹⁴⁾ posuzují jako doby služebního poměru, s výjimkou doby

- a) výkonu vazby a trestu odnětí svobody, s výjimkou případů, kdy podle zvláštního právního předpisu vznikl nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu odnětí svobody,
- b) pracovní neschopnosti, po kterou nenáleželo nemocenské,
- c) rodičovské dovolené (s výjimkou rodičovské dovolené poskytované příslušníkovi v rozsahu mateřské dovolené) a
- d) pracovního volna bez náhrady mzdy delšího než 1 měsíc.

(4) Do doby rozhodné pro výsluhový příspěvek se nezapočtou doby služby

---

⁹³⁾ Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 165/1964 Sb., zákona č. 59/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 65/1978 Sb., zákona č. 74/1990 Sb., zákona č. 228/1991 Sb., zákona č. 77/1992 Sb., zákona č. 226/1992 Sb., zákona č. 34/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění zákona č. 63/1983 Sb., zákona č. 74/1990 Sb., zákona č. 169/1990 Sb., zákona č. 546/1990 Sb., zákona č. 367/1991 Sb., zákona č. 77/1992 Sb., zákona č. 143/1992 Sb., zákona č. 286/1992 Sb. a zákona č. 33/1995 Sb.

Zákon č. 334/1991 Sb., o služebním poměru policistů zařazených ve Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, ve znění zákona č. 1/1992 Sb., zákona č. 143/1992 Sb. a zákona č. 245/1992 Sb.

Zákon č. 410/1991 Sb., o služebním poměru příslušníků Policajného zboru Slovenskej republiky, ve znění zákona č. 490/1992 Sb. a zákona č. 10/1993 Sb.

Zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 33/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

Zákon č. 527/1992 Sb., o Bezpečnostní informační službě České republiky, ve znění zákona č. 316/1993 Sb. a zákona č. 154/1994 Sb.

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb., zákona č. 254/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

⁹⁴⁾ Čl. VI zákona č. 113/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů,

zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

§ 44 zákona č. 230/1992 Sb. o Federální železniční policii.

§ 21 odst. 3 zákona č. 238/2000 Sb.

- a) příslušníka Sboru národní bezpečnosti zařazeného ve složce Státní bezpečnosti na úseku s kontrarozvědným nebo rozvědným zařazením anebo ve funkci vyšetřovatele nebo náčelníka odboru a vyšší ve složce Státní bezpečnosti,
- b) příslušníka v ozbrojených silách se zařazením ve vojenské kontrarozvědce,
- c) příslušníka v ozbrojených silách se zařazením v útvaru rozvědky Československé lidové armády, jestliže nebyl zařazen ve funkci obsluhy technických zařízení pro vojenský průzkum,
- d) příslušníka Sboru národní bezpečnosti zařazeného v politickovýchovné správě (útvary) Federálního ministerstva vnitra, Ministerstva vnitra České republiky nebo Ministerstva vnitra Slovenské republiky, který přímo vykonával politickovýchovnou činnost,
- e) příslušníka Sboru národní bezpečnosti zařazeného ve funkci zástupce náčelníka (velitele) pro politickovýchovnou práci,
- f) příslušníka Sboru nápravné výchovy zařazeného ve funkci zástupce náčelníka správy nebo útvaru pro politickovýchovnou práci a
- g) vojáka Československé lidové armády zařazeného v Hlavní politické správě Československé lidové armády, který přímo vykonával politickovýchovnou činnost nebo který byl zařazen ve funkci zástupce velitele pro politickovýchovnou práci anebo propagandisty.

(5) Zápočet dob podle odstavce 1 až 3 se provede též tehdy, jestliže je po dni nabytí účinnosti tohoto zákona přijat do služebního poměru příslušník, který již ve služebním poměru byl.

(6) Při výpočtu měsíčního služebního příjmu příslušníka, jehož služební poměr trval před nabytím účinnosti tohoto zákona a skončí do 31. prosince 2005, se postupuje jako při výpočtu měsíčního služebního příjmu příslušníka, jehož služební poměr vznikl ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, a to za podmínek stanovených v § 171 odst. 1.

§ 230

(1) Příspěvek za službu poskytovaný podle dosavadních právních předpisů se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležel ke dni, který předcházel dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Bývalému příslušníkovi, kterému podle dosavadních právních předpisů zanikl nárok na příspěvek za službu z důvodu vzniku nároku na starobní důchod nebo kterému z tohoto důvodu nárok na příspěvek za službu nevznikl, se nárok na příspěvek za službu obnoví a příspěvek za službu na žádost bývalého příslušníka se přizná ode dne účinnosti tohoto zákona, jestliže neuplynulo více než 5 let ode dne zastavení výplaty nebo ode dne skončení služebního poměru z důvodu zakládajícího nárok na příspěvek za službu, a to ve výši, v jaké byl naposledy vyplácen, popřípadě, jde-li o první přiznání, v jaké by k datu skončení služebního poměru náležel. Příspěvek za službu se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona.

§ 231

Příslušník, jehož služební poměr skončí do 3 let po nabytí účinnosti tohoto zákona a který nesplnil podmínku doby služby pro nárok na výsluhový příspěvek, s výjimkou příslušníka propuštěného podle § 42 odst. 1 písm. a) nebo podle § 42 odst. 1 písm. d), byl-li následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, má nárok na příspěvek za službu podle právních předpisů platných do 31. prosince 2004, jestliže by podle nich splnil podmínku doby služby pro nárok na příspěvek za službu. Příspěvek za službu se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona.

§ 232

(80) (1) Řízení ve věcech služebního poměru zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona provedou služební funkcionáři způsobem stanoveným v tomto zákoně, jestliže je rozhodováno o právu nebo povinnosti v něm obsaženém. V ostatních případech se řízení zastavuje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Podle dosavadních právních předpisů se posuzují rozhodnutí a právní úkony, které směřují ke skončení služebního poměru, i když služební poměr příslušníka má na jejich základě skončit až po nabytí účinnosti tohoto zákona; ustanovení § 220 se v tomto případě neužije. Nároky související se skončením služebního poměru příslušníka uvedeného ve větě první se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

§ 233

(1) Do vydání vyhlášky k provedení § 104 odst. 2 se postupuje podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a stížení společenského uplatnění.

(2) Do vydání nařízení vlády k provedení § 134 odst. 2 se postupuje podle § 13 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, ve znění nařízení vlády č. 461/2000 Sb.

§ 234

Základní tarif (§ 114 a násl.) v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni činí vždy od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 0,95násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok.

Hlava III

Závěrečná ustanovení

§ 235

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky.
2. Vyhláška č. 287/2002 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru příslušníků Policie České republiky.
3. Vyhláška č. 472/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 287/2002 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru příslušníků Policie České republiky.
4. Vyhláška č. 259/1997 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru celníků.
5. Vyhláška č. 155/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 259/1997 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru celníků.
6. Vyhláška č. 324/2001 Sb., kterou se stanoví požadavky na fyzickou a zdravotní způsobilost příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, druhy služeb zvláště obtížných a zdraví škodlivých a postup při udělování ozdravného pobytu.
7. Vyhláška č. 297/2002 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 324/2001 Sb., kterou se stanoví požadavky na fyzickou a zdravotní způsobilost příslušníků

Hasičského záchranného sboru České republiky, druhy služeb zvláště obtížných a zdraví škodlivých a postup při udělování ozdravného pobytu.

8. Vyhláška č. 258/1997 Sb., kterou se vydávají pravidla přijímacího řízení a upravují některé podrobnosti týkající se hodnosti celníků.

§ 236

Účinnost

- (1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005, s výjimkou § 115 odst. 2, který nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2007.
- (2) Ustanovení § 234 ztrácí platnost dnem 31. prosince 2006.

Charakteristiky tarifních tříd příslušníků bezpečnostních sborů

1. tarifní třída

Služební hodnost referent

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: STŘEDNÍ ODBORNÉ

Stejnorodé, přesně vymezené činnosti s rámcovým zadáním a s přesně vymezenými výstupy, s větší možností volby různých postupů a rámcovými návaznostmi na další procesy, kde jsou předmětem činnosti ucelené systémy s vnitřním řádem mnoha vzájemně provázaných prvků s případnými dílčími vazbami na malý okruh dalších systémů.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou převážně zastoupeny konkrétní jevy a procesy různorodějšího charakteru s nároky na dlouhodobější paměť, dílčí představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Přesné smyslové rozlišování drobných detailů.

2. tarifní třída

Služební hodnost vrchní referent

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: STŘEDNÍ ODBORNÉ

Různorodé, rámcově vymezené činnosti se zadáním podle obvyklých postupů, se stanovenými výstupy, postupy a značnými vazbami na další procesy (dále jen „odborné činnosti“), kde jsou předmětem ucelené samostatné systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů s různorodými konkrétními jevy a procesy a s nároky na představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Značná smyslová náročnost.

3. tarifní třída

Služební hodnost asistent

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: ÚPLNÉ STŘEDNÍ, ÚPLNÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ

Odborné činnosti, kde jsou předmětem komplexní systémy s vnitřním členěním na ucelené subsystémy s úzkými vazbami na další systémy a s dalším vnitřním členěním. Vedení jednoduchých agend s jednotlivými prvky systému, malým rozsahem působnosti a omezenými vazbami na další agendy, vedení soustavy podkladové dokumentace spojené s vyhledáváním (bez analýzy), dokumentováním, šetřením, prošetřováním.

Psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou rovnoměrně zastoupeny konkrétní a abstraktní jevy a procesy různorodého charakteru. Nároky na aplikační schopnosti a přizpůsobivost různým podmínkám, na logické myšlení a určitou představivost (dále jen „mírně zvýšená psychická námaha“). Vysoká náročnost na identifikaci velmi malých detailů, znaků nebo jiných zrakově důležitých informací a zvýšené nároky na vestibulární aparát (dále jen „vysoká smyslová a neuropsychická zátěž“).

4. tarifní třída

Služební hodnost vrchní asistent

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: ÚPLNÉ STŘEDNÍ, ÚPLNÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ

Zajišťování širokého souboru činností s rámcově stanovenými vstupy, způsobem vykonávání a vymezenými výstupy, které jsou organickou součástí širších procesů (dále jen „odborné specializované činnosti“), kde jsou předmětem činnosti samostatné komplexní systémy složené ze samostatných sourodých systémů. Zajišťování uceleného souhrnu služebních úkolů (dále jen „služební agenda“) ve věcně stejně zaměřené části úseku činnosti bezpečnostního sboru (dále jen „obor služby,“) s vymezenou územní působností nižšího stupně.

S výkonem služby je spojena mírně zvýšená psychická námaha a vysoká smyslová a neuropsychická zátěž.

5. tarifní třída

Služební hodnost inspektor

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: ÚPLNÉ STŘEDNÍ, ÚPLNÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ

Zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémové činnosti“), kde jsou předmětem činnosti komplexní systémy složené ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami, například složité služební agendy organizačních složek bezpečnostních sborů s vymezenou územní působností s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další obory služby nebo služební agendy organizačních složek bezpečnostních sborů s celostátní působností.

Zvýšená psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení soustavy úkolů, kde jsou více zastoupeny abstraktní jevy a procesy, s nároky na poznávání, chápání a interpretaci jevů a procesů. Vysoké nároky na paměť, flexibilitu, schopnosti analýzy, syntézy a obecného srovnávání (dále jen „zvýšená psychická námaha“). Vysoké nároky na vestibulární aparát a mimořádná zátěž nervové soustavy (dále jen „mimořádná smyslová a neuropsychická zátěž“).

6. tarifní třída

Služební hodnost vrchní inspektor

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: ÚPLNÉ STŘEDNÍ, ÚPLNÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda bezpečnostních sborů s danými jednoznačnými vztahy k ostatním agendám, průběhem a způsobem provádění nebo služební agenda organizačních složek bezpečnostních sborů s celostátní působností s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další agendy a s dopady na široké skupiny obyvatelstva. Činnosti s nespécifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy (dále jen „systémové specializované činnosti“) v oborech služby organizačních složek bezpečnostních sborů s územně vymezenou působností.

S výkonem služby je spojena zvýšená psychická námaha, případně mimořádná smyslová a neuropsychická zátěž služebních úkolů.

7. tarifní třída

Služební hodnost komisař

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: ÚPLNÉ STŘEDNÍ, ÚPLNÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ/ VYŠŠÍ ODBORNÉ

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda bezpečnostních sborů nebo obor služby organizačních složek bezpečnostních sborů s celostátní působností. Systémové specializované činnosti v oborech služby organizačních složek s územní působností s rozsáhlým vnitřním členěním a s četnými vazbami na další služební obory a zasahujících do mnoha věcných a právních oblastí.

S výkonem služebních úkolů je spojena značná psychická námaha vyplývající z velké složitosti kognitivních procesů a vyššího stupně abstraktního myšlení, představivosti, generalizace a z nutnosti rozhodování podle různých kritérií (dále jen „značná psychická námaha“).

8. tarifní třída

Služební hodnost vrchní komisař

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: VYSOKOŠKOLSKÉ V BAKALÁŘSKÉM STUDIJNÍM PROGRAMU

Činnosti s nespecifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy v oborech služby bezpečnostních sborů s celostátní působností nebo v oborech služby s územně vymezenou působností s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory služby a s četnými vazbami na další obory služby a zasahující do mnoha věcných a právních oblastí nebo se zvlášť obtížnými podmínkami pro plnění úkolů celospolečenského významu včetně koordinace a sjednocování postupu organizačních složek bezpečnostních sborů s územně vymezenou působností při výkonu daného oboru služby. Systémové činnosti ve specializovaných oborech služby nebo ve služebních agendách bezpečnostních sborů zasahujících do různých věcných a právních oblastí nebo jinak věcně a organizačně složitých služebních agendách se zásadními vazbami na další obory služby.

S výkonem služby je spojena značná psychická námaha.

9. tarifní třída

Služební hodnost rada

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: VYSOKOŠKOLSKÉ V BAKALÁŘSKÉM STUDIJNÍM PROGRAMU

Koncepce dlouhodobého vývoje bezpečnostních sborů nebo koncepce specializovaných oborů bezpečnostních sborů s rozsáhlým vnitřním členěním a právně a věcně složitou problematikou. Systémové specializované činnosti ve specializovaných oborech služby při zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Koordinace výkonu služeb při zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku s rozsáhlou územní působností nebo výkonu služby specializovaných útvarů s celostátní působností.

Vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení. Hledání nových postupů a způsobů řešení netradičním způsobem. Přenos a aplikace metod a způsobů z jiných odvětví a oblastí. Rozhodování v rámci značně kombinovatelných, spíše abstraktních a různorodých jevů a procesů z různých odvětví a oborů (dále jen „vysoká psychická námaha“).

10. tarifní třída

Služební hodnost vrchní rada

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: VYSOKOŠKOLSKÉ V MAGISTERSKÉM STUDIJNÍM PROGRAMU

Koncepce dlouhodobého vývoje bezpečnostních sborů s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory a s širokými vazbami na jiné celospolečenské systémy předurčující konání nejširších skupin dalších osob v zásadních oblastech nebo specializovaných služeb při zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

S výkonem služby je spojena vysoká psychická námaha.

11. tarifní třída

Služební hodnost vrchní státní rada

PŘEDEPSANÉ VZDĚLÁNÍ: VYSOKOŠKOLSKÉ V MAGISTERSKÉM STUDIJNÍM PROGRAMU

Stanovování koncepce dlouhodobého vývoje vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku České republiky včetně systémové koordinace s mezinárodními a nadnárodními systémy.

Velmi vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení ve vysoce abstraktní rovině při značné variabilitě a kombinovatelnosti procesů a jevů a na schopnosti nekonvenčního systémového nazírání v nejširších souvislostech.

Důvodová zpráva

Obecná část

Problematika služebního poměru je upravena pro příslušníky Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky zákonem č. 186/1992 Sb. o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 555/1992 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 33/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb. a zákona č. 265/2001 Sb. Stejná úprava platí i pro příslušníky povoláné ministrem vnitra k plnění úkolů Úřadu pro zahraniční styky a informace podle § 17 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. Pro potřeby příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky je navíc dopracována v zákoně č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů a pro příslušníky Celní správy České republiky v zákoně č. 13/1993 Sb. celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 63/2000 Sb. a zákona č. 256/2000 Sb. Pro příslušníky Bezpečnostní informační služby je zakotvena v zákoně č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě, ve znění zákona č. 160/1995 Sb. a zákona č. 155/2000 Sb.

Jejich platové poměry upravuje zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 201/1997 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 217/2000 Sb. a zákona č. 492/2001 Sb., ve spojení s nařízením vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací (služební platový řád), ve znění nařízení vlády č. 143/1995 Sb., nařízení vlády č. 72/1996 Sb., nařízení vlády č. 327/1996 Sb., nařízení vlády č. 163/1997 Sb., nařízení vlády č. 354/1997 Sb., nařízení vlády č. 249/1998 Sb., nařízení vlády č. 127/2000 Sb., nařízení vlády č. 496/2000 Sb. a nařízení vlády č. 69/2002 Sb.

Dalšími předpisy, které upravují předmětnou problematiku, jsou:

- a) výnos č. 353/1992 Sb., o náležitostech příslušníků Vězeňské služby České republiky a náhradách výdajů poskytovaných v souvislosti s výkonem služby,
- b) vyhláška č. 258/1997 Sb., kterou se vydávají pravidla přijímacího řízení a upravují některé podrobnosti týkající se hodnosti celníků,
- c) vyhláška č. 259/1997 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru celníků, ve znění vyhlášky č. 155/2001 Sb., a
- d) vyhláška č. 287/2002 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru příslušníků Policie České republiky, a
- e) rozkaz ministra spravedlnosti č. 12/1992 Sb., kterým se ve Vězeňské službě České republiky provádějí některá ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky.

Z uvedeného vyplývá, že stávající právní úprava služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů je právně roztržštěná jak po stránce věcné (nejednotně jsou stanovena práva a povinnosti příslušníků bezpečnostních sborů), tak po stránce formální (obsahují je různé formy právních předpisů). Právní předpisy a interní akt řízení odráží společenské poměry, za nichž byly tyto předpisy přijímány. V současné době již neodpovídají potřebám společnosti. Proto cílem předloženého návrhu zákona je

- a) sjednotit roztržité právní úpravy služebních poměrů příslušníků Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Vězeňské služby České republiky, Celní správy České republiky, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace,
- b) upravit komplexně specifický státní služební vztah příslušníků plnících úkoly státu v bezpečnostních sborech tak, aby došlo v nejširší míře k jeho oddělení od zákoníku práce a dalších pracovněprávních předpisů, které platí pro zaměstnance v pracovním poměru,
- c) sjednotit rozsah jejich práv a povinností,
- d) zajistit ukládání povinností ve služebním poměru výlučně zákonem,
- e) umožnit státu operativní využití příslušníků, kteří jsou zařazeni v záloze pro přechodně nezařazené, pro plnění úkolů v jiném bezpečnostním sboru a
- f) přiblížit právní úpravu právu Evropských společenství.

Předkládaná právní úprava státně služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů není předmětem samostatné úpravy práva Evropských společenství a není zahrnuta ani do Evropské dohody.

Při přípravě návrhu zákona byly vzaty v úvahu právní předpisy Evropského společenství, které se upravované problematiky dotýkají. Jde o následující právní předpisy:

- a) Smlouva o založení Evropských společenství,
- b) směrnice Rady č. 75/117/EHS ze dne 10.2.1975 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se provedení zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy (31975L0117),
- c) směrnice Rady č. 76/207/EHS ze dne 9.2.1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a pracovní podmínky (31976L0207),
- d) směrnice Rady č. 91/533/EHS ze dne 14. 10.1991 o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy a pracovního poměru (391L0533),
- e) směrnice Rady č. 92/85/EHS ze dne 19.10.1992 o zavedení opatření ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných pracovník, pracovník krátce po porodu nebo kojících pracovník (31992L0085),
- f) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES ze dne 24.10.1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů (395L0046),
- g) směrnice Rady č. 96/34/ES ze dne 3.6.1996 o Rámcové dohodě o rodičovské dovolené uzavřené mezi organizacemi UNICE, SEEP a EKOS (31996L0034),
- h) směrnice Rady č. 2000/43/ES ze dne 29.6.2000, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (32000L0034),
- i) směrnice Rady č. 2000/78/ES ze dne 27.11.2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (32000L0078) a
- j) usnesení Rady č. 96/C 374/04 ze dne 26.11.1996 o omezování kouření v Evropském společenství (31996Y1211(04)).

Z uvedeného vyplývá, že jde o směrnice, jež upravují v obecné poloze pracovní podmínky, stanovují důležité pracovně právní zásady (například stejnou odměnu za práci pro muže a ženy, rovné zacházení pro muže a ženy a na ně navazující oprávnění), náležitosti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a ochranu osobních údajů příslušníka při vedení jeho spisu.

Dále byly vzaty v úvahu směrnice, které připouštějí pro bezpečnostní sbory výjimky

- a) směrnice Rady č. 89/391/EHS ze dne 12.6.1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (389L0391) a

b) směrnice Rady č. 93/104/ES ze dne 23.11.1993 o některých hlediscích úpravy pracovní doby (31993L0104).

Jde o směrnice, které obecnou úpravu pracovně právních vztahů doplňují.

Předložený návrh zákona je plně slučitelný s právem Evropských společenství.

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a není v rozporu ani s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 87/1948 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat (č. 489/1990 Sb.) svěřuje vnitrostátnímu zákonodárství oblast ozbrojených sil a policie. Totéž platí i o Úmluvě Mezinárodní organizace práce č. 98/1949 o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat (č. 470/1990 Sb.) a dosud neratifikované úmluvě Mezinárodní organizace práce č. 154/1981 o podpoře kolektivního vyjednávání. Z úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) vyplývá, že právo zakládat odbory na ochranu svých zájmů a vstupovat do nich, může být u příslušníků ozbrojených sil a policie omezeno. Rovněž ratifikovaná Evropská sociální charta, která vstoupila v platnost pro Českou republiku dne 3. prosince 1999, umožňuje svěřit úpravu práva sdružovat se za účelem ochrany svých hospodářských a sociálních zájmů a práva na kolektivní vyjednávání v ozbrojených silách a v policii vnitrostátnímu zákonodárství.

Navržená právní úprava posílí sociální jistoty příslušníků bezpečnostních sborů. Očekává se od ní, že přinese stabilizaci příslušníků těchto sborů a v důsledku toho i snížení výdajů bezpečnostních sborů na poskytování základní výstroje a na odbornou přípravu nových příslušníků. V souvislosti s přijetím návrhu zákona se předpokládají i úspory spojené se snížením administrativní náročnosti rozhodování ve věcech služebního poměru, s racionalizací struktury jednotlivých bezpečnostních sborů apod.

Předpokládaný finanční dosah návrhu zákona

Realizace návrhu zákona je propočtena pro 72.700 příslušníků bezpečnostních sborů (policie, vězeňská služba, hasičský záchranný sbor, celní správa), kde výchozím hlediskem pro propočet mzdových prostředků na rok 2004 při účinnosti zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, je 12-ti % navýšení tarifů při přechodu na 16 platových tříd. Průměrný služební příjem příslušníka bezpečnostního sboru v roce 2004 se předpokládá cca 24.760 Kč, kde měsíční pevné složky platu na propočtenou průměrnou platovou třídu činí 16.330 Kč (platový tarif – 14.030 Kč a hodnostní příplatek – 2.300 Kč, průměrná platová třída ve stávající 12-ti třídní tarifní soustavě 7,41).

Navrhovaná konstrukce platového tarifu vychází jako 1,00 násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů ČSÚ za předminulý kalendářní rok s tím, že pro roky 2005 a 2006 se použije výše koeficientu 0,95. Pro kalkulaci roku 2003 pro účinnost zákona od roku 2005 je použita např. propočtená průměrná nominální měsíční mzda ve výši 15.351 Kč.

Pokud dosáhne v roce 2004 průměrný služební příjem příslušníka bezpečnostního sboru 24.760 Kč, tak v případě nabytí účinnosti nového služebního zákona dnem 1.1.2005 se předpokládá jeho zvýšení na cca 31.767 Kč, tzn. meziroční nárůst o 28%.

Při zachování počtu příslušníků bezpečnostních sborů, právních předpisů upravujících odvody z jejich služebních příjmů, tj. odvod na sociální zabezpečení a příspěvek na státní

politiku zaměstnanosti, daň ze závislé činnosti a předpokladu dosažení průměrné nominální měsíční mzdy a průměrného měsíčního služebního příjmu v roce 2004, lze vyjádřit nárůst nákladů na státní rozpočet a odvody do něj takto:

Zvýšení platové úrovně v navrhovaném rozsahu bude znamenat zvýšení výdajů státního rozpočtu České republiky na platy včetně odvodů o cca 8,375 mld. Kč a cca 1 mld. Kč na dopad do výsluhových nároků (odchodné, výsluhový příspěvek). Výše uvedená opatření budou znamenat z titulu zvýšení odvodu daně z příjmů fyzických osob, zvýšeného odvodu sociálního pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zvýšení příjmů státního rozpočtu České republiky o cca 2,935 mld. Kč.

Čisté zatížení státního rozpočtu v oblasti mzdových prostředků tak bude znamenat meziroční nárůst ve výši 5,440 mld. Kč a celkové zatížení státního rozpočtu České republiky, tj. včetně započtení dopadu do výsluhových nároků ročně celkem 6,440 mld. Kč.

Podrobnosti viz. příloha k důvodové zprávě.

Zvláštní část

K § 1

Ustanovení § 1 vymezuje předmět právní úpravy a působnost zákona. Definuje účastníky služebního poměru. Stanovuje, že příslušníkem je fyzická osoba, která vykonává službu v bezpečnostním sboru České republiky. Příslušník je ve služebním poměru ke státu prostřednictvím bezpečnostního sboru. Vzhledem k tomu, že zákony, které upravují působnost jednotlivých organizací, v nichž příslušníci vykonávají službu, používají nejednotné označení pro vyjádření jejich povahy a postavení, zavádí pro ně zákon jednotné označení "bezpečnostní sbor", přestože všechny neplní bezpečnostní úkoly. Různé označení se používá též pro ředitele bezpečnostního sboru.

Obdobně jako zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), zákon definuje, co se rozumí výkonem služby. Jedná se o úkony a činnosti realizující oprávnění a povinnosti stanovené právními předpisy upravujícími působnost jednotlivých bezpečnostních sborů.

V případě Policie České republiky se jedná o plnění úkolů na základě zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, na úseku ochrany bezpečnosti osob a majetku, zajišťování veřejného pořádku, boje proti terorismu, odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů, včetně odhalování a prověřování skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je policista, vyšetřování o trestných činech, ochrany státních hranic, ochrany ústavních činitelů České republiky a chráněných osob, ochrany stanovených objektů, dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu a jeho řízení, odhalování a projednávání přestupků a jiných správních deliktů, provádění úkonů souvisejících s bezprostředním pronásledováním osob, které uprchly z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody nebo zajišťování pohotovostní ochrany jaderných zařízení a bezprostřední podpora plnění těchto úkolů leteckou službou nebo činnostmi vykonávanými v oblasti informatiky, analytiky, prevence, kontroly a výcviku příslušníků.

Vězeňská služba České republiky plní na základě zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů, úkoly na úseku

střežení věznic, zajišťování dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody, střežení, předvádění a eskortování osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, prošetřování trestné činnosti spáchané příslušníky této služby, zajišťování pořádku a bezpečnosti v budovách soudů a státních zastupitelství a v jiných místech činnosti soudů nebo zajišťování bezpečnosti výkonu pravomoci soudů a státních zastupitelství.

V případě Hasičského záchranného sboru České republiky se jedná o plnění úkolů na základě zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na úseku ochrany života, zdraví a majetku před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi, provádění státního požárního dozoru, projednávání přestupků a jiných správních deliktů nebo provádění činností v rámci integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva a krizového a havarijního plánování a bezprostřední podpora plnění těchto úkolů v oblasti spojení, informatiky, analytiky, prevence a kontroly.

Celní správa České republiky plní podle zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, na úseku provádění celního dohledu, přidělování zboží celně schváleného určení, provádění celní kontroly a dohledu nad osobami, zbožím, dopravními prostředky a kontejnery, pátrání po zboží uniklém celnímu dohledu, odhalování trestných činů stanovených zvláštními právními předpisy a zjišťování osob podezřelých z jejich spáchání, projednávání přestupků a jiných správních deliktů, provádění doprovodu zboží přepravovaného od celního úřadu odeslání k celnímu úřadu určení, předvádění osob k řízení podle zvláštních právních předpisů, zajišťování dodržování veřejného pořádku v místnostech nebo prostorech užívaných celními orgány nebo územními finančními orgány, zajišťování ochrany majetku a osob nezbytné při výkonu působnosti celních orgánů a územních finančních orgánů, usměrňování pohybu osob a dopravních prostředků v celním prostoru nebo plnění celních činností vyplývajících ze zvláštních právních předpisů a bezprostřední podpora služby v oblasti metodiky celního dohledu, informatiky, analytiky, prevence a kontroly.

Návrh zákona vychází ze zásady, že příslušníkem bezpečnostního sboru může být jen ten občan, který je nositelem zvláštních oprávnění a povinností při plnění úkolů bezpečnostního sboru.

Přechodné ustanovení obsažené v § 220 odst. 2 zamezuje vzniku služebního poměru těm příslušníkům, kteří před nabytím účinnosti zákona vykonávají činnosti, jež nemají charakter služby vymezený v § 1 odst. 2. Sleduje se také dokončení procesu tzv. "zcivilnění", které v některých bezpečnostních sborech dosud probíhá.

Jednotlivé bezpečnostní sbory jednájí podle návrhu zákona ve věcech služebního poměru příslušníků jménem státu i přesto, že podle stávající právní úpravy některé z nich nejsou organizačními složkami státu, ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Pokud by nebylo přijato uvedené řešení, musel by například v případě Policie České republiky a Celní správy České republiky jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru příslušníků příslušný ministr. Nemohl by proto být naplněn záměr, aby rozhodování v zaměstnaneckých vztazích neprováděl funkcionář, který je obsazován na základě politického klíče.

K § 2

Ustanovení § 2 určuje funkcionáře, který je oprávněn rozhodovat o právech a povinnostech příslušníků ve věcech služebního poměru jménem státu, a označuje jej pro

účely služebního poměru jako služebního funkcionáře. Primární personální pravomoc má ředitel bezpečnostního sboru, ale je vytvořen prostor pro decentralizaci rozhodování ve věcech služebního poměru. Pro příslušníky Policie České republiky, kteří jsou povoláni k plnění úkolů Ministerstva vnitra, se zachovává stav, kdy úkoly ředitele bezpečnostního sboru ve vztahu k nim plní ministr vnitra. Jeví se jako účelné, aby zákon dával možnost řediteli bezpečnostního sboru požádat příslušného ministra, aby rozhodováním o některých věcech služebního poměru pověřil vedoucího organizační jednotky ministerstva (například o výsluhovém příspěvku). Taková praxe je běžná i v současné době, zejména proto, že se jedná o rozsáhlou agendu, která je obdobná agendě důchodového pojištění. Zákon umožňuje svěřit rozhodování ve věcech služebního poměru také ředitelům policejních, popřípadě dalších škol připravujících příslušníky k výkonu služby. Ředitel bezpečnostního sboru může k rozhodování pověřit i rektora Policejní akademie České republiky.

Ve věcech služebního poměru ředitelů bezpečnostních sborů rozhodují ministři, jimž jsou ředitelé odpovědní z výkonu funkce. Problematičtější je stanovení tohoto funkcionáře u ředitele Bezpečnostní informační služby. Proto se stanovuje, že ve věcech tohoto ředitele rozhoduje určený člen vlády.

K § 3

Aby byla zabezpečena "průchodnost" příslušníků mezi jednotlivými bezpečnostními sbory, povede Ministerstvo vnitra informace o volných služebních místech v bezpečnostních sborech a o příslušnících zařazených v záloze pro přechodně nezařazené. Evidenci Ministerstva vnitra nepodléhají volná služební místa ve zpravodajských službách.

K § 4

Systemizaci bezpečnostního sboru, která obsahuje počet služebních míst příslušníků a objemu prostředků na jejich služební příjmy, připravuje ředitel bezpečnostního sboru v součinnosti se svým nadřízeným. Ustanovení odstavce 3 řeší i otázku systemizace u příslušníků Policie České republiky povolaných k plnění úkolů útvaru Ministerstva vnitra pro inspekční činnost.

Organizační struktura bezpečnostního sboru, který je současně služebním úřadem podle služebního zákona nebo je jeho součástí, se řídí závaznými pravidly pro organizaci služebních úřadů podle § 11 odst. 4 písm. b) a § 14 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb.

K § 5

Zákon vymezuje obsah služebního předpisu jako interního aktu řízení ředitele bezpečnostního sboru a dalších služebních funkcionářů, jímž se budou upravovat některé vztahy vyplývající ze zákona. Výslovně se zakotvuje závaznost služebního předpisu. Povinnost bezpečnostního sboru seznámat příslušníky se služebními předpisy je stanovena v § 77 zákona.

K § 6

Oproti dosavadnímu stavu je zákonem přesně vymezeno místo služebního působení příslušníka. Jedná se o území obce, které nemusí být totožné se sídlem organizační jednotky bezpečnostního sboru, v níž je příslušník zařazen. Pro příslušníky Policie České republiky a Celní správy České republiky je určeno zvláštní vymezení místa služebního působení na státní hranici. Za místo služebního působení se u nich považuje území obce v České republice, i když místem výkonu služby je oblast území sousedního státu vymezená

mezinárodní smlouvou, kde je policista nebo celník oprávněn činit úkony spojené s výkonem služby na státní hranici.

Nejeví se účelným vymezovat místo služebního působiště příslušníka vyslaného k výkonu služby do zahraničí územím obce. Proto je místo jeho služebního působiště určeno obecně, a to pouze územím daného státu.

K § 7

Zrušuje se systém hodností, který vycházel, s výjimkou hodností příslušníků Celní správy České republiky, z hodností vojenských. Zavádí se nový systém služebních hodností, který je výrazem náročnosti a odpovědnosti služebního místa (funkce) zastávaného příslušníkem. Charakteristiky služebních míst obsahuje příloha k zákonu. Vzhledem ke specifice činností vykonávaných v Hasičském záchranném sboru České republiky, se hodnost referent stanovuje pouze pro příslušníky tohoto sboru.

Pro jednotlivé hodnosti se stanovuje požadovaný stupeň vzdělání, doba výsluhy let potřebná pro postup do vyšší hodnosti a tarifní třídy služebního příjmu. Oproti dosavadnímu stavu se snižuje požadavek stupně vzdělání, ale zpřísňují se požadavky na splnění potřebného zaměření vzdělání a na další kvalifikační požadavky. Ředitel bezpečnostního sboru je oprávněn stanovit pro konkrétní služební místo požadavek vyššího stupně vzdělání, jestliže to vyžadují služební činnosti vykonávané na služebním místě (např. u parlamentáře).

Služební místa ve zpravodajských službách nepodléhají povinnému obsazování prostřednictvím služebního postupu ve služebních hodnostech. Proto se pro ně nestanovuje potřebná doba trvání služebního poměru pro postup do vyšší služební hodnosti.

K § 8

Nově se zavádí tzv. hodnostní označení příslušníků, které je vázáno na dosažený stupeň vzdělání, a tím také na služební hodnost. Je výrazem zachování tradičního označování příslušníků v bezpečnostních sborech. Ředitele bezpečnostního sboru, jeho náměstka nebo vedoucího organizační části bezpečnostního sboru může prezident republiky jmenovat do generálské hodnosti. Vzory hodnostního označení budou stanoveny vyhláškou.

K § 9 až 12

Služební poměr příslušníka je koncipován jako celoživotní povolání. Proto je služební poměr rozdělen do dvou etap - služebního poměru na dobu určitou v rozsahu 3 let, a na služební poměr na dobu neurčitou. Účelem služebního poměru na dobu určitou je, aby bezpečnostní sbor v této době ověřil způsobilost příslušníka k výkonu služby a k přechodu do služebního poměru na dobu neurčitou. Zákon předpokládá kratší zařazení příslušníka ve služebním poměru na dobu určitou, jestliže před přijetím do služebního poměru již byl alespoň po dobu 3 let ve služebním poměru k bezpečnostnímu sboru nebo ve služebním poměru vojáka z povolání. Vzhledem k relativně rychlé ztrátě odbornosti však nesmí od skončení předchozího služebního poměru uplynout více než 5 let. Za trvání služebního poměru na dobu určitou může být příslušník, narozdíl od příslušníka ve služebním poměru na dobu neurčitou, propuštěn z organizačních důvodů, z důvodu zániku osvědčení k seznamování se s utajovanými skutečnostmi a pokud se neosvědčí, také na základě závěru služebního hodnocení. Služební poměr na dobu určitou nelze v jiných případech stanovit.

Do služebního poměru na dobu neurčitou se příslušník dostává na základě úspěšného složení služební zkoušky, která se vykonává před uplynutím doby určité před zkušební komisí. Účelem služební zkoušky je ověřit teoretickou, případně též praktickou způsobilost pro zařazení do

služebního poměru na dobu neurčitou. Zákon upravuje pouze základní náležitosti režimu služební zkoušky. Způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení stanoví vláda nařízením.

Stanovuje se také povinnost prodloužení služebního poměru na dobu určitou, jestliže příslušníkovi brání ve vykonání zkoušky důležitá překážka.

Do služebního poměru na dobu neurčitou se při opětovném přijetí do služebního poměru zařadí příslušník, který již byl ve služebním poměru na dobu určitou podle tohoto zákona, ale pouze za předpokladu, že jeho předchozí služební poměr skončil před méně než 5 lety. Také zde zákon předpokládá ztrátu kvalifikace.

K § 13 až 15

Obdobně jako v dosavadní právní úpravě jsou stanovena přísná kritéria pro přijetí do služebního poměru. Oproti dosavadnímu stavu se stanovuje vyšší věková hranice pro přijetí, a to 21 let. Vyžaduje to povaha služby v bezpečnostních sborech, která klade na příslušníky vyšší nároky po stránce morálně volních a charakterových vlastností. Výjimku tvoří pouze věková hranice 18 let pro příslušníky zpravodajských služeb a Hasičského záchranného sboru České republiky, která je odůvodněna charakterem služby v těchto sborech.

Služba v bezpečnostních sborech předpokládá, že do služebního poměru bude přijat pouze státní občan České republiky, který je bezúhonný. Pojem "bezúhonnost" je v zákoně přesněji definován a je přizpůsoben potřebám bezpečnostních sborů.

Podmínky přijetí do služebního poměru se oproti dosavadnímu stavu zpřísňují také tím, že uchazeč musí splňovat stupeň vzdělání požadovaný pro služební hodnost, do níž má být při přijetí jmenován. Výjimka z této zásady se stanovuje jen pro příslušníky zpravodajských služeb, u nichž to odůvodňují specifické podmínky výkonu služby.

Psychická a fyzická náročnost služby v bezpečnostním sboru vyžaduje také stanovení náročných kritérií pro přijetí do služebního poměru v oblasti zdravotní, fyzické a osobnostní způsobilosti uchazeče o přijetí. Kritéria zdravotní způsobilosti příslušníka pro přijetí do služebního poměru stanoví prováděcí právní předpis. Zákon obsahuje také zmocňovací ustanovení, na základě něhož Ministerstvo vnitra vydá po dohodě s ostatními zainteresovanými resorty postup při zjišťování osobnostní způsobilosti psychology bezpečnostního sboru.

K § 16 a 17

Zákon stanovuje základní zásady přijímacího řízení. V souladu s právem Evropského společenství se zakotvuje povinnost bezpečnostního sboru seznámit občana před přijetím do služebního poměru se základními podmínkami výkonu služby a se zákazem diskriminace při přijímání nových příslušníků. Bezpečnostnímu sboru se dává pravomoc k ověření splnění podmínek pro přijetí do služebního poměru. Zákon také stanovuje povinný obsah rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. Nově se stanovuje, že občanovi, který nebyl přijat do služebního poměru, se oznámí důvody nepřijetí. Důvody se nesdělují občanovi, který se ucházel o přijetí ke zpravodajské službě.

Jako tradiční institut lze označit služební slib, který je obdobou dosavadní služební přísahy. Je podmínkou pro přijetí do služebního poměru a jeho kvalifikované porušení důvodem pro propuštění ze služebního poměru.

Návrh reaguje na odlišný způsob jmenování do funkce ředitele Bezpečnostní informační služby a proto zakotvuje zvláštní způsob vzniku jeho služebního poměru.

K § 18

Toto ustanovení je základem pro zavedení nového způsobu obsazování služebních míst v podmínkách služebního poměru. Příslušník je při přijetí do služebního poměru ustanoven na služební místo, pro které je stanovena nejnižší služební hodnota. Vzhledem k tomu, že výkon některých služebních míst nevyžaduje, aby byla obsazena příslušníkem, který dosáhl úplného středního vzdělání, lze při přijetí do služebního poměru jmenovat příslušníka do služební hodnosti referenta. Pro většinu služebních míst však bude požadováno úplné střední vzdělání. Na tato služební místa budou příslušníci při přijetí ustanoveni a jmenováni do služební hodnosti asistenta. Do vyšší hodnosti bude příslušník jmenován pouze za předpokladu, že se ve výběrovém řízení umístí první v pořadí na obsazení služebního místa, pro něž je stanovena služební hodnota o jeden stupeň vyšší. Do vyšší služební hodnosti může být při přijetí do služebního poměru jmenován výjimečně občan, jestliže se nepodaří obsadit volné služební místo se zvláštním požadavkem oboru nebo zaměřením vzdělání, pro které je tato vyšší služební hodnota stanovena, příslušníkem s nižší hodností.

Příslušníka zpravodajské služby lze při přijetí do služebního poměru jmenovat i do vyšší hodnosti, než je hodnota vrchního asistenta. Souvisí to s výjimkou, která platí pro obsazování služebních míst v těchto službách.

K § 19

Zákon obsahuje jednoznačné vymezení pojmu "služební místo". Toto vymezení je východiskem pro změny služebního poměru, zejména pro převedení na jiné služební místo. Na rozdíl od právní úpravy pracovního poměru, kde je práce vymezena druhově, je služební místo charakterizováno celou řadou prvků. Přesto je zajištěna mobilita příslušníků, a to stanovením taxativně uvedených důvodů pro převedení na jiné služební místo.

Pro obsazování služebních míst budou platit přísná pravidla stanovená zákonem. Zásadně se pro výkon služebního místa požaduje splnění požadovaného stupně vzdělání, ale také oboru nebo zaměření vzdělání, pokud jsou pro služební místo stanoveny, a dalších odborných požadavků. Proto se vymezuje, co se rozumí pro účely tohoto zákona obor nebo zaměření vzdělání. Zákon stanovuje případy, kdy se při ustanovení na služební místo nevyžaduje splnění oboru nebo zaměření vzdělání a další odborné požadavky. Bezpečnostní sbor je v takovém případě povinen zajistit příslušníkovi získání dalšího odborného požadavku.

K § 20 a 21

Tato ustanovení zákona řeší tzv. "kariérní" způsob obsazování služebních míst příslušníky, kteří již dosáhli stejné (případně vyšší) služební hodnosti. Obsazování míst je poněkud odlišně řešeno pro zpravodajské služby, což vyplývá z rozdílného postavení těchto služeb.

Jestliže se uvolní služební místo nebo se zřídí nové, je služební funkcionář povinen je přednostně obsadit příslušníkem vlastního bezpečnostního sboru ve stejné služební hodnosti, který splňuje obor nebo zaměření vzdělání požadované pro služební místo a byl odvolán z dosavadního služebního místa proto, že toto místo bylo v důsledku organizačních změn zrušeno, zanikla mu platnost osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi, je příslušníkem, který je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené nebo má být vyňat ze zálohy činné, pro studující nebo neplacené, nebo příslušnicí, která byla odvolána z dosavadního služebního místa z důvodu těhotenství nebo mateřství.

Služební funkcionář je povinen, v případě, že se mu nepodaří obsadit volné služební místo příslušníkem vlastního bezpečnostního sboru, ustanovit na volné služební místo příslušníka jiného bezpečnostního sboru, který dosáhl služební hodnosti požadované pro služební místo a byl odvolán z dosavadního služebního místa proto, že toto místo bylo v důsledku organizačních změn zrušeno, zanikla mu platnost osvědčení, je-li osobou určenou ke styku s utajovanými skutečnostmi, nebo je příslušníkem, který je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené.

Volné služební místo může služební funkcionář obsadit také příslušníkem svého bezpečnostního sboru ve stejné nebo vyšší služební hodnosti, který o ustanovení na služební místo požádal, nebo příslušníkem zpravodajské služby ve stejné služební hodnosti.

Postup při obsazování míst ve zpravodajské službě je obdobný, avšak s tím rozdílem, že není zakotvena povinnost obsadit volné místo příslušníkem jiného bezpečnostního sboru.

K § 22 až 24

Není-li k dispozici výše uvedený příslušník, je na volné služební místo vyhlášeno výběrové řízení, jehož se mohou zúčastnit příslušníci ve služební hodnosti o jeden stupeň nižší, kteří splňují stanovený stupeň a obor nebo zaměření vzdělání a stanovenou dobu trvání služebního poměru pro služební hodnost. Jestliže je obsazováno služební místo, pro které je stanovena služební hodnost nejvýše vrchní komisař, může se výběrového řízení zúčastnit také příslušník ve služebním poměru na dobu neurčitou, který dosáhl vysokoškolského vzdělání a splňuje požadavky stanovené pro volné služební místo, s výjimkou požadavku doby trvání služebního poměru pro služební hodnost, a podle závěru služebního hodnocení dosahuje alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby.

Obsazuje-li se služební místo, pro které je v systemizaci služebních míst bezpečnostního sboru vyznačen zvláštní požadavek oboru nebo zaměření vzdělání, může se do výběrového řízení přihlásit i příslušník zpravodajské služby nebo občan, který splňuje podmínky přijetí do služebního poměru, jestliže splňuje stanovené požadavky.

Služební funkcionář je povinen obsadit služební místo příslušníkem, který se ve výběrovém řízení umístil jako první v pořadí. Komise provádějící výběrové řízení však může toto řízení ukončit se závěrem, že žádný z uchazečů není vhodný pro obsazované služební místo. Zákon stanovuje způsob vyhlášení výběrového řízení a rámcově též průběh tohoto řízení.

Uzavřený systém služebního postupu nevyhovuje početně menším zpravodajským službám, jimž musí zákon umožňovat přijímání do služebního poměru a zařazování na služební místa specialistů i jiným způsobem, než prostřednictvím výběrového řízení. Proto návrh stanovuje pro zpravodajské služby odlišný právní režim.

K § 25 až 27

Zákon vymezuje obligatorní a fakultativní důvody pro převedení na jiné služební místo. Zásadní změnou oproti stávající právní úpravě je kumulace současného právního institutu převedení na jinou funkci a přeložení do jiného místa služebního působení. Vychází se z toho, že obsahem převedení i přeložení je změna služebního místa. Zároveň se převedení na jiné služební místo do jiného místa služebního působení časově neomezuje. Zkušenosti bezpečnostních sborů ukazují, že stávající časové omezení přeložení na dobu jednoho roku nelze dodržet v případě organizačních změn, v jejichž důsledku dojde ke zrušení organizační jednotky bezpečnostního sboru v daném místě. Trvalé přeložení příslušníka do jiného místa služebního působení je kompenzováno poskytnutím nároků, které

právní úprava jiných zaměstnaneckých vztahů neobsahuje (například výsluhový příplatek).

Převedení na jiné služební místo z důvodů uvedených v § 25 je možné realizovat pouze při zachování služební hodnosti. To znamená, že příslušníka nelze převést na jiné služební místo, pro které je stanovena nižší nebo vyšší služební hodnost. Není-li možno převést příslušníka v rámci stejné služební hodnosti, příslušník se zařadí do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky.

V § 26 se promítá úprava nového způsobu obsazování služebních míst. Na služební místo, pro které je stanovena vyšší služební hodnost, může být příslušník ustanoven pouze na základě výběrového řízení, v němž se umístil jako první v pořadí. Je zde upraveno též převedení na jiné služební místo na základě žádosti příslušníka. K fakultativnímu převedení může dojít v rámci stejné nebo nižší služební hodnosti. Pouze příslušníka zpravodajské služby lze převést na služební místo, které pro které je stanovena nižší služební hodnost, a to z důvodu, že závěru služebního hodnocení dosahuje neuspokojivých výsledků ve výkonu služby. Tato výjimka z obecného režimu je odůvodněna absencí kariérního způsobu obsazování služebních míst ve zpravodajské službě.

V § 27 jsou upraveny odlišné případy převedení na jiné služební místo, zejména ve vztahu k příslušníkům zpravodajských služeb. Ti mohou být převedeni na jiné služební místo, pro které je stanovena vyšší služební hodnost i bez výběrového řízení. Ze zvláštního způsobu obsazování služebního místa ředitele zpravodajské služby vyplývá také odlišnost v jeho převedení na jiné služební místo po odvolání z funkce.

K § 28 až 34

Tradiční zakotvení záloh v právní úpravě služebního poměru doznává některé zásadní změny. Záloha jako organizační opatření umožňuje zachovat služební poměr příslušníka, který nevykonává službu ze zákonem vymezených důvodů na služebním místě stanoveném systemizací služebních míst bezpečnostního sboru.

Činná záloha je určena pro příslušníky, kteří jsou vysláni k výkonu služby k jiné organizační složce státu, právnické nebo fyzické osobě nebo jsou vysláni k výkonu služby do zahraničí k plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Zákon také upravuje právní postavení příslušníků, kteří vykonávají službu v zahraničí pod velením mezinárodních jednotek.

Zpřesňuje se dikce ustanovení, které upravuje zálohu pro studující a zachovává se možnost zařazení příslušníka do této zálohy po dobu studia na střední nebo vysoké škole.

Záloha pro přechodně nezařazené příslušníky je nástrojem k zachování služebního poměru příslušníků, které není možno v důsledku organizačních změn, zániku osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi nebo po vynětí ze zálohy činné, pro studující, zvláštní nebo neplacené, bezprostředně ustanovit na jiné služební místo ve stejné služební hodnosti. Totéž platí i pro příslušnice, které byly odvolány z dosavadního služebního místa z důvodu ochrany jejich těhotenství nebo mateřství. Z této zálohy jsou vyňati příslušníci, jakmile se uvolní služební místo, na které je možno je ustanovit, a to bez výběrového řízení.

Stejnou povahu jako dosud má záloha neplacená a záloha zvláštní, která je určena pro příslušníky zpravodajských služeb.

K § 35

Zákon upravuje případy, kdy za trvání služebního poměru dochází ke jmenování do jiné služební hodnosti (vyšší nebo nižší). Služební hodnost se váže na služební místo, do něhož je příslušník ustanoven.

K § 36

Institut převelení v dosavadní právní úpravě služebního poměru obsažen není. To bylo v praxi pocítováno jako nedostatek. Převelení umožní zařadit příslušníka, který sice vykonává službu vyplývající ze služebního místa, ale v jiném kolektivu než v organizační jednotce, kde je služební místo systemizováno. Umožňuje také výjimečné a časově omezené ukládání úkolů, které příslušníkovi nevyplývají ze zastávaného služebního místa. Využití tohoto institutu připadá v úvahu zejména při mimořádných bezpečnostních akcích, kdy je nezbytné nasazení většího počtu příslušníků.

K § 37

Oproti dosavadní úpravě je zakotvení právního institutu služební cesty přesnější a vylučuje jeho zneužití k plnění jiných činností než těch, které vyplývají ze služebního místa zastávaného příslušníkem. Proto je jeví jako praktické umožnit, aby po dobu služební cesty ukládal služební úkoly příslušníkovi i jiný vedoucí příslušník v místě vyslání.

K § 38

Vyslání na studijní pobyt je koncipováno obdobně jako v dosavadní právní úpravě s tím rozdílem, že k vyslání nebude třeba souhlasu příslušníka. Za studijní pobyt se považuje i školení a studium v kurzech, které bylo dosud nejasně upraveno. Výslovně se také stanovuje, že doba vyslání na studijní pobyt se považuje za výkon služby.

K § 39

Institut zastupování na jiném služebním místě se poněkud liší od dosavadního institutu zastupování ve funkci, a to zejména účelem, pro který je zřízen. Obdobně jako dosud je důvod dlouhodobé nepřítomnosti příslušníka, který jinak služební místo zastává. Nově se umožňuje zastupováním překlenout dobu, po kterou trvá výběrové řízení na obsazení služebního místa. Aby nedocházelo k pochybnostem o právním postavení příslušníka, který je pověřen zastupováním na jiném služebním místě, stanovuje se režim zastupování a nárok na propůjčení hodnosti.

K § 40

Zůstává zachován institut zproštění výkonu služby, který slouží k ochraně zájmů bezpečnostního sboru, ale i zájmů občanů v případě, že je příslušník podezřelý ze spáchání protiprávního jednání. Po dobu, po kterou je podezřelý, se pozastaví příslušníkova oprávnění a povinnosti, které pro něj vyplývají z předpisů upravujících činnost bezpečnostního sboru a jeho příslušníků (například zákon o Policii České republiky, celní zákon). Jestliže je příslušník propuštěn z důvodů, pro které byl zproštěn výkonu služby, může zproštění trvat až do skončení služebního poměru. Aby se zabránilo tendencím zproštěných příslušníků znemožňovat doručování rozhodnutí a nástup k výkonu služby, stanovuje se, že služební funkcionář může příslušníkovi zproštěnému výkonu služby stanovit povinnost být v nezbytném rozsahu dosažitelný v místě bydliště nebo v jiném dohodnutém místě.

K § 41 až 44

Skončení služebního poměru je novým zákonem řešeno zcela odlišně od dosavadní právní úpravy. To se týká jak způsobů skončení, tak důvodů, které vedou k propuštění příslušníka. Dosavadní institut uvolnění ze služebního poměru, jehož podstatou je skončení služebního poměru na základě jednostranného právního úkonu příslušníka, je nahrazen propuštěním ze služebního poměru rozhodnutím služebního funkcionáře na žádost příslušníka s tím, že služební funkcionář je povinen v zákonem stanoveném termínu žádosti příslušníka vyhovět. Ústavní požadavek dobrovolnosti trvání zaměstnaneckého vztahu tak zůstává zachován. Pro skončení služebního poměru ze zákona je nově stanovena také věková hranice 65 let.

Do budoucna bude ze služebního poměru propuštěn nejen příslušník, který byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, ale i příslušník, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, anebo bylo soudem pravomocně schváleno narovnání. I v těchto případech mělo totiž protiprávní jednání příslušníka úmyslný charakter. Propuštěn bude též příslušník, který byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jednání, kterým se tohoto trestného činu dopustil, se neslučuje s požadavky kladenými na příslušníka bezpečnostního sboru, které jsou obecně považovány za oprávněné.

Nově se specifikuje propuštění příslušníka z důvodu porušení slibu, kterého se dopustil zavážejícím způsobem, a to jednáním, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Tím se reaguje na potřebu skončit služební poměr ještě před tím, než bude příslušník za takové jednání pravomocně odsouzen.

Novým důvodem propuštění je uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti. Aby nedocházelo ke zneužití tohoto důvodu propuštění, stanovuje příslušné ustanovení o ukládání kázeňských trestů případy, kdy lze tento trest příslušníkovi uložit. Tento důvod propuštění by měl odstranit stávající absenci možnosti propustit příslušníka, který se dopustil závažného přestupku (například krádeže). Vzhledem k tomu, že zákon nezná propuštění příslušníka na základě služebního hodnocení, kterým byl vyhodnocen jako nezpůsobilý pro výkon služby, lze toto propuštění realizovat na základě tohoto důvodu. Zákon totiž stanovuje, že porušením služební povinnosti je také negativní služební hodnocení.

Nově se také zavádí propuštění ze služebního poměru z důvodu, kdy příslušníkovi bylo odňato osvědčení o fyzické zdatnosti nebo o odborné způsobilosti stanovené zvláštním právním předpisem, který se týká příslušníků Hasičského záchranného sboru, propuštění z důvodu pozbytí osobnostní způsobilosti k výkonu služby a z důvodu ztráty způsobilosti k právním úkonům.

Některé důvody propuštění lze aplikovat pouze na příslušníky ve služebním poměru na dobu určitou. Příslušník ve služebním poměru na dobu určitou může být propuštěn, jestliže jeho služební místo bylo v důsledku organizačních změn zrušeno a nelze ho ustanovit na jiné služební místo, jestliže zaniklo jeho osvědčení seznamovat se s utajovanými skutečnostmi a není možno ho ustanovit na jiné služební místo, a také tehdy, jestliže byl příslušník vyhodnocen služebním hodnocením jako nezpůsobilý pro výkon služby.

Pro rozhodnutí o propuštění z taxativně stanovených důvodů se stanoví objektivní a subjektivní propadná lhůta. Smyslem těchto lhůt je zamezení dlouhodobé právní nejistoty příslušníka o stabilitě služebního poměru.

Zákon stanovuje den skončení služebního poměru příslušníka u jednotlivých důvodů propuštění.

Obdobně jako podle dosavadní právní úpravy má příslušník při skončení služebního poměru nárok na vydání potvrzení o službě, a na základě žádosti též na vydání služebního posudku.

Výslovně se upravuje právní postavení příslušníka po zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru.

K § 45 a 46

Zákon zakotvuje některé nové povinnosti příslušníků, které dosavadní právní úprava neobsahovala. Povinnosti jsou zejména zaměřeny na zajištění nestrannosti příslušníka při výkonu služby a mají zajistit kvalitní výkon služby. Nově se zakotvuje povinnost příslušníka soustavně si udržovat a prohlubovat odbornou kvalifikaci potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem. Obdobně jako v dosavadní právní úpravě jsou zakotveny povinnosti vedoucích příslušníků.

Zákon vymezuje definici služební kázně a shodně s dosavadní právní úpravou stanoví případy, kdy je příslušník povinen splnit rozkaz vedoucího příslušníka, o němž se domnívá, že je v rozporu s právními předpisy a také povinnost odmítnout splnění rozkazu, kterým by spáchal trestný čin. Nově se upravuje právo příslušníka žádat o písemné vyhotovení rozkazu, o němž se domnívá, že je v rozporu s právními předpisy.

K § 47 a 48

Zajištění nestranného výkonu služby příslušníkem sleduje také omezení některých ústavních práv příslušníků. Vedle již tradičního zajištění apolitičnosti, které spočívá v zákazu členství v politických stranách a hnutích, se omezují také některá další práva, například právo na účast na podnikatelské činnosti, a pokud jde o příslušníky zpravodajských služeb i o právo na odborové sdružování.

Zákon zakazuje výkon jiné výdělečné činnosti příslušníků bez souhlasu služebního funkcionáře, ale stanovuje některé výjimky z tohoto zákazu. Zákaz se nevztahuje na tradičně vylučované činnosti, jako je činnost vědecká, publikační apod. K takové činnosti nebude souhlasu služebního funkcionáře třeba.

K § 49 až 51

Úprava kázeňských odměn je ovlivněna dosavadním výčtem kázeňských odměn. Vzhledem k odlišnému významu služebních hodností nejsou v nové úpravě obsaženy odměny spočívající v mimořádném povýšení nebo jmenování do vyšší hodnosti.

Zákon, oproti dosavadnímu stavu, obsahuje přesné vymezení kázeňského přestupku a definici jednotlivých forem zavinění. Úprava je řešena obdobně jako úprava přestupku v zákoně o přestupcích.

Také kázeňské tresty se odvíjejí od dosavadního právního stavu. Novým je kázeňský trest odnětí služební hodnosti, který bude ukládán pouze za jednání, kterým se závažným nebo opakovaným způsobem porušuje služební kázeň, nebo za jednání, které zakládá skutkovou podstatu přestupku. I nadále se předpokládá, že jednání příslušníků bezpečnostních sborů mající znaky přestupku budou projednávány v kázeňském řízení, tedy že příslušníci budou vyňati z působnosti obecných orgánů projednávajících přestupky. Proto jsou stanoveny i kázeňské tresty ukládané výlučně za uvedené jednání - pokuta, zákaz činnosti a propadnutí věci.

K § 52

Úprava délky doby služby je řešena odlišně od obecné úpravy pracovní doby platné pro zaměstnance v pracovním poměru, případně pro státní zaměstnance podle služebního zákona. Délka doby služby je stanovena jinak, než pro ostatní zaměstnance, neboť nerozlišuje mezi příslušníky, kteří vykonávají službu v rovnoměrném rozvržení doby služby a směnném režimu služby. Změnou kompenzace za službu vykonávanou ve svátek, za níž se přednostně uděluje náhradní volno, odpadl důvod pro snížení délky základní doby služby v týdnu. Do doby služby se nezapočítávají přestávky ve službě na jídlo a odpočinek.

Přestože se stanoví pro všechny příslušníky stejná doba služby v týdnu v rozsahu 37,5 hodiny, nejedná se pro většinu příslušníků o zkrácení doby služby. Příslušníci, kteří vykonávají službu v nerovnoměrném rozvržení doby služby, mají povětšinou stanovenou dobu služby v uvedeném rozsahu již v současné době. Nepředpokládá se proto nárůst služby přesčas.

Vzhledem k aplikačním potížím při stanovení týdne doby služby, ale hlavně jednoho dne služby příslušníka s dvanácti nebo dvacetičtyřhodinovými směny pro účely dovolené, služebního volna, dalšího služebního příjmu apod., se vymezují pojmy “týden” a “den výkonu služby”.

K § 53

Právní úprava rozvržení doby služby v týdnu obsahuje celou řadu nových ustanovení, která jsou oproti dosavadní právní úpravě mnohem přesnější a nepochybně povedou k odstranění nevyhovujícího stavu, Výslovně se v zákoně stanovuje, že se doba služby rozvrhuje předem a současně se vychází vstříc případům, kdy je služba některých příslušníků tak variabilní, že není možné dodržovat předem stanovený harmonogram služeb, případně ho vůbec předem stanovit. Stanovují se také zásady pro rovnoměrné a nerovnoměrné rozvržení doby služby. Praxi vychází vstříc také definice dvousměnného, třisměnného a nepřetržitého režimu služby.

K § 54 a 55

Zákon stanovuje, obdobně jako dosud, ale v upřesněné podobě, povinnost příslušníka vykonávat službu nad základní dobu služby v týdnu. Vzhledem k charakteru výkonu služby v bezpečnostních sborech a možnosti nepředvídaného nasazení velkého počtu příslušníků v mimořádných případech, například při ohrožení bezpečnosti státu, veřejného pořádku, živelních pohromách, byla využita možnost výjimečné úpravy daná právem Evropského společenství a nebyl stanoven maximální limit přesčasové služby. Také definice služby v noci byla obsažena i v dosavadní právní úpravě služebního poměru.

K § 56 až 59

Nově se v zákoně upravuje pružná doba služby, přestože její využití v bezpečnostních sborech nebude příliš časté. Pružnou dobu služby bude možno uplatňovat pouze v podmínkách rovnoměrného rozvržení doby služby. Způsob zakotvení pružné doby služby vychází z úpravy pružné pracovní doby obsažené v zákoníku práce a je přizpůsoben odlišnostem, které vyžaduje právní úprava služebního poměru.

K § 60 a 61

Dosavadní praxe prokázala, že rigidní zakotvení nároku příslušníka na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek nevyhovuje jak zájmům služby, tak zájmům příslušníka. Proto může služební funkcionář na žádost příslušníka rozhodnout o tom, že přestávka bude poskytnuta jinak než po 5 nepřetržitých hodinách služby. V některých druzích služeb je

nemožné, aby příslušníci přerušovali výkon služby, případně aby opouštěli v době přestávek místa, v nichž je služba vykonávána. Proto se reaguje i na tyto případy. Výslovně se také stanoví, že doba přestávky se nezapočítává do doby služby.

Právní úprava přestávek na kojení vychází z obecné úpravy zaměstnaneckých vztahů.

K § 62

Oproti dosavadnímu stavu se právní úprava služební pohotovosti zpřesňuje tak, aby vyhovovala potřebám aplikační praxe, zejména z hlediska místa výkonu služební pohotovosti.

K § 63 a 64

V zájmu zabezpečení služebních úkolů bezpečnostních sborů v mimořádných případech se do budoucna umožňuje výraznější zkrácení doby nepřetržitého odpočinku příslušníka mezi jednotlivými službami a v týdnu. Odstavec 2 upravuje speciálně zápočet doby odpočinku příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky do doby nepřetržitého odpočinku mezi jednotlivými směnami.

K § 65 až 67

Délku dovolené prodlužuje nová právní úprava o 3 dny, které jsou jinak obvyklými dny služby. Napříště bude vyjádřena v týdnech, a nikoli v kalendářních dnech. V dosavadní úpravě služebního poměru absentovala dovolená za dny výkonu služby v případě, že příslušník nesplnil požadovaných 60 dnů pro vznik nároku na dovolenou v kalendářním roce. Vzhledem k tomu, že nová úprava splnění této podmínky nepožaduje, není tento institut v návrhu zakotven, neboť vyplývá ze způsobu určování poměrné části dovolené.

Způsob čerpání dovolené se příliš neliší od právní úpravy platné pro zaměstnance v pracovním poměru. Vzhledem k obtížím, které přináší čerpání dovolené příslušníků s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby s nestejnými službami v jednotlivých dnech, stanovuje zákon, co se rozumí týdnem čerpání dovolené. Nově se pro příslušníky upravuje krácení dovolené pro omluvenou nepřítomnost ve službě, a to obdobným způsobem, jakým se krátí dovolená zaměstnanců, kteří se řídí zákoníkem práce. Ke krácení dovolené se přistupuje zejména proto, že byla prodloužena základní výměra dovolené.

K § 68 a 69

Poskytování služební volna s poskytnutím služební příjmu při překážkách ve službě z důvodů obecného zájmu je upraveno obdobně jako v dosavadní právní úpravě. Dochází však k dílčí redukci případů, kdy se toto volno poskytuje, a k přizpůsobení potřebám výkonu služby v bezpečnostním sboru.

K § 70 až 73

Obdobně, jako v dosavadním zákoně o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, je provedena úprava služební volna s poskytnutím služební příjmu při důležitých osobních překážkách ve službě. Došlo k zjednodušení této úpravy, a v některých případech i ke snížení rozsahu služební volna, právě s ohledem na rozšíření nároku na dovolenou a k zakotvení i nových důvodů pro poskytnutí služební volna s poskytnutím služební příjmu.

Zcela novým důvodem pro udělení služební volna s poskytnutím služební příjmu je služební volno k účasti na výběrovém řízení nebo k získání dalšího odborného

požadavku studiem ve škole nebo kursu, která příslušníkovi nebyla nařízena služebním funkcionářem.

Komplexně je upraveno také tradiční služební volno při studiu (studijní volno) na středních, vyšších odborných a vysokých školách, a to jak v případech denního studia, tak i studia při výkonu služby. Oproti dosavadnímu stavu se upravuje také zánik nároku na studijní volno, případně jeho převod do dalšího školního nebo akademického roku, nedojde-li k jeho vyčerpání pro překážky na straně příslušníka nebo bezpečnostního sboru.

K § 74

Zásadní změnu přináší zákon do oblasti vzájemných práv a povinností bezpečnostního sboru a příslušníků při zvyšování a rozšiřování vzdělání příslušníků. Dosavadní právní úprava předpokládala smluvní vztahy založené dohodou o zvýšení nebo rozšíření vzdělání. Přitom pro tuto dohodu vymezovala přesné hranice. V zájmu potlačení smluvních prvků služebního poměru a vytvoření klasického veřejnoprávního vztahu byla nová právní úprava postavena na principu rozhodování bezpečnostního sboru na žádost, a to i v případě zvyšování a rozšiřování vzdělání. Bude-li příslušníkovi na žádost umožněno zvýšení nebo rozšíření vzdělání poskytnutím služebního volna, případně dalším plněním ze strany bezpečnostního sboru, bude příslušník povinen setrvat ve služebním poměru po stanovenou dobu nebo uhradit náklady vynaložené na jeho studium. Nově bude možno takto postupovat i v případě, že příslušník byl vyslán na studijní pobyt do školy nebo kurzu, jestliže vynaložená částka překročí 500 000 Kč. Tuto změnu si vynutila praxe bezpečnostních sborů, které vysílají příslušníky i do škol a kurzů značně finančně náročných a dosavadní právní úprava nezajišťovala návratnost vynaložených prostředků.

K § 75

Aby nevznikaly pochybnosti o skutečném rozsahu služebního volna, výslovně se zakotvuje, že se toto volno čerpá výlučně ve dnech, které jsou podle předem stanoveného rozvržení doby služby obvyklými dny služby příslušníka. Z obdobného důvodu se stanovuje, kdy lze čerpat služební volno při studiu. Zákon zakládá povinnost příslušníka požádat o služební volno, s výjimkou případů, kdy mu není předem známa překážka ve službě, která mu zakládá nárok na volno, a povinnost prokázat existenci překážky ve službě.

K § 76

Poskytnutí služebního volna bez poskytnutí služebního příjmu bude mít napříště výlučně fakultativní povahu. Lze jej poskytnout jen nebrání-li tomu vážný zájem služby.

K § 77

Ustanovení řeší v souladu s požadavky Evropské unie otázky přímé a nepřímé diskriminace.

V rozsahu obdobném dosavadnímu se upravují povinnosti bezpečnostního sboru v oblasti péče o příslušníky, nezbytné z hlediska zajištění podmínek pro výkon služby. Nově se stanovují povinnosti bezpečnostního sboru zajistit bezplatné stravování v potřebném rozsahu, pokud příslušníci vykonávají službu za ztížených podmínek při mimořádných bezpečnostních akcích nebo při zásahu. Řeší se tím situace, které vznikají při dlouhodobém nasazení většího počtu příslušníků za podmínek, v nichž není možno, aby se příslušníci stravovali jinak než péčí bezpečnostního sboru. V souladu s právem Evropských společenství se zaručuje rovnost zacházení s příslušníky při vytváření těchto podmínek. Vyslovuje se také

zákaz postihu příslušníka nebo jeho znevýhodnění za to, že se domáhá práv ze služebního poměru.

K § 78

Zákon v rámci komplexnosti úpravy odkazuje na zvláštní právní předpis, podle něhož se řídí nemocenská péče příslušníků. V zákoně se také zakotvuje, v souladu s obecnou úpravou, že doba neschopnosti k službě a některé podobné překážky jsou omluvenou dobou služby.

K § 79

Nově se do zákona promítají požadavky na zdravotní, osobnostní a fyzickou způsobilost příslušníka po dobu trvání služebního poměru. Dosavadní právní úprava neřeší tuto problematiku dostatečně jasně. To vedlo k značným aplikačním problémům, zejména při skončení služebního poměru u příslušníků, kteří uvedenou způsobilost ztratili. Zákon stanovuje, kdo je oprávněn způsobilost zjišťovat a na základě jakých kritérií se způsobilost zjišťuje. Podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis.

K § 80

Také nová právní úprava zakládá nárok příslušníků na období dosavadní preventivní rehabilitace. Dochází však k jednoduššímu způsobu vymezení okruhu příslušníků, jimž se ozdravný pobyt poskytuje. Zpřesňuje se rovněž režim poskytování ozdravného pobytu a výslovně se stanovuje případ, kdy nárok na ozdravný pobyt zaniká.

K § 81 až 84

Úprava mateřské a rodičovské dovolené vychází z obdobné úpravy obsažené v zákoníku práce. Vzhledem k tomu, že zákon je komplexní úpravou služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů, byla i úprava mateřské a rodičovské dovolené transformována do tohoto zákona.

K § 85

Zákon obsahuje pouze nezbytná omezení příslušnic při výkonu služby, a to zejména v případech těhotenství a mateřství, částečně též v případech péče o děti. Zkušenosti s dosavadní právní úpravou ukazují, že přílišná omezení příslušnic v souvislosti s péčí o děti se v důsledcích obracejí proti příslušnicím, neboť jsou mnohdy faktickou překážkou pro přijetí žen do služebního poměru a jsou v podstatě diskriminující. V zájmu zachování rovného postavení mužů a žen ve služebním poměru se některá omezení týkají i příslušníků.

K § 86 až 88

Ustanovení upravuje povinnosti a odpovědnosti bezpečnostního sboru při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby. Hlavním cílem při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby je povinnost bezpečnostního sboru činit taková opatření, aby se předešlo rizikům. Preventivní činnost bezpečnostního sboru se vztahuje na všechny osoby, které se s jeho vědomím zdržují ve služebnách.

Povinnost bezpečnostního sboru kontrolovat účinnost a dodržování opatření k prevenci rizik a k minimalizaci neodstranitelných rizik směřuje k následnému ověření efektivity přijatých opatření. Definice prevence rizik je v souladu s rámcovou evropskou směrnicí, podle které se prevencí rizik rozumí veškerá přijatá opatření, která jsou zavedena nebo se plánují na všech stupních činnosti a která směřují k prevenci nebo snížení rizik při výkonu služby.

Nelze-li rizika odstranit, je povinností bezpečnostního sboru přijmout opatření k jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví příslušníků bylo minimalizováno. Při všech opatřeních směřujících k prevenci rizik vychází bezpečnostní sbor ze všeobecných preventivních zásad, které jsou zákonem taxativně stanoveny.

Ustanovení obsahuje výčet povinností bezpečnostního sboru zejména ve vztahu ke zdravotnímu stavu příslušníka, k jeho informování o bezpečnosti a ochraně zdraví při výkonu služby, k zajištění jeho školení o právních předpisech, služebních předpisech a rozkazech, které se vztahují k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví, jakož i k ověřování jejich znalostí a kontroly jejich dodržování.

K § 89

Ustanovení obsahuje povinnost bezpečnostního sboru poskytnout příslušníku osobní ochranné prostředky. Tyto prostředky musí chránit příslušníka před riziky. Osobní ochranné prostředky musí bezpečnostní sbor udržovat v použitelném stavu a provádět kontrolu jejich používání příslušníky. Jestliže to vyžaduje výkon služby, je bezpečnostní sbor rovněž povinen poskytnout příslušníkovi mycí, čisticí a dezinfekční prostředky. Jak osobní ochranné prostředky, tak mycí, čisticí a dezinfekční prostředky poskytuje bezpečnostní sbor příslušníkovi bezplatně a jejich poskytnutí nesmí nahradit finančním plněním.

K § 90

V obdobném rozsahu jako ostatním zaměstnavatelům stanovuje zákon bezpečnostnímu sboru povinnosti při vzniku služebního úrazu a nemocích z povolání.

K § 91

Ustanovení rámcově ukládá bezpečnostnímu sboru povinnost zajistit uspořádání a vybavení služebny. Cílem právní úpravy je zajištění vhodného a zdraví neohrožujícího prostředí pro výkon služby.

K § 92

Základní práva a povinnosti příslušníka v zásadě odrážejí povinnosti bezpečnostního sboru. Nejen bezpečnostní sbor má povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby vůči příslušníkovi, ale i sám příslušník má povinnost dbát o svou vlastní bezpečnost a o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání.

Další povinnosti příslušníka jsou v ustanovení taxativně stanoveny. Jedná se zejména o povinnost účastnit se školení, podrobit se stanoveným lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám, používat osobní ochranné služební prostředky, nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky v době služby, nekouřit ve služebnách, kde vykonávají službu také nekuřáci apod.

K § 93 a 94

Ustanovení upravují prevenční povinnost bezpečnostního sboru vůči příslušníkovi a příslušníka vůči bezpečnostnímu sboru.

Bezpečnostní sbor musí zajišťovat příslušníkům takové podmínky služby, aby nedocházelo ke vzniku škod, zejména tím, že provádí kontroly plnění služebních úkolů příslušníků. Oprávnění kontroly věcí, které příslušníci vnášejí do služebny nebo je z ní vynášejí, včetně případných osobních prohlídek, při kterých musí být dodrženy stanovené postupy má zamezit vzniku škody.

Příslušník, který vykonává službu si musí počínat tak, aby nedocházelo ke škodám na majetku nebo bezdůvodnému obohacení. Na hrozící škodu je povinen upozornit. Upozornovací povinnost má rovněž v případě, nevytvoří-li mu bezpečnostní sbor potřebné podmínky pro výkon služby.

Zakročovací povinnost podle tohoto zákona k odvrácení škody má příslušník jen pokud jde o škodu hrozící bezpečnostnímu sboru. Tato povinnost není dána tehdy, brání-li mu v tom důležitá okolnost.

K § 95

Obecná odpovědnost příslušníka za škodu je založena na subjektivním principu. Je odpovědností za zaviněné porušení povinností při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním. Skutečná škoda, kterou je příslušník povinen bezpečnostnímu sboru uhradit, se přednostně hradí v penězích. Teprve souhlasí-li s tím bezpečnostní sbor, je možno uhradit škodu uvedením věci do předešlého stavu. Výše náhrady škody, kterou příslušník způsobil z nedbalosti, je limitována čtyřapůlnásobkem měsíčního služebního příjmu příslušníka. Oproti dosavadnímu trojnásobku dochází ke zvýšení limitu. Tento limit neplatí v případě, že škodu způsobil příslušník úmyslně nebo v opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek. Nižší náhrada škody, a to ve výši maximálně trojnásobku měsíčního služebního příjmu příslušníka, je stanovena pro případy porušení zakročovací povinnosti ze strany příslušníka.

Zákon stanovuje případy, kdy by bylo, s ohledem na okolnosti, nespravedlivé, požadovat na příslušníkovi náhradu škody.

K § 96

Zvláštním druhem odpovědnosti příslušníka za škodu je jeho odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je povinen vyúčtovat, a odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů. V souladu s vyloučením smluvních prvků ze služebního poměru založeném na jiném než smluvním principu, se hmotná odpovědnost do budoucna nezakládá dohodou o hmotné odpovědnosti. Na podstatě této odpovědnosti se však nic nemění.

Hodnoty, které je příslušník povinen vyúčtovat jsou zejména hotovosti, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo i jiné hodnoty. Jestliže je příslušník zařazen na služební místo, s jehož výkonem je spojena povinnost převzít hodnoty, které je povinen vyúčtovat, odpovídá za vzniklý schodek v plné výši. Ke zproštění jeho odpovědnosti, ať již zcela nebo zčásti dochází, jestliže prokáže, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

Odpovídá-li za schodek několik příslušníků, určuje se podíl náhrady škody podle poměru jejich dosažených příjmů obdobně jako v úpravě platné pro zaměstnance v pracovním poměru. Zákon také upravuje situaci, kdy společnou odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách nese příslušník společně se zaměstnanci v pracovním poměru podle zákoníku práce nebo se zaměstnanci ve služebním poměru podle služebního zákona.

K § 97

Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů se týká zejména ztráty výzbroje, výstroje a jiných předmětů, které byly příslušníkovi svěřeny bezpečnostním sborem na písemné potvrzení. Náhradu za jejich ztrátu hradí příslušník v plné výši.

K § 98

Ustanovení upravuje odpovědnost bezpečnostního sboru za škodu, která vznikla příslušníkovi při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, případně pro výkon služby. Nemusí se vždy jednat o škodu na věci. Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi i za jinou

škodu na zdraví, než je škoda vzniklá služebním úrazem nebo nemocí z povolání, která mu prokazatelně vznikla při výkonu služby. Škodu hradí bezpečnostní sbor zásadně v penězích. Uvedení věci do předešlého stavu je možné pouze se souhlasem příslušníka. Výslovně se stanovuje, že bezpečnostní sbor neodpovídá příslušníkovi za škodu na věci, které použil při plnění služebních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním bez jeho souhlasu.

K § 99

V souladu se stávající právní úpravou stanovuje zákon odpovědnost bezpečnostního sboru za věcnou škodu na věcech, které příslušník nosí do služby. Nově je stanovena hranice, do níž sbor za tuto škodu odpovídá. Obdobně jako v dosavadní právní úpravě se požaduje, aby příslušník uplatnil nárok na náhradu škody ve stanovené promlčecí lhůtě.

K § 100 až 110

Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi, tak jako podle dosavadní právní úpravy, za škodu vzniklou služebním úrazem, pokud k tomuto úrazu došlo při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním. Bezpečnostní sbor odpovídá rovněž za škodu způsobenou příslušníkovi nemocí z povolání, jestliže konal službu před jejím zjištěním za podmínek, z nichž nemoc z povolání vzniká. Druhy náhrad poskytovaných příslušníkovi se oproti dosavadní úpravě nemění. Pouze nárok na náhradu věcné škody, která zjevně nepatří do škod na zdraví, je přesunut do té části zákona, kam svou povahou patří.

Náhradu za ztrátu na služebním příjmu po dobu dočasné neschopnosti k službě a náhradu za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti k službě se příslušníkovi v zásadě poskytují do průměrného služebního příjmu před vznikem škody. Náhrada za ztrátu na služebním příjmu náleží i v případě, že se příslušník stane uchazečem o zaměstnání a již nepobírá hmotné zabezpečení, s výjimkou, kdy hmotné zabezpečení nepobírá z jím zaviněných důvodů. Aby bylo možné vydat rozhodnutí o náhradě za ztrátu na služebním příjmu, je příslušník povinen předložit služebnímu funkcionáři doklady, které jsou rozhodné pro určení výše náhrady. Věková hranice, do které náleží příslušníkovi náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti k službě, je stanovena 65 lety věku. Nově se také výslovně zakotvuje, že náhrada za ztrátu na služebním příjmu se poskytuje jen do skončení služebního poměru, a poté jen, jestliže služební poměr skončil ze zdravotních důvodů.

Zákon také stanovuje druhy náhrad, které je bezpečnostní sbor povinen poskytnout v případě, že příslušník v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání zemře. Náhrada nákladů spojených s léčením a náhrada nákladů spojených s pohřbem se poskytne tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Výdaje na úpravu hrobu a na zřízení pomníku nebo desky může bezpečnostní sbor hradit až do výše čtyřnásobku minimální mzdy. Náhrady nákladů na výživu pozůstalých náleží členům rodiny, kterým byl příslušník povinen výživu poskytovat. Pozůstalý manžel a dítě, kterému vznikl nárok na sirotčí důchod, bude mít nárok na jednorázové odškodnění.

K § 111

Ustanovení vymezuje případy, kdy se bezpečnostní sbor, který jinak za škodu odpovídá, může této odpovědnosti zcela nebo zčásti zprostit. Důvodem zproštění se odpovědnosti může být buď porušení právních nebo služebních předpisů, rozkazů nadřízeného anebo opilost či zneužití jiných návykových látek příslušníkem. Jestliže výše uvedené skutečnosti byly jedinou příčinou škody, může dojít k úplnému zproštění, pokud byly jednou z příčin škody, pak může jít o zproštění částečné. Tato úprava plně koresponduje s dosavadní úpravou.

K § 112 a 113

V souladu s principy Smlouvy o Evropském společenství a směrnici č. 75/117/EHS se navrhuje promítnout do zákona zásadu stejného odměňování příslušníků a příslušnic za práci stejné hodnoty a vyloučit tak možnost diskriminace při poskytování služebního příjmu. Navrhuje se, aby příslušníkovi náležel, s výjimkou zákonem stanovených případů, služební příjem poskytovaný formou taxativně stanovených složek v závislosti na rozsahu výkonu služby.

K § 114

Navrhuje se, aby nárok na základní složku služebního příjmu (základní tarif) byl v zákoně stanoven v závislosti na složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávané služby a na získaných odborných zkušenostech, podmiňujících výkon služby.

K § 115

Navržená konstrukce základních tarifů, ve které je dáno odstupňování základních tarifů v tarifních třídách i v tarifních stupních, a stanovená výše konkrétního základního tarifu jako násobek oficiálně zveřejňované veličiny, umožní, aby výše základních tarifů pro příslušný rok byla zaručena přímo zákonem. Ministerstvo práce a sociálních věcí se proto navrhuje zmocnit pouze ke sdělení výše částek vypočítaných podle zákonem stanoveného postupu, které bude mít pouze informativní charakter.

Odstupňování mezi tarifními třídami se navrhuje jako kombinace lineárního zvýšení mezi tarifními třídami se shodnými kvalifikačními předpoklady pro výkon činností do nich zařazených, a mírně progresivního zvýšení mezi tarifními třídami s rozdílnými kvalifikačními předpoklady vzdělání.

Výše přibližně průměrného základního tarifu příslušníků se navrhuje stanovit jako 1 násobek průměrného výdělku fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosaženého podle údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok, ve kterém se budou základní tarify pro odměňování příslušníků používat. Takto zvolený poměr průměrného základního tarifu příslušníků k průměrnému výdělku v nepodnikatelské sféře zohledňuje skutečnost, že v průměrném výdělku jsou zahrnuty platy za méně kvalifikované práce, které nebudou příslušníci vykonávat, a převažující část základních tarifů v nižší úrovni, než nyní náleží příslušníkům za zákonem stanovené vyšší povinnosti a omezení. Vyšší úroveň základních tarifů současně umožní upustit v navrženém tarifním systému od poskytování některých dosud poskytovaných složek platu (například příplatek za službu v sobotu a v neděli) a omezit výši, popřípadě důvody pro poskytování některých složek služebního příjmu (osobního příplatku a odměn).

K § 116

Činnosti vykonávané příslušníky se navrhuje rozdělit na základě zhodnocení jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do 11 tarifních tříd, a to shodným způsobem jako v celé sféře veřejných služeb a správy. Navržené charakteristiky odpovídají charakteristikám páté až patnácté platové třídy v šestnáctitřídním systému schváleném v novele zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech. V souladu s charakteristikami tarifních tříd provede vláda nařízením detailnější rozřídění činností bezpečnostních sborů v katalogu činností bezpečnostních sborů, s výjimkou činností zpravodajské služby, pro něž katalog činností zpravodajské služby

zařazených podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do jednotlivých tarifních tříd, stanoví služebním předpisem ředitel zpravodajské služby v souladu s charakteristikami tarifních tříd uvedenými v příloze k tomuto zákonu a s přihlédnutím ke srovnatelným činnostem v katalogu činností bezpečnostních sborů. Porovnáním s katalogem činností bezpečnostních sborů by měla být pro jednotlivá služební místa určena v systemizaci tarifní třída podle nejnáročnější činnosti, jejíž výkon se na služebním místě bude požadovat.

K § 117

K ocenění zkušeností získaných výkonem odborných činností se navrhuje odstupňovat základní tarify ve 12 tarifních stupních. V zájmu zkvalitnění výkonu služby příslušníků se navrhuje vedle výkonu služby příslušníků započítávat do praxe příslušníků pouze výkon odborných činností po získání předepsaného vzdělání, a to podle míry jeho využitelnosti k činnostem požadovaným na služebním místě, a omezit zápočet dob péče o dítě tak, aby odpovídal maximálně jednomu tarifnímu stupni.

K § 118

K ocenění přísných podmínek pro výkon služby příslušníků, věrnosti státu a ke kompenzaci zvýšených nákladů spojených s reprezentací státu se navrhuje příplatek za službu. Tímto příplatkem by měla být při zachování základních diferenciacních hledisek oceňování výkonu státní služby, rozlišena úroveň platu příslušníků a zaměstnanců v pracovním poměru. Proto se navrhuje stanovit jeho výši podílem ze základního tarifu, který bude příslušníkovi náležet. K posílení motivace přechodu osvědčených odborníků z územních organizačních jednotek do ústředí bezpečnostních sborů se při používání jednotné stupnice základních tarifů navrhuje diferencovat výši příplatku za službu podle působnosti organizačních jednotek.

K § 119

Příplatek za vedení by měl oceňovat řídicí činnost vedoucího příslušníka. Z důvodů omezených prostředků na služební příjem se úroveň příplatků za vedení navrhuje v obdobné výši jako v dosavadních předpisech (zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech a nařízení vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací /služební platový řád/). Rozdílný je v porovnání se stávající úpravou územní princip, na jehož základě stanoví ředitel bezpečnostního sboru výši rozpětí příplatku za vedení. Poněkud odlišně je upravena konstrukce příplatku za vedení pro příslušníky zpravodajských služeb s ohledem na jejich organizační uspořádání.

K § 120

Příplatek se navrhuje v souvislosti s rozšiřující se mezinárodní spoluprací, kdy dochází k vysílání příslušníků bezpečnostních sborů v rámci mnohonárodních sil nebo mezinárodních policejních sborů mimo území České republiky. Výše zvláštního příplatku je stanovena s přihlédnutím ke specifickému režimu služby při plnění stanovených úkolů. Není proto důvod zohledňovat zvláštní režim služby zároveň v jiných složkách služebního příjmu. Z uvedených důvodů se také vylučuje nárok na poskytování odměny za služební pohotovost těmto příslušníkům.

K § 121 až 123

Navržená právní úprava služebního příjmu za službu přesčas, příplatku za službu v noci a příplatku a náhradního volna za službu ve svátek je u příslušníků obdobná jako úprava obsažená v zákoně o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, protože k rozdílné úpravě není věcný ani právní důvod.

K § 124

Navrhuje se, aby příslušníkovi byl poskytován zvláštní příplatek za službu ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách a při použití izolačních dýchacích přístrojů za shodných podmínek jako zaměstnancům podle zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, resp. nařízení vlády č. 252/1992 Sb., o podmínkách pro poskytování a výši zvláštního příplatku za vykonávání činností ve ztížených a zdraví škodlivých podmínkách, pro ostatní zaměstnance ve veřejných službách a správě, protože k rozdílné úpravě není věcný ani právní důvod.

Vedle těchto druhů příplatků se navrhuje příslušníkům poskytovat zvláštní příplatek za výkon služby ve specifických podmínkách, kdy je ohrožen jejich život nebo zdraví, popřípadě se při výkonu služby vyskytují jiná závažná rizika nebo mimořádná psychická zátěž.

K § 125

Další služební příjem se navrhuje poskytovat příslušníkům za stejných podmínek jako další plat státním zaměstnancům. K rozdílné úpravě není věcný ani právní důvod.

K § 126

Rozdíly ve výkonnosti příslušníků se navrhuje diferencovat nenárokovou složkou služebního příjmu. U příslušníka, kterému je určován základní tarif v tarifních stupních, se navrhuje možnost osobního příplatku ve shodné výši jako státním zaměstnancům. U příslušníka, kterému je určován základní tarif v rámci rozpětí nejnižšího a nejvyššího základního tarifu pro tarifní třídu, do které je zařazen, se navrhuje možnost přiznání osobního příplatku až do výše 40 % jejich základního tarifu.

K § 127

Navrhuje se, aby odměnou bylo možno ocenit jednorázové nebo krátkodobé intenzivnější plnění služebních úkolů, které nelze ocenit v jiných složkách služebního příjmu. Dále se navrhuje možnost poskytnutí odměny při významném životním výročí.

K § 128

V současné době je plat ředitele Bezpečnostní informační služby upraven zákonem č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců. Pro úplnost tohoto zákona se doporučuje uvedený odkaz na zvláštní právní předpis.

K § 129

Přestože zákon neuznává institut náhrady služebního příjmu, opírá se o konstrukci průměrného výdělku v případech, kdy nedochází k výkonu služby běžným způsobem, nebo nedochází k výkonu služby vůbec. Nově se zakotvují pravidla pro poskytování služebního příjmu po dobu zařazení příslušníka v jednotlivých družích záloh, která dosud v právní úpravě služebního poměru absentovala.

Mezi ustanovení o služebním příjmu byla zařazena i ustanovení o služebním příjmu po dobu dovolené, čerpání služebního volna s poskytnutím služebního příjmu a nově také při

překážkách na straně bezpečnostního sboru včetně případů, kdy byl příslušník zproštěn výkonu služby nebo bylo zrušeno rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru a příslušník z tohoto důvodu nevykonával službu. Aby byly odstraněny dosavadní nejasnosti o výši služebního příjmu v těchto případech, výslovně se tato výše stanovuje zákonem.

Příslušníkům zůstává zachováno poskytování služebního příjmu po dobu prvního měsíce, kdy byli uznáni neschopnými ke službě pro nemoc nebo úraz.

K § 130

Obdobně jako v dosavadní právní úpravě zakotvuje zákon poskytování odměny za služební pohotovost.

K § 131

Vzhledem ke zvláštnímu postavení ředitele bezpečnostního sboru, který určuje služebním předpisem výši některých složek služebního příjmu příslušníků, je nezbytné stanovit funkcionáře, jenž určí tyto složky služebního příjmu řediteli bezpečnostního sboru. Toto ustanovení neplatí pro ředitele Bezpečnostní informační služby, jehož služební příjem upravuje zvláštní zákon.

K § 132 až 134

Obdobně jako v právní úpravě platné pro zaměstnance se zákonem upravuje splatnost služebního příjmu a jeho výplata. Dále se stanovují případy, kdy se ze služebního příjmu provádí srážky. Pořadí srážek ze služebního příjmu stanoví vláda nařízením.

K § 135

Výslovně se zakotvuje povinnost bezpečnostního sboru umožnit příslušníkům nahlížet do platových předpisů.

K § 136

Zákon stanovuje způsob poskytování některých složek služebního příjmu a odměny za služební pohotovost, který zjednodušuje postup při výpočtu těchto plnění.

K § 137

Obdobně, jako v návrhu služebního zákona, je zakotven informační systém o služebním příjmu. Jeho účelem je vést a zpracovávat údaje o prostředcích vynaložených na služební příjem. Z toho důvodu se stanovují konkrétní povinnosti bezpečnostnímu sboru a Ministerstvu financí.

K § 138 a 139

Úprava naturálních náležitostí je zakotvena obdobně, jako v dosavadních právních předpisech pouze s tím rozdílem, že nárok na naturální náležitosti se nově založí přímo zákonem a nikoli prováděcími právními předpisy.

Příslušník má nárok na naturální náležitosti podle toho, zda vykonává službu ve stejnokroji nebo v jiném oděvu. Jiný oděv nově zahrnuje kromě občanského oděvu i sportovní oděv, který příslušník používá v rámci stanovené služební tělesné přípravy. Údržbou naturálních náležitostí se rozumí praní, chemické čištění a opravy jednotlivých součástek stejnokroje nebo jiného oděvu příslušníka. Vzhledem k tomu, že bezpečnostní sbor nezabezpečuje příslušníkovi jiný oděv a jeho

obměnu, ani údržbu stejnokroje nebo jiného oděvu, bude mu na tyto účely poskytována částečná náhrada v penězích.

Nově navrhované znění zákona nepřipouští vyplácení peněžní náhrady za neodebrané součástky stejnokroje po skončení služebního poměru.

Nově se zakotvuje nárok ředitele bezpečnostního sboru a jeho zástupce na bezplatné užívání služebního automobilu a zřízení telefonní stanice k osobní dispozici. Důvodem pro poskytnutí těchto naturálií je snaha zabezpečit co nejvyšší a nejrychlejší dosažitelnost těchto funkcionářů v případech řešení složitých bezpečnostních situací.

Služební funkcionář může za podmínek odstavce 2 rozhodnout, že služební automobil a telefonní stanici může použít i jiný příslušník bezpečnostního sboru.

K § 140

Zákon vymezuje případy, kdy v souvislosti s výkonem služby vzniká příslušníkovi nárok na náhradu cestovních výdajů.

Nově jsou zákonem stanoveny povinnosti služebního funkcionáře, který vysílá příslušníka na služební cestu. Musí určit základní podmínky konání služební cesty a to s ohledem na plnění služebních úkolů na služební cestě a s přihlédnutím k oprávněným zájmům příslušníka.

K § 141 až 146

Zákon stanovuje, jako obdobné právní předpisy o cestovních náhradách zaměstnanců, nárok příslušníka na náhrady výdajů při vyslání na služební cestu. Obdobně stanovuje i podmínky, za nichž tento nárok vzniká. Výdaje musí příslušník vynaložit v souladu se stanovenými podmínkami služební cesty a musí je prokázat. Zákon stanovuje, že stravné poskytované příslušníkovi, který je vyslán na služební cestu, se stanoví stejným způsobem, jako zaměstnanci na pracovní cestě.

K § 147 až 151

Úprava, která se vztahuje na náhrady cestovních výdajů při služební cestě příslušníka na území České republiky, se vztahuje i na náhrady cestovních výdajů při zahraniční služební cestě příslušníka, jestliže tento zákon nestanovuje jinak. V souladu s obecnou úpravou zakotvuje zákon nárok příslušníka na jízdné, stravné, kapesné a další náhrady spojené se zahraniční služební cestou.

K § 152 až 156

Zákon upravuje nároky příslušníka, který byl vyslán na studijní pobyt nebo studuje v jiném místě než je jeho služební působíště a příslušníka, který byl převeden na jiné služební místo v jiném místě služebního působíště, přijat do služebního poměru, pověřen zastupováním nebo převeden.

Zákon upravuje podmínky, za kterých je příslušníkovi zařazenému do zálohy pro službu v zahraničí přiznávána náhrada výdajů. Cestovní náhrady ve vymezeném rozsahu lze poskytnout i členu rodiny příslušníka, jestliže s ním cestuje do zahraničí, a to na základě rozhodnutí služebního funkcionáře.

Nově se stanovuje rozsah nároku na cestovní náhrady při cestách konaných v místě služebního působíště příslušníka. Náleží mu náhrady jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu a stravné.

Příslušníkovi, který je zařazen do zálohy pro službu v zahraničí, se poskytuje náhrada některých výdajů v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů. Vylučuje z tohoto ustanovení příslušníka působícího v rámci jednotky mnohonárodnostních sil nebo mezinárodních policejních sborů, kterému náleží náhrady cestovních výdajů jako při zahraniční služební cestě.

K § 157

Zákon upravuje také možnost paušalizování náhrad cestovních výdajů, poskytování záloh na náhrady cestovních výdajů, uznávání neprokázaných náhrad výdajů služebním funkcionářem a uplatňování nároku na úhradu nákladů služební cesty příslušníka a způsob jejího vyúčtování. Pro účely zahraničních služebních cest upravuje obligatorní poskytování zálohy ve výši a měně, která odpovídá předpokládané době trvání a podmínkám zahraniční služební cesty. Zákon také ukládá příslušníkovi povinnost oznámit služebnímu funkcionáři změnu skutečností, které jsou rozhodné pro poskytování náhrad cestovních výdajů.

K § 158

Z působnosti ustanovení o cestovních náhradách je vyňat ředitel Bezpečnostní informační služby, jemuž se tyto náhrady poskytují podle zvláštního právního předpisu

K § 159

V souladu s tradiční úpravou cestovních náhrad pro příslušníky upravuje zákon poskytování náhrady prokázaných stěhovacích výdajů v případě, že se příslušník přestěhuje do obce, v níž pominou důvody pro poskytování náhrad výdajů souvisejících se vznikem a změnou služebního poměru. Příslušníkovi lze přiznat také náhradu nezbytně nutných prokázaných výdajů spojených s malováním a úpravou bytu a to až do výše 15 000 Kč.

K § 160 a 161

Zakotvení nároku na odchodné vychází z dosavadní právní úpravy. V souladu s konstrukcí služebního poměru jako celoživotního povolání je k ocenění dlouholeté služby zvýšena maximální výměra odchodného na osminásobek měsíčního služebního příjmu. Přestože se jedná o výsluhový nárok, je nárok podmiňován důvodem skončení služebního poměru. Odchodné se neposkytne, jestliže služební poměr skončil propuštěním z důvodu pravomocného odsouzení pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo pro porušení služebního slibu, byl-li následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně.

K § 162 až 168

Konstrukce výsluhového příspěvku vychází z obdobného nároku obsaženého v dosavadní právní úpravě - z příspěvku za službu. Na rozdíl od dosavadního právního stavu se pro nárok na výsluhový příspěvek zpřísňuje podmínka trvání služebního poměru, a to z deseti na patnáct let. Takové řešení je opět v souladu se zásadou celoživotní služby. Výměra výsluhového příspěvku je nastavena tak, aby motivovala k dlouhodobé službě, ale zároveň umožňovala důstojný odchod ze služebního poměru na sklonku produktivního věku. Přispívá tak i ke generační obměně bezpečnostního sboru. Výsluhový příspěvek se neposkytne, jestliže služební poměr skončil propuštěním z důvodu pravomocného odsouzení pro trestný čin spáchaný úmyslně, pro porušení služebního slibu, byl-li následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo požádal o propuštění a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen.

Výsluhový příspěvek bude napříště valorizován nižším procentem než dosud a shodně s valorizací výsluhového příspěvku vojáků bude zvyšovaná částka odpovídat polovině procentního zvýšení důchodů z důchodového pojištění.

Na rozdíl od služebního zákona není zakládán nárok na přídavek k důchodu, ale stanoví se, že výsluhový příspěvek se poskytuje při souběhu nároku na výplatu důchodu z důchodového pojištění pouze ve výši rozdílu mezi příspěvkem a důchodem. Zákon také vylučuje souběžnou výplatu výsluhového příspěvku s výsluhovým příspěvkem vojáků z povolání. Řeší také zastavení výplaty výsluhového příspěvku po opětovném vzniku služebního poměru.

Zákon stanovuje nezbytné povinnosti příjemců výsluhového příspěvku, jejichž absence v současné právní úpravě činí v praxi značné problémy.

K § 169

Nová úprava úmrtného zpřísnuje podmínky nároku na úmrtné. Úmrtné je určeno, v souladu s principem výsluhovosti, jen pro případ úmrtí příslušníka ve služebním poměru na dobu neurčitou.

K § 170

Vzhledem k značné rozdílnosti dosavadního zápočtu dob rozhodných pro účely nároků souvisejících se skončením služebního poměru, se do doby rozhodné zápočtu doby trvání služebního poměru podle tohoto zákona a na základě přechodných ustanovení se zápočtu také doby trvání předchozích služebních poměrů, včetně dob pracovního poměru, které se podle dosavadních právních předpisů považují za doby služebního poměru (např. u celníků a hasičů). Ty budou ke dni účinnosti zákona zápočteny všem příslušníkům.

K § 171 až 173

Pro účely výsluhových nároků se jeví nezbytným vyjádřit definici měsíčního služebního příjmu. Ten se stanovuje jako hrubý služební příjem za dobu posledního kalendářního roku, a nikoli jako příjem dosahovaný v posledním měsíci trvání služebního poměru proto, aby co nejvíce vyjadřoval průměrný příjem v období před skončením služebního poměru a aby současně nemohl být v posledním kalendářním měsíci účelově zvýšen.

Stanovují se časové hranice, v nichž se vyplácí jednotlivé nároky. Současně se zavádí možnost provádět srážky z výsluhových nároků ve prospěch bezpečnostního sboru.

K § 174

Zákon vymezuje, kdo je účastníkem řízení ve věcech služebního poměru. Oproti stávající právní úpravě není za účastníka řízení považován bezpečnostní sbor, který prostřednictvím služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru rozhoduje.

K § 175 a 176

Zákon vymezuje předmět řízení ve věcech služebního poměru a zároveň z řízení vylučuje řízení přijímací, provádění služebního hodnocení a vydávání rozkazů, které se týkají výkonu služby. Tím je vylučuje i z rozhodování podle tohoto zákona a v konečném důsledku i z přezkoumávání soudů.

K § 177 a 178

Zákon umožňuje, obdobně jako v jiných druzích řízení upravených právním řádem, aby se účastník řízení nechal zastupovat jinou fyzickou nebo právnickou osobou, kterou si zvolí.

K § 179

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy služebního poměru stanoví zákon jednoznačně práva a povinnosti účastníků řízení.

K § 180 až 182

Zákon upravuje náležitosti podání, způsob jeho doručování bezpečnostnímu sboru a postup služebních funkcionářů po chybném doručení tohoto podání. Obdobně jako v obecné úpravě řízení se zákonem vymezuje způsob doručování rozhodnutí účastníkovi. Oproti dosavadní úpravě se však ustanovení o doručování zpřesňuje. Zákonem je upraveno také hrazení nákladů řízení ve věcech služebního poměru.

K § 183 až 187

Přestože je řízení ve věcech služebního poměru samostatným druhem řízení, je průběh řízení upraven obdobně jako průběh řízení podle správního řádu. Zákon zpřesňuje úpravu zahájení řízení a ukládá služebnímu funkcionáři příslušníka o zahájení řízení písemně vyrozumět.

Nově se upravují případy, kdy dochází k zastavení řízení. Ty v současné úpravě chybějí a v praxi se v některých případech řízení formálně neukončovalo. Precizněji jsou upraveny také podklady rozhodnutí. Zde se také upravuje řešení tzv. předběžné otázky. Obdobně, jako v dosavadní právní úpravě služebního poměru, jsou zakotveny náležitosti rozhodnutí, jeho pravomocnost a vykonatelnost.

K § 188 až 190

Zvláštní důvod propuštění spočívající v porušení slibu vyžaduje i zvláštní řízení o tomto propuštění (sleduje se zejména rychlost provedení tohoto řízení). Z toho důvodu se stanovuje kratší lhůta pro podání odvolání příslušníka proti rozhodnutí o propuštění.

K § 191 až 194

Zákon reaguje na některé odlišnosti řízení o uložení kázeňského trestu a odstraňuje dosavadní absenci úpravy některých zásadních postupů při řízení o uložení kázeňského trestu. Oproti dosavadní úpravě se výslovně zakotvuje možnost společného projednání více kázeňských přestupků a také se vylučuje společné řízení o kázeňském přestupku a o přestupku. Rámcově se vymezuje, za jaké jednání lze uložit kázeňský trest odnětí hodnosti, a to zejména pro jeho závažné důsledky na existenci služebního poměru. Zákon nově obsahuje výslovné ustanovení o presumpci nevinny. Na příslušníka, proti kterému se vede řízení o uložení kázeňského trestu se hledí "ex lege", jako by byl nevinen, dokud není uložení kázeňského trestu pravomocné.

Zákon nově upravuje postoupení věci, jestliže se zjistí, že projednávané jednání není kázeňským přestupkem, ale trestným činem.

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy stanoví zákon důvody pro zastavení řízení o kázeňském přestupku. Důvody zastavení tohoto řízení jsou odlišné od důvodů zastavení řízení o ostatních věcech služebního poměru a vyžadují samostatné zakotvení.

Jestliže je služebním funkcionářem projednáván přestupek, postupuje se v některých zákonem vymezených případech podle zákona o přestupcích.

K § 195 a 196

Ustanovení o přezkoumání nepravomocných rozhodnutí vycházejí ze současného právního stavu. Prodlužuje se pouze lhůta pro vyřízení odvolání na 90 dnů od doručení odvolání, aby odvolací orgán mohl důkladně projednat odvolání, a stanoví se kdo v jednotlivých případech rozhoduje o rozkladu. I nadále právní úprava počítá s projednáváním odvolání (rozkladu) v odvolací komisi.

K § 197 až 199

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy se podrobněji upravuje postup při projednávání mimořádných opravných prostředků. Dosavadní právní úprava vedla k aplikačním obtížím. Proto se taxativně stanovují důvody pro obnovu řízení a vydání nového rozhodnutí v téže věci; stanovuje se, kdo v novém řízení rozhoduje a že je možno se proti novému rozhodnutí ve věci odvolat.

Stanovují se také pravidla pro postup při přezkumném řízení, která v dosavadní právní úpravě absentují. Nově se dává možnost služebnímu funkcionáři, případně odvolacímu orgánu, plně vyhovět podnětu příslušníka k přezkoumání rozhodnutí. Tím se v celé řadě případů zjednoduší a zrychlí náprava nesprávných rozhodnutí.

Již tradičně se zakotvuje institut poradní komise. Ta připravuje služebnímu funkcionáři podklady pro rozhodnutí o odvolání. Nově se její působnost rozšiřuje o zpracování podkladů v řízení o mimořádných opravných prostředcích.

K § 200

Ustanovení o výkonu rozhodnutí odstraňuje dosavadní nejasnosti v oblasti oprávnění bezpečnostního sboru při výkonu rozhodnutí. Z povahy věci je zřejmé, že upravit lze pouze výkon peněžitých plnění ze strany příslušníka. Vzhledem k tomu, že by bylo velmi obtížné, aby bezpečnostní sbor prováděl výkon rozhodnutí jinými způsoby než srážkami ze služebního příjmu nebo z výsluhových nároků, omezuje se úprava výkonu rozhodnutí na tyto způsoby.

K § 201

Návrh předpokládá, obdobně jako dosud, přezkoumání pravomocných rozhodnutí ve věcech služebního poměru soudem. Stanovuje také lhůtu pro podání žaloby a případy, kdy má podání žaloby za následek odložení vykonatelnosti rozhodnutí.

K § 202 až 205

Zákon upravuje v nezbytném rozsahu vztahy mezi bezpečnostním sborem a odborovými orgány. Zakotvuje právo příslušníků na informace a projednání záležitostí, které se týkají výkonu služby, působnost odborové organizace, obsah kolektivní dohody a vymezuje ochranu odborových funkcionářů a zabezpečení činnosti odborových organizací. Nově se zapracovávají oprávnění vyššího odborového orgánu.

K § 206

Zákon používá řadu pojmů, které se opakují ve více právních institutech tímto zákonem upravených, a jejichž význam je třeba definovat.

K § 207

Zákon v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů upravuje vedení osobní evidence o příslušníkovi a upravuje nakládání s těmito údaji i po skončení služebního poměru. Ustanovení je zpracováno v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

K § 208

Nově je koncipováno služební hodnocení jako základní podklad pro rozhodování ve věcech služebního poměru. Služební hodnocení nebude mít, na rozdíl od dosavadního stavu, bezprostřední právní důsledky, které spočívají v převedení na jinou funkci nebo propuštění ze služebního poměru, nejde-li o příslušníka zařazeného ve služebním poměru na dobu určitou. Služební hodnocení však bude hrát rozhodující roli zejména pro postup do vyšší služební hodnosti a bude současně nástrojem k personální práci služebního funkcionáře s příslušníkem, ve vztahu k jeho dalšímu odbornému růstu. Jestliže bude příslušník dosahovat opakovaně neuspokojivých výsledků ve výkonu služby, může být, s ohledem na porušování služebních povinností, propuštěn ze služebního poměru v důsledku uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti.

K § 209

Způsobilost účastníka řízení mít v právních vztazích podle navrhovaného zákona práva a povinnosti a způsobilost účastníka k právním úkonům se bude řídit občanským zákoníkem.

K § 210

Obdobně jako dosavadní právní úprava upravuje také návrh zákona důvody neplatnosti právního úkonu příslušníka.

K § 211 až 217

V souladu s obecnou právní úpravou se i pro účely služebního poměru vymezují podmínky promlčení, stanoví se lhůty k uplatnění peněžitých nároků a upravuje se počítání času. Vymezují se také případy, kdy dochází k zániku práva. Shodně s úpravou obsaženou v zákoníku práce jsou upraveny přechody nároků ze služebního poměru v případě, že příslušník zemře.

K § 218

Vzhledem k tomu, že služební poměr je odlišný od pracovněprávního vztahu, vyžaduje si také jinou úpravu bezdůvodného obohacení. Povinnost vrátit bezdůvodné obohacení je možno stanovit příslušníku jen tehdy, jestliže vykonatelné rozhodnutí služebního funkcionáře, kterým příslušník peněžitý prospěch získal, bylo v následném řízení zrušeno.

K § 219

Zákon ukládá povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se příslušník dozvěděl při výkonu služby, a jejichž sdělení jiným osobám by mohlo vést k ohrožení důležitého zájmu služby, i na dobu po skončení služebního poměru.

K § 220 až 228

Zákon upravuje přechod stávajících příslušníků do služebního poměru podle nového zákona. S ohledem na vzdělanostní strukturu bezpečnostních sborů stanoví také dostatečně dlouhé období, po němž může příslušník vykonávat služební místo, pro které nesplňuje stanovený stupeň vzdělání. Po tuto dobu však je zařazen ve služebním poměru na dobu určitou.

Nová úprava reaguje na další právní vztahy, které je nutno v souvislosti s účinností zákona řešit.

Zákon dává možnost příslušníkům ukončit činnosti, které podle nového zákona nemohou nadále vykonávat. Při ukončení této činnosti musí být dodrženy právní předpisy, které toto

ukončení upravují. Zachovávají se právní vztahy vzniklé dohodami o rozšíření nebo zvýšení vzdělání podle dosavadních předpisů. Řešeny jsou i otázky spojené s poskytováním náhrad cestovních výdajů při přechodu na novou právní úpravu.

K § 229 až 231

Aby byly odstraněny pochybnosti o rozsahu započtených dob pro účely výsluhových nároků při budoucím skončení služebního poměru příslušníka, započtou se dosud vysloužené doby každému z příslušníků a k tomu budou posléze přičítány doby trvání služebního poměru podle tohoto zákona. Zohledněny budou také doby pracovního poměru, které se již v současné době zohledňují ve vztahu k celníkům a příslušníkům Hasičského záchranného sboru České republiky. Obdobně budou uvedené doby započítávány při přijetí příslušníka, který již byl dříve v jiném služebním poměru než podle tohoto zákona. Shodně s dosavadní právní úpravou, obsahuje návrh zákona vyloučení zápočtu některých dob trvání služebního poměru, které příslušník vykonával ve složce Státní bezpečnosti, Vojenské kontrarozvědce, apod.

Pokud byl podle dosavadních předpisů poskytován příspěvek za službu, stává se tento příspěvek výsluhovým příspěvkem podle tohoto zákona. Jeho výše a způsob jeho stanovení vychází z dosavadních právních předpisů. Aby byla odstraněna přílišná tvrdost pro příslušníky, kterým zanikl příspěvek za službu 5 let a méně před nabytím účinnosti tohoto zákona z důvodu splnění podmínek nároku na starobní důchod, obnovuje se na žádost příslušníka nárok na příspěvek za službu a stává se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona výsluhovým příspěvkem.

Vzhledem k nové úpravě výsluhových nároků, pro něž jsou stanoveny přísnější podmínky, umožňuje zákon poskytnutí příspěvku za službu podle dosavadních předpisů příslušníkovi, jehož služební poměr skončí do 3 let po nabytí účinnosti zákona a nesplní podmínky nároku na výsluhový příspěvek.

K § 232

Toto ustanovení řeší případy, kdy bylo zahájeno řízení ve věcech služebního poměru podle dosavadních právních předpisů.

K § 233

Aby byla překlenuta doba do vydání prováděcích předpisů, které budou obsahově shodné s již existujícími předpisy platnými pro ostatní zaměstnance, navrhuje se, aby se příslušníci po přechodnou dobu řídili těmito předpisy.

K § 234

Toto ustanovení stanoví způsob určení základního tarifu v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni jako 0,95násobek průměrné nominální měsíční mzdy pouze po přechodnou dobu.

K § 235

V souvislosti s novou právní úpravou služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů se zrušují dosavadní právní předpisy, které služební poměr příslušníků Policie České republiky a dalších bezpečnostních sborů dosud upravují.

K § 236

Účinnost zákona se navrhuje k 1. lednu 2005. Výjimkou je pouze ustanovení stanovící způsob určení základního tarifu v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni jako 1násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok, které nabude účinnosti 1. ledna 2007. Do té doby se výše základního tarifu v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni bude rovnat 0,95násobku této průměrné nominální měsíční mzdy.

V Praze dne 12. března 2003

předseda vlády
PhDr. Vladimír Špidla, v.r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra
Mgr. Stanislav Gross, v.r.